

ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ, ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ

ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Λουίτζι
Τζοβάνι
Αντόνια
Μαργαρίτα
Αστυνόμος
Καραμπινιέρος
Νεκροθάφτης
Γέρος
Χωροφύλακες (2)

Α' ΠΡΑΞΗ

Ένα συνηθισμένο εργατικό σπίτι. Ένα τραπέζι στο κέντρο και στις πλευρές ένα κρεβάτι και μια ντουλάπα. Επίσης ένας μπουφές, ένα ψυγείο, μία κουζίνα γκαζιού και σε μικρή απόσταση δύο μποτίλιες οξυγόνου. Μπαίνει μια γυναίκα (Αντόνια) ακολουθούμενη από μιαν άλλη πιο νέα (Μαργαρίτα), φορτωμένες με ψώνια που τ' αφήνουν πάνω στο τραπέζι.

ΑΝΤ. Στάθηκα τυχερή που σε συνάντησα. Διαφορετικά δεν ξέρω πώς θα τα κουβαλούσα όλα αυτά.

ΜΑΡ. Μπορώ να μάθω πού βρήκες χρήματα για ν' αγοράσεις όλ αυτά τα πράγματα;

ΑΝΤ. Στο 'πα πως δεν τ' αγόρασα. Τα κέρδισα με κουπόνια του Τγχχ. Έπειτα βρήκα μέσα σ' ένα τέτοιο κουτί ένα χρυσό νόμισμα.

ΜΑΡ. Αυτά πήγαινε να τα πεις σε καμιά άλλη... χρυσό νόμισμα...

ΑΝΤ. Γιατί, δεν το πιστεύεις;

ΜΑΡ. Ε... όχι.

ΑΝΤ. Τότε να σου διηγηθώ κάτι άλλο. Ε... πού πας;

ΜΑΡ. (πάει να φύγει). Γεια σου.

ΑΝΤ. Στάσου, στάσου. Περίμενε. Θα σου πω την αλήθεια, αλλά πρώτα κλείσε τη πόρτα.

ΜΑΡ. (κλείνει τη πόρτα. κάθεται). Εμπρός, λέγε.

ΑΝΤ. Λοιπόν, πήγα σούπερ-μάρκετ κι εκεί ήταν ένα τσούρμο γυναίκες και δυο-τρεις άντρες που κάνανε μεγάλη φασαρία για τις τιμές που αυξήθηκαν μέχρις αηδίας.

ΜΑΡ. Σωστά το 'πες. Μέχρις αηδίας.

ΑΝΤ. (κοιτά τα ψώνια που με το ζόρι χωρούσαν μες στο ντουλάπι). Τα ζυμαρικά κι η ζάχαρη, δε λέγεται. Για να μη μιλήσουμε για το κρέας και τα συσκευασμένα είδη. Κι ο διευθυντής προσπαθούσε να μας καλμάρει. «Μα γω δε μπορώ να κάνω τίποτα» έλεγε, «τις τιμές τις βάζει η διεύθυνση, αυτή αποφάσισε τις αυξήσεις». «Αποφάσισε; Με ποιανού άδεια»; «Με κανενός άδεια. Είναι νόμιμο. Υπάρχει ελεύθερο εμπόριο. Ελεύθερος ανταγωνισμός». Ελεύθερος ανταγωνισμός εναντίον ποιου; Εναντίον μας; Και μεις πάντα πρέπει ν' απειλούμαστε, τα λεφτά ή τη ζωή σας; «Είστε ληστές» τους φώναζα γω. Και μετά κρύφτηκα.

ΜΑΡ. Μπράβο. Σωστά έκανες.

ΑΝΤ. Μετά, μια γυναίκα είπε: «Φτάνει, μέχρις εδώ. Αυτή τη φορά τις τιμές θα τις καθορίσουμε

εμείς... Θα πληρώσουμε αυτό που πληρώναμε πέρσι. Κι αν κάνετε τους δύσκολους τα παίρνουμε και φεύγουμε χωρίς να πληρώσουμε τίποτα. Καταλάβετε;» Έπρεπε να 'βλεπες το διευθυντή. «Είστε τρελές. Θα καλέσω την αστυνομία». Φεύγει προς το ταμείο σαν αστραπή για να τηλεφωνήσει, μα το τηλέφωνο δε λειτουργεί. Κάποιος έκοψε το καλώδιο. «Συγγνώμη, αφήστε με να πάω στο γραφείο μου. Συγγνώμη». Αλλά δε μπορούσε να περάσει. Όλες οι γυναίκες από γύρω του. Μας σπρώχνει. Και τότε μια γυναίκα κάνει πως τρώει τάχα μια κλωτσιά, πέφτει κάτω και κάνει τη λιπόθυμη.

MAP. (γελώντας). Α...α... τι ωραία!

ANT. «Δειλέ», φωνάζει μια νταρντανογυναίκα. «Τα 'βαλες με μια φτωχή γυναίκα που ίσως είναι κι έγκυος. Αν χάσει το παιδί να δεις τι έχεις να πάθεις. Θα σε κλείσουμε φυλακή. Δολοφόνε». Και μετά όλες μαζί. «Παιδοκτόνε».

MAP. (γελώντας). Αχ... πόσο λυπάμαι που δεν ήμουν κι εγώ εκεί!

ANT. Κρίμα, ήτανε σωστό πανηγύρι.

MAP. Και πώς τέλειωσε;

ANT. Πληρώσαμε αυτό που αποφασίσαμε. Πρέπει να σου πω πως κάποια το παράκανε λιγάκι. Θέλησε, για τα πράγματα που πήρε, να της κάνει πίστωση, χωρίς να δώσει καν όνομα, «Δε θα σας πω που μένω», έλεγε, «γιατί μετά, κύριε διευθυντά, είστε ικανός να με καταγγείλετε, σας ξέρω εγώ. Πρέπει να μου 'χετε εμπιστοσύνη. Η εμπιστοσύνη είναι η ψυχή του εμπορίου. Αυτό δε λέτε πάντα; Λοιπόν, στο επανιδείν και καλήν εμπιστοσύνη».

MAP. Χα... χα... χα.

ANT. «Ερχεται η αστυνομία», άρχισε να φωνάζει κάποια, αλλά ήταν παραμύθι. Τότε όλες μαζί το βάλαμε στα πόδια. Άλλη άφηνε κάτω τα ψώνια κι άλλες ξεσπούσανε σε κλάματα. «Ησυχία, ησυχία», άρχισαν να φωνάζουν κάτι εργάτες που βρέθηκαν εκεί. «Γιατί τα κάνετε πάνω σας, γιατί σας πιάνει τέτοιος φόβος για την αστυνομία; Για το Θεό! Είναι δικαίωμα σας να πληρώσετε μόνο αυτό που πρέπει». Τότε αρχίσαμε να φωνάζουμε όλες μαζί: «Δε πληρώνουμε, δε πληρώνουμε». Κι αυτό μετρά για τα λεφτά που μας κλέψανε τόσα χρόνια που ψωνίζουμε δω. Και δόστου και φεύγαν οι γυναίκες φορτωμένες με πράγματα. Και τότε το ξανασκέφτηκα. Έκανα όλα τα ψώνια από την αρχή. «Δε πληρώνουμε, δε πληρώνουμε», φώναξα κι όλες οι άλλες φώναζαν μαζί.

MAP. Αχ τι ωραία. Να πάρει η ευχή, κρίμα να μην είμαι κι εγώ εκεί.

ANT. Στο μεταξύ νάσου κι η αστυνομία. Όμως αυτή τη φορά καμιά μας δε το 'βαλε στα πόδια. Τρέμαμε, μα δε φαινότανε το παραμικρό. Τόσο, που βλέποντάς μας έτσι αποφασιστικές να βγαίνουμε έξω φορτωμένες με τα ψώνια και μ' όλη τη φασαρία που γινόταν, δε καταλαβαίνανε τίποτα. «Αντε, γρήγορα πάτε μέσα να συλλάβετε τους κλέφτες». Και δρόμο, φεύγαμε με τους εργάτες που κάναν αλυσίδα για να φτάσουμε άνετα στο τραμ.

MAP. Τι ωραία...

ANT. Ε, ναι. Ήτανε σα γιορτή, όχι τόσο γιατί δε πληρώσαμε τα πράματα, αλλά γιατί πρώτη φορά κάναμε όλες μαζί κάτι σωστό και με κουράγιο ενάντια στ' αφεντικά.

MAP. Καλά όλ' αυτά, αλλά τώρα τί θα πεις στον άντρα σου; Δε φαντάζομαι να του πασάρεις το παραμύθι με τα κουπόνια.

ANT. Γιατί, λες να μη το χάψει;

MAP. Εγώ λέω όχι.

ANT. Καλά λες. Ίσως είναι πολύ χοντρό. Το κακό είναι πως έτσι όπως είναι νομοταγής, θα μου κάνει καμιά σκηνή. Είναι και το άλλο. Σήμερα ξόδεψα και τα λίγα χρήματα που μείνανε και δεν έχω ούτε δραχμή να πληρώσω το γκάζι και το ηλεκτρικό. Για το νοίκι δε με νοιάζει, γιατί έτσι κι αλλιώς δε το πληρώνω εδώ και τέσσερις μήνες.

MAP. Κι εγώ δεν έχω φράγκο για το νοίκι, έχω να το πληρώσω εδώ και πέντε μήνες. Κι ούτε μπόρεσα να κάνω τα ψώνια που 'κανες εσύ.

ANT. Λοιπόν για ν' αρχίσουμε. Πρέπει να εξαφανίσουμε τα πάντα. Κάνε μου τη χάρη να πάρεις μαζί σου λίγα από τα ψώνια.

MAP. Όχι, όχι, ευχαριστώ, δε μου χρειάζονται. Άσε που δεν έχω λεφτά να σε πληρώσω.

ANT. Έλα, άστα λόγια, είναι τζάμπα εμπόρευμα. Σήμερα γίνεται πίστωση. Μπρος πάρτα από δω.

MAP. Και μετά τί θα πω στον άντρα μου; «Ξέρεις, είναι πράγματα μισοκλεμένα;» Θα με σκοτώσει. Όχι, όχι.

ANT. Ο δικός μου πάντως δε θα με σκοτώσει. Θα με πρήξει όμως. «Καλύτερα να πεθάνω από τη πείνα, παρά να πάω ενάντια στο νόμο. Εγώ πάντα πλήρωνα μέχρι τελευταίας δεκάρας. Φτωχός, αλλά τίμιος. Εγώ θέλω να περπατώ με το κεφάλι ψηλά μέσα στη κοινωνία...». Μα τί έχω πάρει; Τί κουτιά είναι αυτά; *(διαβάζοντας)* Κρέας κομπόστα για σκυλιά και γάτους. Για κοίτα. *(της δείχνει τα κουτιά)*

MAP. Καλά, αυτά γιατί τα πήρες;

ANT. Δε ξέρω. Φαίνεται πως μες στη σύγχυση άρπαξα ό,τι τύχαινε. Κοίτα αυτό. *(δείχνει μια σακούλα)* Διαλεχτό καναβούρι για πουλιά.

MAP. Καναβούρι για πουλιά;

ANT. *(παίρνει άλλο κουτί)* Ευτυχώς που όλα είναι πράγματα που δε τα πλήρωσα. Διαφορετικά, θα 'τρωγα... ένα... κεφάλι κουνελιού.

MAP. Μα τι λες; Κεφάλι κουνελιού;

ANT. Ε, έτσι γράφει εδώ... δέκα κεφάλια για να πλουτίσετε το γεύμα των κοτόπουλων σας. Δέκα κεφάλια διακόσες λιρέτες...

MAP. Χα, χα. Μα αυτά είναι πράγματα από τον άλλο κόσμο. Κι ήθελες να πάρω μαζί μου αυτές τις βρωμιές;

ANT. Α, όχι. Τα κουνελίσια κεφάλια τα εκτιμώ πάρα πολύ. Εσύ θα πάρεις μαζί σου μόνο τα χρήσιμα πράγματα, λάδι, ζυμαρικά... Μπρος, κουνήσου. Έτσι κι αλλιώς ο άντρας σου κάνει νυχτερινή βάρδια κι έχεις όλο τον καιρό να τα κρύψεις.

MAP. Ναι, να τα κρύψω. Κι αν μετά η αστυνομία κάνει έρευνα από σπίτι σε σπίτι;

ANT. Να μη λες βλακείες... η αστυνομία... Όλη η περιοχή ήτανε σήμερα στο σούπερ-μάρκετ κι εδώ θα 'ναι περίπου 100.000 οικογένειες... Εσύ φαντάζεσαι να κάνει η αστυνομία έρευνα ένα προς ένα στα σπίτια; Και πότε θα τελειώσει; Το Πάσχα; *(κρυφοκοιτά από το παράθυρο)* Στο διάβολο, ο άντρας μου. Ανεβαίνει. Είναι ήδη κει κάτω. Δρόμο... Πάρε αυτά τα πράγματα. Βάλτα κάτω από το παλτό σου και φύγε. Βοήθα με να βάλω τα δικά μου κάτω από το κρεβάτι. Όχι, μη με βοηθάς. Θα τα κάνω μόνη μου. Βιάσου να κρύψεις τα δικά σου. *(η Μαργαρίτα τακτοποιεί γρήγορα τις διάφορες σακούλες στη ποδιά της και τα σκεπάζει με το παλτό, ενώ η Αντονία κρύβει όλες τις σακούλες που 'τανε στο ντουλάπι και στο τραπέζι, κάτω από το κρεβάτι. αφήνει έξω μόνο τις τροφές για τα ζώα)* Φύγε, φύγε. *(μπαίνει μέσα ο Τζοβάνι και διασταυρώνεται με τη Μαργαρίτα)*

MAP. Καλημέρα Τζοβάνι.

TZO. Ω, καλημέρα Μαργαρίτα. Πώς πας;

MAP. Καλά, ευχαριστώ... Γεια σου Αντονία, θα σε ξαναδώ σύντομα.

ANT. Ναι, θα ιδωθούμε. Χαιρετισμούς στον άντρα σου. *(ο Τζοβάνι στέκεται αμήχανος και κοιτά τη Μαργαρίτα που φεύγει φουσκωμένη, η Αντονία παίρνει τη σακούλα με τις ζωοτροφές και τη βάζει στο ντουλάπι)* Λοιπόν, Τζοβάνι, τί κοιτάς σα βλάκας; Πού γύριζες; *(ετοιμάζει το τραπέζι για δείπνο. Πλαστικό τραπεζομάντηλο, πιάτα κλπ.)*

TZO. Μα... τί έχει η Μαργαρίτα;

ANT. Γιατί, τί έχει;

TZO. Μα... είναι χοντρή κει μπροστά... μια κοιλάρα...

ANT. Ε, και; Πρώτη φορά βλέπεις μια παντρεμένη με κοιλάρα;

TZO. Θες να πεις πως είναι έγκυος;

ANT. Είναι το λιγότερο που μπορεί να συμβεί σε μια παντρεμένη.

TZO. Καλά, και πόσων μηνών είναι; Τη περασμένη Κυριακή την είδα και δε μου φάνηκε...

ANT. Και πότε συ κατάλαβες κάτι από γυναίκες; Εκτός βέβαια πως από τη περασμένη Κυριακή πέρασε μια βδομάδα.

TZO. Άκου, μπορεί να 'μαι βλάκας, αλλά όχι μέχρις αυτό το σημείο. Κι ύστερα με το Λουίτζι, τον άντρα της, δουλεύουμε στο ίδιο πόστο και μου τα λέει σχεδόν όλα γι' αυτόν και τη γυναίκα του.

ANT. Υπάρχουν πράγματα που δε λέγονται.

TZO. Γιατί δε λέγονται; Μα είσαι χαζή; Τονε πειράζει να πει πως η γυναίκα του είναι έγκυος; Είναι ντροπή να 'χεις ένα παιδί;

ANT. Ε, τότε φαίνεται πως δεν το ξέρει ακόμα. Και αν δεν το ξέρει ο ίδιος πώς να σου το πει;

TZO. Πώς... δεν το ξέρει;

ANT. Ε, φαίνεται πως αυτή δε θέλησε να του το πει.

TZO. Τι δε θέλησε να του το πει.

ANT. Ε, να, ο Λουίτζι επέμενε πάντα πως είναι ακόμα νωρίς κι ότι δεν είναι καιρός με τη κρίση που υπάρχει. Πρώτα πρέπει να τακτοποιηθούν κι ότι αν έμενε έγκυος, η εταιρεία που δουλεύει θα την απέλυε. Άλλωστε την ανάγκαζε να παίρνει το χάπι.

TZO. Καλά, αν αυτός την ανάγκαζε να παίρνει το χάπι, πώς έμεινε έγκυος;

ANT. Φαίνεται πως δεν επέδρασε. Ξέρεις, καμιά φορά, συμβαίνει κι αυτό.

TZO. Ε, κι αν συμβαίνει, τότε γιατί τό 'κρύψε απ' τον άντρα της; Τί φταίει αυτή;

ANT. Ίσως το χάπι δεν επέδρασε γιατί δεν τό 'παίρνε. Κι αν κάποια δεν το παίρνει, το χάπι μετά δεν κάνει τίποτα.

TZO. Μα τι λες;

ANT. Εμ, να ξέρεις, αυτή είναι θεοσεβούμενη και ο Πάπας είπε: το χάπι είναι αμαρτία.

TZO. Δε μου λες, τρελάθηκες; Τί έχεις μέσα στο κεφάλι σου; Το χάπι που δε κάνει τίποτα γιατί δεν το παίρνει, ο Πάπας, αυτή μια κοιλάρα εννιά μηνών κι ο σύζυγος που δε πήρε χαμπάρι.

ANT. Φασκιώνονταν.

TZO. Φασκιώνονταν;

ANT. Ναι. Δενόταν σφιχτά σφιχτά με κορσέ για να μη χτυπά στο μάτι, τόσο που σήμερα το πρωί της τό 'πα: "Μα είσαι τρελή; Θεε να χάσεις το παιδί; Στο τέλος θα το πνίξεις. Ξεφασκιώσου αμέσως και γράφτους αν σ' απολύσουνε. Το παιδί είναι πιο σημαντικό". Έκανα καλά;

TZO. Και βέβαια έκανες καλά. Ναι, καλά έκανες.

ANT. Μου αξίζει μπράβο;

TZO. Ναι, ναι, μπράβο.

ANT. Κι έτσι η Μαργαρίτα αποφάσισε να ξεφασκιωθεί και μπλαφ αμέσως η κοιλιά... Και της είπα ακόμα: "Κι αν ο άντρας σου, σου δημιουργήσει πρόβλημα, πες του να 'ρθει στο σπίτι μου, που ο άντρας μου θα του πει δυο λογάκια όπως πρέπει". Καλά έκανα;

TZO. Σίγουρα, έκανες καλά.

ANT. Αξίζω μπράβο;

TZO. Ναι, ναι.

ANT. Λες ναι, ναι... Σου φαίνεται τρόπος αυτός ν' απαντάς... Μα, πες μου, τα 'χεις μαζί μου; Εμπρός λοιπόν, τι έκανα και μου φέρεσαι έτσι;

TZO. Μα όχι δεν τα 'χω με σένα. Τα 'χω με κείνο που συνέβη σήμερα στο εργοστάσιο.

ANT. Γιατί, τι έγινε;

TZO. Το μεσημέρι πήγαμε να φάμε στο εστιατόριο και τέσσερις-πέντε εξαγριωμένοι άρχισαν να φωνάζουνε για το φαγητό, πως ήταν μια αηδία, σκάρτο και τέτοια.

ANT. Ενώ, αντίθετα, ήταν καλό; Γεύμα εξαιρετικό κι άφθονο, ε;

TZO. Όχι, όχι. Ήτανε πράγματι αηδία, αλλά δε χρειάζονταν να μαζευτούν όλοι και να κάνουν αυτή τη φασαρία.

ANT. Όλοι μαζί; Καλά, είπες πως ήταν τέσσερις-πέντε. Πόσοι ήτανε τελικά;

TZO. Στην αρχή, ναι. Αλλά μετά φάγανε και βγήκαν όλοι χωρίς να πληρώσουν.

ANT. Κι αυτοί;

TZO. Τι κι αυτοί;

ANT. Να, λέω, όχι μόνον οι τέσσερις-πέντε, αλλά κι οι άλλοι.

TZO. Ναι, ακόμα κι η επιτροπή του εργοστασίου, που τουλάχιστον αυτοί θα 'πρεπε να δώσουνε το καλό παράδειγμα κι όχι να συμμαχήσουν με τους εξτρεμιστές.

ANT. Ε, βέβαια.

TZO. Μα δε σου τέλειωσα. Βγαίνοντας να πάρω το τραμ, περνώ μπροστά από το σούπερ-μάρκετ της περιοχής και βλέπω ένα τσούρμο γυναίκες να βγαίνουν όλες φορτωμένες πράματα. Ρωτώ και μου απαντούν ότι τα πλήρωσαν όσο αυτές είχαν αποφασίσει. Κατάλαβες τώρα;

ANT. Κοίτα πράγματα...

TZO. Όχι μόνο δεν αφήσανε τίποτα στα ράφια, αλλά οι περισσότερες φύγανε χωρίς να πληρώσουνε.

ANT. Κι αυτοί;

TZO. Τι και αυτοί;

ANT. Ε, να, λέω, όπως οι εξοργισμένοι από το εργοστάσιο που δεν πλήρωσαν στο εστιατόριο;

TZO. Ε, ναι κι αυτοί. Κακοποίησαν μάλιστα και τον διευθυντή.

ANT. Ποιον διευθυντή, του σούπερ-μάρκετ ή του εστιατορίου;

TZO. Και τους δυο.

ANT. Δες πράγματα... Μόνο που τ' ακούω συγχύζομαι.

TZO. Το πιστεύω. Αυτοί οι λούμπεν του διαβόλου, οι οργισμένοι προβοκάτορες. Παίζουν το παιχνίδι των αφεντικών κι αυτοί μετά διαδίδουν ότι οι εργάτες κλέβουνε κι ότι είμαστε τα κατακάθια της κοινωνίας.

ANT. Μα τι λες για τους εργάτες; Στο σούπερ-μάρκετ ήταν γυναίκες. Έτσι δεν είναι;

TZO. Ναι, μα είναι άντρες που μετά στο σπίτι κάνουνε πως δε καταλαβαίνουνε και μπορεί να λένε κι από πάνω: Μπράβο, καλά έκανες... αντί να τις σπάσουνε στο κεφάλι ένα-ένα τα κουτιά με τις σακούλες. Αν η γυναίκα μου έκανε κάτι τέτοιο, θα την έβαζα να φάει ακόμα και το κουτί της κονσέρβας μαζί με το το κλειδί που την ανοίγουν. Και μη σου περνά από το μυαλό να κάνεις κάτι τέτοιο, γιατί αν μάθω πως άρπαξες στο σούπερ-μάρκετ ή ότι τόλμησες να πληρώσεις πιο λίγα, έστω ένα κουτάκι αντσούγιες, εγώ... εγώ...

ANT. Εσύ θα με βάλεις να φάω και το κλειδί. Το ξέρω.

TZO. Όχι, κάτι χειρότερο. Θα φύγω απ' αυτό το σπίτι... Θα πάρω τα μπογαλάκια μου και δε θα με ξαναδείς πια. Μάλλον, πρώτα θα σε σπάσω στο ξύλο και μετά θα ζητήσω διαζύγιο.

ANT. Άκου, αν βλέπεις έτσι μερικά πράγματα, μπορείς να πηγαίνεις και τώρα αμέσως και χωρίς διαζύγιο. Πώς όμως μπόρεσες ακόμα και να το σκεφτείς; Κοίτα, προτιμώ να σ' αφήσω να πεθάνεις της πείνας, παρά να φέρω στο σπίτι πράγματα που δε πληρωθήκανε στις νόμιμες τιμές.

TZO. Μάλιστα, κι εγώ το προτιμώ. Αλήθεια, μια και μιλάμε για φαΐ, τί υπάρχει για βραδινό; Γιατί μ' αυτή τη φασαρία στο εστιατόριο δεν έφαγα κιόλας.

ANT. Αυτό! *(ακουμπά με φούρια πάνω στο τραπέζι δυο κουτιά με κρέας για σκυλιά)*

TZO. Τί είναι αυτά;

ANT. Δε ξέρεις να διαβάζεις; Είναι ανάμικτο κρέας για σκυλιά και γάτους.

TZO. Τί;

ANT. Είναι πάρα πολύ καλό.

TZO. Θα 'ναι περίφημο για τα σκυλιά.

ANT. Δεν υπήρχε τίποτα άλλο. Ε κι έπειτα είναι φτηνό, θρεπτικό, όλο πρωτεΐνες, εξαιρετο. Κοίτα, το γράφει κιόλας.

TZO. Κοροϊδεύεις.

ANT. Ποιός κοροϊδεύει; Πήγες ποτέ σου να ψωνίσεις; Ξέρεις σε τί τιμές έφτασαν το λάδι, οι ντομάτες, το κρέας; Όλα κοστίζουνε διπλάσια και δε τα βρίσκεις. Τα κρύψανε για να κάνουν μαύρη αγορά. Είμαστε χειρότερα κι από τον πόλεμο.

TZO. Έλα, ας μην υπερβάλλουμε... από τον πόλεμο. Όπως και να 'ναι, δεν είμαι ακόμα σκυλί... και το αρνούμαι... Αρνούμαι να...

ANT. Αρνήσου όσο θες... γιατί μπορεί να μην είσαι ακόμα σκυλί... μάλλον σίγουρα δεν είσαι αλλά τ' αφεντικά δε το σκέφτονται έτσι. Γι' αυτά είμαστε χειρότεροι από σκυλιά.

TZO. Ναι, ναι, σύμφωνα, πάρε όμως από δω αυτή τη βρωμιά. Να τη φας εσύ, αν σου αρέσει. Εγώ θα πιω ένα φλυτζάνι γάλα... Μου φτάνει.

ANT. Λυπάμαι, αλλά γάλα δεν υπάρχει.

TZO. Πώς δεν υπάρχει;

ANT. Α, δεν το ξέρεις; Σήμερα το πρωί ήρθε ο γαλατάς κι αμέσως διαδόθηκε ότι το αυξήσανε γι' ακόμα μια φορά. Τότε, μερικοί προβοκάτορες πηδήξανε πάνω στο καμιόνι κι άρχισαν να μοιράζουνε γάλα σ' όλες τις γυναίκες εκατό λιρέτες το μπουκάλι. Μήπως είχες την απαίτηση να τ' αγοράσω σε κείνη τη τιμή. Μισοκλεμένο γάλα. Συ θα το 'κανες; Και μετά... θα το 'πίνεις;

TZO. Σίγουρα όχι.

ANT. Μπράβο, και τώρα μη πίνεις.

TZO. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο;

ANT. Μπορώ να σου κάνω σουπίτσα.

TZO. Από τι;

ANT. Από καναβούρι για καναρίνια.

TZO. Καναβούρι για καναρίνια;

ANT. Βέβαια, είναι πολύ σπέσιαλ βλέπεις. Ό,τι πρέπει για τον διαβήτη.

TZO. Μα γω δεν έχω διαβήτη.

ANT. Καλά, δεν είναι σφάλμα που δεν έχεις ακόμα... Κι έπειτα στοιχίζει τα μισά από το ρύζι. Άσε που δεν υπάρχει και ρύζι. Μόνο χοντρό, απ' αυτό που δε σ' αρέσει.

TZO. Ε, όχι, φτάνει... Πρώτα με κάνεις σκυλί, έπειτα καναρίνι...

ANT. Ου και που να δεις ακόμα. Η Μικέλα απέναντι, λέει ότι φτιάχνει κάθε μέρα στον άντρα της κι ορκίζεται πως είναι πάρα πολύ καλό.

TZO. Ναι, ναι, παρατηρώ πως όλο και μεγαλώνουν τα φτερά του.

ANT. Όλο το μυστικό είναι το ζουμί... Βλέπεις, πήρα και κουνελίσια κεφάλια.

TZO. Κουνελίσια κεφάλια;

ANT. Βέβαια... Πόσον αμόρφωτος είσαι τελικά! Η καναβουρόσουπα, παιδί μου, γίνεται με κουνελίσια κεφάλια. Κατεψυγμένα. Δε πιστεύω να 'χεις προκατάληψη για τα κατεψυγμένα είδη...

TZO. Εντάξει, εντάξει... Κατάλαβα... Γεια χαρά.

ANT. Πού πας;

TZO. Πού θες να πάω; Κάτω, σε κανά εστιατόριο.

ANT. Και λεφτά;

TZO. Α, ναι. Δώσε μου λεφτά.

ANT. Τί λεφτά;

TZO. Μη μου πεις πως έμεινες κιάλας χωρίς...

ANT. Όχι, αλλά ξέχασες ότι αύριο είναι να πληρώσουμε το ρεύμα, το γκάζι και το νοίκι. Ή μήπως θέλεις να μας διώξουν;

TZO. Έλα ντε... όχι. Ούτε συζήτηση.

ANT. Και λοιπόν ούτε εστιατόριο. Θα φροντίσω γω.

TZO. Πού πας;

ANT. Στης Μαργαρίτας, αυτή ψώνισε σήμερα. Θα δανειστώ κατιτί. Θα 'μαι πίσω σ' ένα λεπτό. Συ στο μεταξύ διάβασε εφημερίδα ή πήγαινε να δεις τηλεόραση. Θα 'χει τη φάτσα αυτού του αγίου Μόρο που μιλά για τη κρίση, που είναι οξεία αλλά όχι απελπιστική, που πρέπει να βοηθήσουμε όλοι, πλούσιοι και φτωχοί. Σφίξτε ζωνάρια, κάντε υπομονή, δείξτε κατανόηση κι εμπιστοσύνη στη κυβέρνηση και στο ΝΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ.

TZO. Καλά, αλλά μη φέρεις τίποτα κουνελίσια κεφάλια.

ANT. Μείνε ήσυχος, αυτή τη φορά θα σου φέρω τα πόδια. *(βγαίνει)*

TZO. Μμ, κάνεις και την έξυπνη, λέγε... λέγε, εγώ όμως έχω μια πείνα που θα 'τρωγα ακόμα και... *(παίρνει ένα κουτάκι και το περιστρέφει στα χέρια)* Για κοίτα που θέλω πράγματι να δοκιμάσω. Πώς ανοίγει τάχα; Όπως συνήθως ξέχασε να πάρει το κλειδάκι. *(ανοίγει το κουτί)* Ορίστε. Α... δεν είναι κι άσχημο. Σα μαρμελάδα που 'γινε από νεφρά ζώου τηγανισμένα με λάδι συκωτιού μπακαλιάρου και ξύνισε. Πράγματι οι σκύλοι πρέπει να 'ναι λίγο βλαμμένοι για να τρώνε τέτοια βρωμιά. Κοίτα που θέλω να δοκιμάσω. Με καναδυό σταγόνες λεμόνι όμως για ν' αποφύγω τη χολέρα. *(απ' έξω φτάνουν ουρλιαχτά σειρήνας της αστυνομίας, κραυγές αντρών και γυναικών και στρατιωτικές διαταγές)* Τί να 'ναι αυτή η φασαρία; *(πάει προς το παράθυρο και κάνει νόημα σε κάποιον που βρίσκεται στο απέναντι μέγαρο)* Άλντο, έι Άλντο. Τί συμβαίνει; Ναι, βλέπω, είναι η αστυνομία, αλλά τί θέλουνε; Τί είναι; Τί; Ενάντια στο σούπερ-μάρκετ; Ποιό σούπερ-μάρκετ; Τι κι εδώ; Πότε συνέβη; Σήμερα; Ποιός; Όλοι; Πώς όλοι; Α, υπερβολικό... Χίλιες γυναίκες... Όχι, η γυναίκα μου σίγουρα δεν ήταν. Αυτή είναι αντίθετη σ' αυτές τις κλεψίες, αφού αγόρασε κεφάλια κουνελιού... ναι, κατεψυγμένα. Εξάλλου σήμερα δε βγήκε διόλου από το σπίτι. Είχε να ξεφασκιώσει τη κοιλιά μιας φίλης της... όχι να τη ξεφουσκώσει... να τη ξεφασκιώσει, να της βγάλει τα πανιά γιατί ο άντρας της ο Λουίτζι δε θέλει να μείνει έγκυος. Αυτή όμως άκουσε τον Πάπα κι έτσι το χάπι δεν έκανε ενέργεια, τόσο που φούσκωσε σε μια βδομάδα... ένα πράμα... Πώς; Δε καταλαβαίνεις; *(κοιτά στο βάθος του δρόμου. ακούγονται διαταγές)* Πράγματι είναι αστυνομικός έλεγχος. Μα έχουνε στο νου τους, να πάν' αλήθεια από σπίτι σε σπίτι; Αν έρθουν εδώ θα τους δείξω γω. Εδώ έχουμε

σίγουρα καλοστρωμένη προβοκάτσια. Για να μας ρίξουνε λάσπη πως οι εργάτες είναι ψεύτες και κλέφτες. *(ακούγεται χτύπημα στη πόρτα)*

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Με συγχωρείτε.

ΤΖΟ. Ποιός είναι;

ΦΩΝΗ. Ανοίξτε. Αστυνομία.

ΤΖΟ. *(ανοίγοντας τη πόρτα)* Αστυνομία; Και τί θέλετε από μένα;

ΑΣΤ. *(μπαίνοντας)* Έρευνα. Να το ένταλμα. Έρευνα σ' ολάκερο το κτίριο.

ΤΖΟ. Γιατί; Τί ψάχνετε;

ΑΣΤ. Ακούστε, μη παριστάνετε τον ανήξερο. Όλοι το ξέρουν ότι σήμερα έγινε έφοδος στο σούπερ-μάρκετ. Εκατοντάδες γυναίκες κι άντρες αγόρασαν μεγάλες ποσότητες τρόφιμα κάτω από τη κανονική τιμή και μάλιστα πολλές δε πληρώσανε διόλου. Ψάχνουμε τα κλοπιμαία ή, αν προτιμάς, το εμπόρευμα που πήρανε σε πολύ κατεβασμένες τιμές.

ΤΖΟ. Κι έρχεστε να ψάξετε σε μένα; Δηλαδή νομίζετε ότι θα μπορούσα να 'μαι κλέφτης;

ΑΣΤ. Ακούστε, πάρτε το όπως θέτε. Εγώ δε καταλαβαίνω τίποτα. Πήρα διαταγές και πρέπει να τις εκτελέσω.

ΤΖΟ. Εκτελέστε, εκτελέστε. Αλλά σας προειδοποιώ αυτό είναι προβοκάτσια. Δε φτάνει που μας κάνετε να πεθαίνουμε από τη πείνα, έρχεστε δω να μας κοροϊδέψετε κι από πάνω. Κοιτάζτε τί έχω για να φάω, φαί για σκύλους και γάτες. *(δίνει το κουτάκι στον αστυνομικό)*

ΑΣΤ. Τί;

ΤΖΟ. Κοιτάζτε, κοιτάζτε... μυρίστε τη βρώμα. Και ξέρετε γιατί; Γιατί όλο κοστίζει όσο ένα μάτι από κεφάλι, κεφάλι κουνελιού. *(βάζει κάτω από τη μύτη του αστυνομικού την σακούλα που 'χει τα κατεψυγμένα κεφάλια)* Κι εμείς δε μπορούμε...

ΑΣΤ. Αλήθεια, τρώτε τέτοια πράγματα;

ΤΖΟ. Με το ζόρι... με μια καλή συνταγή, δεν είναι και τόσον άσχημο ξέρετε. Θέλετε να μου κάνετε τη χάρη; Χωρίς υποχρέωση βέβαια. Δυο σταγόνες λεμόνι και πάει κάτω σα σκατό γάτας. Δοκιμάστε το. Κάνει καλό και στην ισχυαλγία!

ΑΣΤ. Όχι, όχι, φχαριστώ... δε κάνω εμετό ποτέ πριν από το φαγητό.

ΤΖΟ. Καταλαβαίνω, ίσως προτιμάτε μιαν ωραία σουπίτσα από καναβούρι.

ΑΣΤ. Καναβούρι... Για καναρίνια; Με κοροϊδεύετε;

ΤΖΟ. Ούτε να σας περνά από το μυαλό. Νάτη, κοστίζει μόνο δυο λιρέτες το κιλό... το τρωσ και μετά κελαηδάς, πίου-πίου.

ΑΣΤ. Βλέπω περνάτε απαίσια. Αλλά κι εμείς με το μισθό που παίρνουμε δε περνάμε καλύτερα. Η γυναίκα μου η φουκαριάρα έχει κι αυτή τα δικά της βάσανα. Γι' αυτό καταλαβαίνω τις γυναίκες που οργάνωσαν σήμερα αυτό το ξεπούλημα. Δίκιο έχουν. Προσωπικά σας καταλαβαίνω πέρα για πέρα. Στη κλεψιά των από πάνω μπορείς ν' αντιτάξεις ένα μόνο: την απαλλοτρίωση.

ΤΖΟ. Τί... τους δίνετε δίκιο;

ΑΣΤ. Μα έτσι δε μπορεί να συνεχιστεί. Δε θα το πιστέψετε ίσως, αλλά αισθάνομαι άσχημα που πρέπει να κάνω αυτό το βρωμερό μπλόκο. Για μερικούς βρώμικους κερδοσκόπους που αυτοί είναι οι πραγματικοί κλέφτες. *(σηκώνεται)* Κλέφτες.

ΤΖΟ. Με συγχωρείτε κύριε αστυνόμω... είστε βέβαια αστυνόμος, έτσι δεν είναι;

ΑΣΤ. Ναι, είμαι.

ΤΖΟ. Εντάξει. Επιτρέπεται αστυνομικός εσείς να μιλάτε έτσι; Ξέρετε πώς μιλάτε; Σαν εξτρεμιστής. *(ζανά βηματάκια με καχύποπτο ύφος)*

ΑΣΤ. Μα τί είναι αυτά; Εξτρεμιστής! Σκέφτομαι μόνο κι αγαναχτώ. Πρέπει να σταματήσετε να μας βλέπετε σα τυφλή μάζα ηλιθίων που μ' ένα σφύριγμα αρχίζουμε.

Διατάξτε, μπρος μαρς, γαυγίζουμε, δαγκώνουμε σαν αγριόσκυλα. Κι αλίμονο αν τολμήσεις να συζητήσεις. Ποτέ να μην έχεις δική σου γνώμη. Ουστ, στη γωνιά σου.

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Κυρ αστυνόμω, πού είστε;

ΑΣΤ. Εδώ, στο δεύτερο πάτωμα... Ψάχνω το σπίτι... Πηγαίνετε πάνω στ' άλλα πατώματα.

ΤΖΟ. Καλά... σύμφωνος. Άλλωστε και το Κ.Κ. λέει πως κι εσείς είστε παιδιά του λαού, όπως ακριβώς κι εμείς οι εργάτες.

ΑΣΤ. Τι θα πει παιδιά του λαού; Δούλοι είμαστε. Βοηθοί της άρχουσας τάξης, τσιράκια των αφεντικών. Είμαστε κείνοι που πρέπει να ξαγρυπνούμε για τη τήρηση των νόμων τους και για να προστατεύουμε τις δολοπλοκίες τους. Αυτοί είμαστε.

ΤΖΟ. Συγνώμη, αλλ' αφού σκέφτεστε έτσι γιατί διαλέξατε αυτό το επάγγελμα;

ΑΣΤ. Μη λες ανοησίες, ποιός διαλέγει εδώ; Μήπως εσείς διαλέξατε αυτή τη βρωμιά για φαγητό;

ΤΖΟ. Όχι, αλλά δεν έχουμε και τίποτε άλλο.

ΑΣΤ. Βλέπετε; Και για μένα δεν υπήρχε τίποτ' άλλο. Ή θα φας ή θα ψοφήσεις. Σπούδασα εγώ.

Είμαι δόκτωρ αγαπητέ μου εγώ. *(κάθεται)*

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Κυρ-αστυνόμη, τελειώσαμε απ' εδώ. Να συνεχίσουμε;

ΑΣΤ. Εξαφανιστείτε στην επόμενη σκάλα... Έρχομαι κι εγώ. Σας είπα πως έγγραφα διατριβή. Ο πατέρας μου έφτυσε αίμα για να με σπουδάσει... Και ποιά τ' όφελος; Τίποτα. Μου 'μεινε ή να μεταναστέψω ή να γίνω σκουπιδιάρης ή κλέφτης. Οι καταστάσεις με ανάγκασαν, αγαπητέ μου. «Έλα στην αστυνομία. Θα γνωρίσεις τον κόσμο». Γνώρισα τον κόσμο. Ένα κόσμο απ' όρνεα, απατεώνες κι απατημένους.

ΤΖΟ. Σαν και σας όμως δε σκέφτονται όλοι. Μερικοί την έχουνε καλά στην αστυνομία.

ΑΣΤ. Ναι, αυτοί που ξελογιάζονται από τη προπαγάνδα. Τιμή κι αλληλεγγύη. Και νομίζουν πως είναι κάτι. Τα κτήνη!

ΤΖΟ. Αν δεν άκουγα με τα ίδια μου τ' αφτιά δε θα το πίστευα. Με συγχωρείτε, η αστυνομία όμως, παρολαυτά είναι χρήσιμη. Δε μπορεί να κάνει ο καθένας ό,τι του κατέβει. Αλλιώς, θα κυριαρχήσει το χάος. Ίσως σκεφτεί κανείς πως αυτά που λέμε είναι σωστά. Μόνο που δε μπορείς να επιβάλεις τη σκέψη σου, *(κρατάει ένα κουνελίσιο κεφάλι και το κουνάει πέρα δώθε χωρίς να το καταλαβαίνει)* κι αφού ψωνίσεις να πληρώνεις ό,τι σου κατεβαίνει. Οι νόμοι είναι νόμοι και πρέπει να τηρούνται.

ΑΣΤ. Κι όταν ο νόμος είναι άδικος; Κάλυμμα μονάχα για ληστές και κλέφτες;

ΤΖΟ. Γι' αυτό έχουμε τη Βουλή, τα κόμματα, τις καταγγελίες, τις επερωτήσεις. Έτσι μόνο μπορούν ν' αναθεωρηθούν οι νόμοι.

ΑΣΤ. Ποιος αναθεωρεί; Τί σόι αναθεωρήσεις είναι αυτές. Σκατά είναι. Μας τις υπόσχονται εδώ κι είκοσι χρόνια. Οι μοναδικές αναθεωρήσεις μέχρι τώρα είναι η άνοδος του τιμαριθμού, η ανατίμηση της βενζίνης και του πετρελαίου, η αύξηση των φόρων.

ΤΖΟ. Εδώ, πράγματι, έχετε δίκιο. Κι εμένα δε μ' αρέσει αυτό. Τί βρώμα!

ΑΣΤ. Πιστέψτε με, οι μοναδικές αληθινές αλλαγές μπορούν να γίνουν μόνο με τη δική μας γροθιά. Γιατί όσο αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας, έχουμε εμπιστοσύνη, υπομονή, αυτοπειθαρχία, πολιτική ωριμότητα... κι όπως λέγονται όλ' αυτά... δε τρέχει τίποτα. Όμως να με συγχωρείτε. Πρέπει να κοιτάξω και τη δουλειά μου. *(πάει να φύγει)*

ΤΖΟ. Α, έτσι. Πρώτα παριστάνετε τον Μαοϊκό και μόλις σοβαρέψουνε τα πράματα, παίρνετε το καπελάκι σας και... *πάλι αστυνομικός.*

ΑΣΤ. Δίκιο έχετε, προφανώς μου λείπει ακόμα το θάρρος κι η συνείδηση. Μέχρι τώρα είμαι γερός μόνο στη φλυαρία.

ΤΖΟ. Ναι, στη φλυαρία... ο φτωχός δόκτωρ που πρέπει να 'ναι αστυνομικός γιατί δεν έχει άλλη εκλογή. Να κλάψω γι' αυτό; «Δε μπορώ να μεταναστέψω, είμαι, τέλος πάντων, δόκτωρ». Φυσικά θα 'πρεπε να μεταναστέψετε αντί γι' αυτό που κάνετε ή να γίνετε καλύτερα σκουπιδιάρης, όπως τόσοι άλλοι άνθρωποι στη χώρα μας. Αυτό θα 'ταν αντρίκια στάση. Τότε μόνο θα δείχνατε αξιοπρέπεια. Ό,τι λέτε δεν είναι άλλο παρά συνηθισμένες δικαιολογίες ανθρώπων που ποτέ δε θέλουν να διακινδυνέψουν. Κι αύριο, πού ξέρεις, μπορεί να συναντηθούμε έξω από εργοστάσιο που θα δέρνεται απεργούς εργάτες.

ΑΣΤ. Έχετε δίκιο... όμως κανείς δε ξέρει... ίσως ακούσετε στο μέλλον ότι οι αστυνομικοί αρνήθηκαν να ξυλοφορτώσουν εργάτες κατ' εντολή κάποιου επιχειρηματία... Κι ίσως σύντομα πολεμήσουμε στην άλλη πλευρά.

ΤΖΟ. *(γελά)* Κάτι τέτοιο θα 'θελα πολύ να το δω. Πιο πιθανό όμως είναι να δείτε τον Πάπα να περιφέρεται ντυμένος Ινδιάνος.

ΑΣΤ. Προσέξτε, ο κόσμος αλλάζει πολύ γρήγορα. Κι αν αλλάξει... Γεια σας και καλήν όρεξη.

ΤΖΟ. Τί, θα φύγετε χωρίς να ψάξετε το σπίτι καθόλου; Αυτό είναι προσβολή. Ρίξτε τουλάχιστον μια ματιά κάτω απ' το κρεβάτι, μες στη ντουλάπα, από ευγένεια.

ΑΣΤ. Για ποιό λόγο; Για να βρω ένα τσουβάλι με τροφές για γουρούνια κι ένα μεγάλο κουτί με τροφές που παχαίνουν τις πέστροφες; Ευχαριστώ. Δε μ' ενδιαφέρει. Καλή όρεξη και πάλι. *(φεύγει)*

ΤΖΟ. Καληνύχτα. Μάλιστα. «Γηράσκω αεί διδασκόμενος». Υπάρχει ένας κόκκινος αστυνομικός. Συνηθίσαμε να βρίσκουμε στην αστυνομία μόνο φασίστες και χοντροκέφαλους τραμπούκους... για βάστα!!! Τώρα καταλαβαίνω... ήτανε προβοκάτορας. Ήθελε να με κάνει να τραγουδήσω: «ορμήστε στα σούπερ-μάρκετ... η αστυνομία αρχίζει επανάσταση». Κι εγώ, αν την πατούσα! «Στοπ, στοπ, ερυθρές ταξιαρχίες. Συλλαμβάνεσαι. Πού έκρυψες τον εισαγγελέα που απήγαγες;» Αλλά δεν το 'χαψε ο κόρακας... *(ανοίγει, χαμένος στις σκέψεις, το σακούλι με το καναβούρι και τρώει)* Ο κόρακας τρώει μόνο καλό τυρί... *(στραβώνει τα μούτρα του)* Όχι, σ' αυτή τη περίπτωση τρώει μόνο καναβούρι. *(μπαίνει μέσα η γυναίκα του με τη φίλη της που εξακολουθεί να φορά πάνω από τη φουσκωμένη κοιλιά της το παλτό. Η Μαργαρίτα τραβιέται προς τα πίσω)*

ΑΝΤ. Ήταν εδώ;

ΤΖΟ. Ποιοι;

ΑΝΤ. Δεν ξέρεις τι έγινε; Ψάχνουν όλα τα σπίτια.

ΤΖΟ. Ξέρω.

ΑΝΤ. Συνέλαβαν τους Μαμπέτι και τους Φοσάνι. Σ' ένα σωρό σπίτια βρήκανε πράγματα και τα κατασχέσανε.

ΤΖΟ. Καλά κάναν. Αγαθό κι άδικο δε φυτρώνουν ποτέ μαζί.

ΑΝΤ. Όμως κατάσχεσαν και πράγματα που 'τανε πληρωμένα κανονικά.

ΤΖΟ. Φυσικά έτσι γίνεται πάντα. Κοντά στο ξερό καίγεται και το χλωρό. Π.χ. σε μας ήρθαν και...

ΑΝΤ. Ήταν εδώ;

ΤΖΟ. Φυσικά.

ΑΝΤ. Βρήκαν τίποτα;

ΤΖΟ. Γιατί; Έχουμε τίποτα;

ΑΝΤ. Όχι... αλλά πού ξέρεις... καμιά φορά είμαστε σίγουροι πως δεν έχουμε τίποτα και τότε...

ΤΖΟ. Και τότε;

ΑΝΤ. Τότε σου τα κουβαλούν μες στο σπίτι για να σ' ενοχοποιήσουνε. Δε θα 'τανε πρώτη φορά.

Ψάξανε στο σπίτι του γιου της Ρόζας και χωρίς να πάρει χαμπάρι, τσακ,

του χώσανε κι ένα πιστόλι κάτω απ' το μαξιλάρι κι ένα πακέτο προκηρύξεις κάτω απ' το κρεβάτι.

ΤΖΟ. Ε, πάει πολύ. Θά 'ρθουν κι εδώ και θα μας βάλουν σακιά με μακαρόνια κάτω απ' το κρεβάτι;

ΑΝΤ. Όχι έτσι στα ίσα. Τρόπος του λέγειν δηλαδή.

ΤΖΟ. Ναι, έχεις δίκιο. Έλα να δούμε.

ΑΝΤ. Όχι.

ΤΖΟ. Τί θα πει όχι; Τί συμβαίνει;

ΑΝΤ. Μου λερώνεις τα μαξιλάρια με τα βρωμόχερά σου... Θα δω μόνη μου... Πήγαινε καλύτερα ν' ανοίξεις στη Μαργαρίτα.

ΤΖΟ. Πού 'ναι η Μαργαρίτα;

ΑΝΤ. Έξω απ' τη πόρτα φυσικά.

ΤΖΟ. Και γιατί την άφησες έξω; Μαργαρίτα. Κύριε των δυνάμεων, τί κάνεις εκεί; Έλα μέσα. *(η Μαργαρίτα μπαίνει μέσα μ' αναφιλητά)* Τί συμβαίνει; Γιατί κλαίει έτσι αυτή;

ΑΝΤ. Η φτώχεια! Ήταν ολομόναχη όταν όρμησε η αστυνομία. Έπαθε σοκ. Σκέψου μόνο πως ένας επιλοχίας ήθελε να της ψάξει τη κοιλιά.

ΤΖΟ. Το γαιδούρι! Γιατί;

ΑΝΤ. Γιατί μπήκε στο νου του πως αντί για παιδί έχει μακαρόνια κι άλλα πράγματα.

ΤΖΟ. Ο μπάσταρδος!

ΑΝΤ. Εσύ το λες... Έλα Μαργαρίτα, κάτσε στο κρεβάτι... Της είπα να 'ρθει σε μας. Έκανα καλά;

ΤΖΟ. Πολύ καλά. Έλα Μαργαρίτα. Βγάλε το παλτό σου.

ΜΑΡ. Όχι, ευχαριστώ.

ΤΖΟ. Έλα, άσε τα καμώματα. Βγάλτο.

ΑΝΤ. Άφησε την ήσυχη. Αφού δε θέλει. Μπορεί και να κρυώνει.

ΤΖΟ. Καλά, κάνει ζέστη.

ANT. Εσύ ζεσταίνεσαι, αλλ' αυτή κρυώνει. Ίσως έχει και πυρετό.

TZO. Δεν είναι καλά.

ANT. Τη πιάσαν οι πόνοι.

TZO. Τί; κιόλας;

ANT. Τί νιώθεις εσύ απ' αυτά; Πριν μισή ώρα δεν ήξερες ότι είναι έγκυος και τώρα απορείς που 'χει πόνους.

TZO. Μου φαίνεται, νομίζω... μου φαίνεται λίγο νωρίς.

ANT. Σταμάτα επιτέλους. Τί ξέρεις εσύ αν οι πόνοι ήρθαν ή όχι νωρίς; Αυτό το ξέρει αυτή καλύτερα από σένα. Έλα, βγάλε τα ρούχα σου και μπες κάτω από τα σκεπάσματα. Κάνε μου τη χάρη και γύρισε τη πλάτη σου.

TZO. Ναι, ναι γυρνάω.

ANT. Έλα τώρα. Σταμάτα να κλαις... τώρα όλα θα πάνε καλά.

TZO. Πιο καλά να φωνάζουμε γιατρό αφού έχει πόνους. Ή το νοσοκομειακό.

ANT. Βέβαια, το νοσοκομειακό. Για να κάνουμε μια ωραία βόλτα σ' όλα τα νοσοκομεία της πόλης. Πάντε από δω... Πάντε από κει... Να δούμε αν θα βρούμε κρεβάτι για σένα. Δε ξέρεις πως στα νοσοκομεία υπάρχει τέτοια ακαταστασία που πρέπει να δηλωθείς από το ταμείο το λιγότερο δυο μήνες νωρίτερα;

TZO. Γιατί δε δηλώθηκε πριν;

ANT. Βέβαια, γιατί δε δηλώθηκε από πριν. Αυτά τα πράματα μεις οι γυναίκες πρέπει να τα σκεφτόμαστε, πάντα μεις. Εμείς τρέχουμε συνέχεια δω κι εκεί, μεις κάνουμε παιδιά, εμείς δηλώνομαστε. Γιατί δε τη δήλωσεν ο άντρας της;

TZO. Αφού δεν ήξερε τίποτα.

ANT. Καλή δικαιολογία. Δεν ήξερε τίποτα. Έτσι είσατε πάντα σεις οι άντρες. Μας δίνετε το μισθό και μας λέτε «Κοίταξε πώς να τα βολέψεις». Κάνετε έρωτα γιατί πρέπει να νιώσετε τον άγιο οργασμό σας... Μας φουσκώνετε μ' ένα παιδί και μετά: Νοιάσου εσύ γι' αυτό. Πάρε το χάπι. Κανένας δε σκέφτεται τη φτώχη τη σύζυγο που είναι τόσο θεοφοβούμενη, που ονειρεύεται κάθε νύχτα τον Πάπα να της λέει: «Αμαρτάνεις, πρέπει να κάνεις παιδιά».

TZO. Τώρα συγνώμη... ίσως είμαι... ας αφήσουμε τον Πάπα που ακόμα και στα όνειρα της σπάει τα νεύρα, σαν να μην έφτανε που κάθε Κυριακή ακούγεται στη τηλεόραση από τον Άγιο Πέτρο: Να 'στε καλοί μεταξύ σας... είμαστε όλοι παιδιά του Θεού, πλούσιοι και φτωχοί, ιδίως οι πλούσιοι! Καλά, από τότε είναι έγκυος η Μαργαρίτα;

ANT. Τί σε νοιάζει σένα; Με ποιό δικαίωμα μιλάς έτσι για τον Πάπα;

TZO. Όχι, απλώς ρωτώ: Αν είναι όμως μόνο πέντε μήνες παντρεμένοι;

ANT. Ε, και τι έγινε; Δε μπορούσαν να 'χουνε κάτι μεταξύ τους; Ή μήπως είσαι κι εσύ ένας βρώμικος ηθικολόγος όπως ο Πάπας;

TZO. Ναι αν όμως ο άντρας της μου 'χει πει ότι τη νύχτα του γάμου τους κοιμηθήκανε πρώτη φορά μαζί;

MAP. Σου είπε ο Λουίτζι μου τέτοια πράματα;

ANT. Πιστεύεις να λέει τόσο προσωπικά πράγματα στον πρώτο τυχόντα;

TZO. Δεν είμαι ο πρώτος τυχόντας. Είμαι ο καλύτερος φίλος του. Μου τα διηγείται όλα με λεπτομέρειες, μου ζητά και συμβουλές γιατί είμαι μεγαλύτερος κι έχω πείρα.

ANT. Χα, χα, έχει περισσότερη πείρα. *(χτυπά η πόρτα)* Ποιός είναι;

ΦΩΝ. Ανοίξτε, η Αστυνομία.

TZO. Πάλι.

ANT. Ω, Θεέ μου.

TZO. *(ανοίγει τη πόρτα)* Α, εσείς. Καλησπέρα. *(εμφανίζεται ο ίδιος ηθοποιός που παίζει τον αστυνόμο, αυτή τη φορά με τη στολή ενός καραμπινιέρου και μ' ένα μουστάκι)*

KAP. Γιατί πάλι εγώ;

TZO. Ω, συγνώμη! Νόμισα πως ήταν ο προηγούμενος.

KAP. Ποιός προηγούμενος;

TZO. Ο αστυνομικός απ' την ασφάλεια.

ΚΑΡ. Είμαι υπαξιωματικός στους караμπινιέρους.

ΤΖΟ. Το βλέπουμε. Εξάλλου έχετε και μουστάκι. Τι επιθυμείτε;

ΚΑΡ. *(καθώς πίσω του μπαίνουνε δυο караμπινιέροι)* Πρέπει να ψάξουμε το σπίτι.

ΤΖΟ. Οι συνάδελφοι σας από την αστυνομία έψαξαν ήδη τα πάντα.

ΚΑΡ. Αυτό δεν έχει καμιά σχέση. Είμαστε δύο διαφορετικά σώματα.

ΤΖΟ. Είστε καχύποπτοι και θέλετε να δείτε καλύτερα μήπως οι άλλοι παράβλεψανε κάτι. Έπειτα ίσως έρθει η εφορία να ελέγξει, έπειτα η στρατιωτική υπηρεσία αμύνης, έπειτα οι ανεξάρτητες δυνάμεις του ναυτικού...

ΚΑΡ. Μην αστειεύετε. Κάτσετε στο πλάι κι αφήστε μας να κάνουμε τη δουλειά μας.

ΑΝΤ. Φυσικά, ο καθείς τη δουλειά του κάνει. Στο εργοστάσιο εργαζόμαστε οχτάωρο στον αργαλειό... Σεις δουλεύετε κι ελέγχετε να μη γίνονται αυθαιρεσίες, έτσι που ο καθένας δουλεύει για ό,τι ζητήσουν οι καπιταλιστές. *(οι караμπινιέροι ανοίγουνε τη ντουλάπα και τον μπουφέ)* Δε συμβαίνει όμως ποτέ να ελέγχετε αν οι επιχειρηματίες μας γδέρνουν και μας εξοντώνουν με το σύστημα παραγωγής με το κομμάτι, αν τηρούνται οι κανόνες πρόληψης ατυχημάτων, αν ανεβάζουν ανενόχλητοι τις τιμές στα ύψη, αν μας πετάν από τα σπίτια, αν μας αφήνουν να πεθάνουμε της πείνας. *(ανενόχλητος ο караμπινιέρρος συνεχίζει το ψάξιμο)*

ΤΖΟ. Όχι, δεν επιτρέπεται να μιλάς έτσι. Και γι' αυτούς δεν είναι ευχάριστο. Έτσι δεν είναι κύριε υπαξιωματικέ; Και σας δεν σας αρέσει να κάνετε έρευνες στα σπίτια για τ' αφεντικά των σούπερ-μάρκετ. Πείτε της γυναίκας μου πως η αστυνομία βαρέθηκε να δίνει διαταγές δω κι εκεί με τη σφυρίχτρα. Διατάξτε, μπρος μαρς, γαβγίστε, δαγκώστε σαν αγριόσκυλα. Όμως αλίμονό του αν κανείς τολμήσει να πει τη γνώμη του. Ουστ, στη γωνιά.

ΚΑΡ. Συγγνώμη, θα μπορούσατε να το επαναλάβετε αυτό. Πώς το 'πατε για τ' αγριόσκυλα;

ΤΖΟ. Είπα πως δεν είστε παιδιά του λαού, όπως το λέει το Κ.Κ. Είστε δούλοι της εξουσίας, δικαστικοί κλητήρες των αφεντικών.

ΚΑΡ. *(στους άλλους караμπινιέρρους)* Τις χειροπέδες.

ΤΖΟ. Χειροπέδες; Γιατί;

ΚΑΡ. Περιύβριση Αρχής.

ΤΖΟ. Γιατί περιύβριση; Δεν είναι δικό μου. Ο συνάδελφος σας πριν είπε πως αισθάνεστε σα δικαστικοί κλητήρες της άρχουσας τάξης.

ΚΑΡ. Ποιοί, εμείς; Οι караμπινιέροι;

ΤΖΟ. Όχι, είπε "μεις", δηλαδή της αστυνομίας.

ΚΑΡ. Α, έτσι. Αν αυτοί της αστυνομίας νιώθουν έτσι, σα μπάτσοι, είναι άλλη υπόθεση. Βγάλτε του τις χειροπέδες. Άλλη φορά όμως να προσέχετε τι λέτε.

ΤΖΟ. Ναι, ναι, θα προσέχω... Διάολε, πόσον ανεξάρτητα είναι μεταξύ τους τα ανεξάρτητα σώματα. *(οι караμπινιέροι συνεχίζουν το ψάξιμο παντού και πλησιάζουνε προς το κρεβάτι)*

ΑΝΤ. *(στη Μαργαρίτα)* Γρήγορα, γρήγορα, κλάψε, ούρλιαξε όσο μπορείς.

ΜΑΡ. *(κλαίει δυνατά)*

ΚΑΡ. Τί έπαθε αυτή;

ΜΑΡ. *(ουρλιάζει δυνατότερα)*

ΚΑΡ. Τί έπαθε αυτή;

ΑΝΤ. Τη πιάσαν οι πόνοι τη καημένη!

ΤΖΟ. Πρόωρος τοκετός. Στον πέμπτο μήνα το πολύ.

ΑΝΤ. Λίγο πιο πριν την έπιασε νευρική κρίση... εξαιτίας των αστυνομικών που θέλαν να ψαχουλέψουνε τη κοιλιά της, τη καημένη...

ΚΑΡ. Να ψαχουλέψουνε τη κοιλιά;

ΤΖΟ. Για να δουν μήπως είχε καμιά σακούλα μακαρόνια ή ρύζι αντί για παιδί. Ελάτε, κάντε τη δουλειά σας... ψάξτε την. Είναι μια μικρή εργάτρια... εδώ όλα επιτρέπονται.

Δεν είναι η τάδε κόμισσα ή η γυναίκα του επιχειρηματία για να βρείτε τον μπελά σας μόλις την ακουμπήσετε. Μπρος, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, πλησιάστε. Κανέν εμπόδιο για ένα τίμιο πασπάτεμα.

ΚΑΡ. Ακούστε. Σταματήστε. Μας προκαλείτε.

ΑΝΤ. Ναι, υπερβάλλεις. Να σταματήσεις αμέσως.

ΜΑΡ. *(τσιρίζει πιο δυνατά)*

ΑΝΤ. Κι εσύ υπερβάλλεις. Να τσιρίζεις πιο σιγά.

ΚΑΡ. Ναι, ειδοποιήσατε το περιπολικό;

ΑΝΤ. Νοσοκομειακό.

ΚΑΡ. Ναι, βέβαια, θα σας πεθάνει η καημένη η γυναίκα. Κι εκτός αυτού, κινδυνεύει να χάσει και το παιδί, αν είναι πρόωρος τοκετός.

ΤΖΟ. Σωστά. Βλέπεις πόσον ανθρώπινος είναι ο υπαξιωματικός. Στο'πα. Ας φωνάξουμε καλύτερα το νοσοκομειακό.

ΑΝΤ. Κι εγώ σου 'πα πως πρέπει να 'σαι δηλωμένος, αλλιώς δε σε παίρνουν. Σε κάνουν μπαλάκι και σε στέλνουν από το 'να νοσοκομείο στ' άλλο. Πεθαίνεις στη μεταφορά.

(απ' έξω ακούγεται η σειρήνα ενός νοσοκομειακού)

ΚΑΡ. *(πηγαίνει στο παράθυρο και κοιτά έξω)* Να το νοσοκομειακό που φωνάξαμε για τη γυναίκα του κάτω ορόφου. Κι αυτή δεν αισθανόταν καλά. *(στους άλλους караμπινιέρους)* Ελάτε, βάλτε ένα χέρι, θα τη φορτώσουμε κι αυτή.

ΑΝΤ. *(αντιστέκεται)* Όχι σας παρακαλώ. Μη κάνετε τον κόπο.

ΜΑΡ. Δε θέλω να πάω στο νοσοκομείο.

ΑΝΤ. Να, το βλέπετε και μόνος σας, δε θέλει να πάει στο νοσοκομείο.

ΜΑΡ. Θέλω τον άντρα μου, τον άντρα μου... *(κλαίει όσο πιο δυνατά μπορεί)*

ΑΝΤ. Να ορίστε, θέλει τον άντρα της. Αυτός όμως δουλεύει νυχτερινή βάρδια... Λυπάμαι, αλλά χωρίς τη συγκατάθεσή του σε καμιά περίπτωση δεν μπορούμε να αναλάβουμε την ευθύνη.

ΤΖΟ. Ακριβώς. Δεν αναλαμβάνουμε.

ΚΑΡ. Α, έτσι, δεν αναλαμβάνετε. Όμως αναλαμβάνετε αντί γι' αυτό την ευθύνη να πεθάνει εδώ πέρα.

ΑΝΤ. Μα γιατί τέλος πάντων στο νοσοκομείο;

ΚΑΡ. Στο νοσοκομείο μπορούν να τη σώσουν. Κι ίσως και το παιδί.

ΤΖΟ. Πρόωρος τοκετός, σας το είπα.

ΜΑΡ. Ναι, πολύ πρόωρος. *(θρηνεί δυνατά)*

ΑΝΤ. Από τις λακούβες του δρόμου θα γεννήσει μες στ' αυτοκίνητο. Πώς θέλετε, λοιπόν, να σώσετε ένα πενταμηνίτικο;

ΚΑΡ. Προφανώς, δεν έχετε ιδέα για τις προόδους της Ιατρικής σήμερα. Δεν ακούσατε ποτέ τίποτα για γέννηση μέσα σε θερμοκοιτίδα;

ΑΝΤ. Βέβαια, αλλά γίνεται να 'χουν ένα πενταμηνίτικο μέσα σε θερμοκοιτίδα;

ΤΖΟ. Ακριβώς. Ένας τόσο δα θάλαμος... το νοσοκομείο δεν είναι χώρος για κάμπινγκ.

ΚΑΡ. Αλήθεια. Μου φαίνεται πως είστε έτοιμοι να πεθάνετε από πνευματική πείνα.

ΤΖΟ. Α, ναι κι όχι μόνο πνευματική.

ΚΑΡ. Ζείτε σ' άλλο πλανήτη. Δεν ακούσατε τί απίθανα μηχανήματα έχουμε δω στο Μιλάνο... στη γυναικολογική κλινική; Πριν πέντε μήνες ήμουν εκεί υπηρεσία κι είδα. Ακόμα και μεταμοσχεύσεις κάνουν.

ΤΖΟ. & ΑΝΤ. Τί είδους μεταμοσχεύσεις;

ΚΑΡ. Πρόωρο τοκετό. Πήραν το παιδί πέντε μηνών από τη κοιλιά της γυναίκας και το μετέφεραν στη κοιλιά μιας άλλης.

ΤΖΟ. Στη κοιλιά;

ΚΑΡ. Πού αλλού; Καισαρική. Το βγάλανε, το μεταφέρανε, το μεταφυτέψανε μαζί με τον πλακούντα και τ' άλλα, το ράψανε και μετά πέντε μήνες, τώρα, τον περασμένο μήνα, γεννήθηκε όμορφο κι υγιές σα ψάρι.

ΤΖΟ. Σα ψάρι;

ΚΑΡ. Ναι.

ΤΖΟ. Σίγουρα στην υπόθεση υπάρχει κάποιο κόλπο.

ΑΝΤ. Τί κόλπο; Κι εγώ το διάβασα. Δεν μπορείς να φανταστείς τι πράγματα υπάρχουν. Ένα παιδί δυο φορές γεννημένο... με δυο μανάδες.

ΜΑΡ. Δε θέλω... δε θέλω. *(θρηνεί)*

ΑΝΤ. Δίκιο έχει η έρμη... σε καμιά άλλη γυναίκα δε θα 'δινε το παιδί μου να το γεννήσει.

ΜΑΡ. Δε θέλω, δε θέλω, δε δίνω τη συγκατάθεση μου.

ΑΝΤ. Ακούτε, δε δίνει τη συγκατάθεση της. Πρέπει να την αφήσουμε δω.

ΚΑΡ. Τότε θα δώσω γω τη συγκατάθεση μου. Με δική μου ευθύνη. Εγώ δε θέλω να 'χω ευθύνη για άρνηση παροχής βοήθειας.

ΑΝΤ. Καλή κι αυτή η προθυμία. Πρώτα μας τα κάνετε όλα άνω-κάτω, έπειτα μας βάζετε χειροπέδες, τώρα θέλετε να μας κουβαλήσετε με το νοσοκομειακό. Αν δε θέλετε να μας αφήσετε να ζήσουμε ήσυχα, αφήστε μας τουλάχιστο να πεθάνουμε όπου θέλουμε.

ΚΑΡ. Ακριβώς, Δεν μπορείτε να πεθάνετε όπου θέλετε.

ΤΖΟ. Ακριβώς, θα πεθάνουμε κει που διατάζει ο νόμος.

ΚΑΡ. Κρατήστε τη γλώσσα σας. Σα προειδοποίησα.

ΤΖΟ. Μα δεν είπα τίποτα.

ΑΝΤ. Ηρέμησε Τζοβάνι, έλα να τη κουβαλήσουμε σιγά-σιγά κάτω.

ΚΑΡ. Να διατάξω να φέρουν το φορείο;

ΑΝΤ. Όχι, γίνεται κι έτσι... έτσι δεν είναι; Μπορείς να περπατήσεις. Έλα να τη σηκώσουμε.

ΜΑΡ. Ναι, καλά είναι έτσι... όχι *(γλυστρά προς τα κάτω)*

ΑΝΤ. Στο διάβολο. Μπορείτε να βγείτε μια στιγμή έξω... η φίλη μου είναι μισόγυμνη, καταλαβαίνετε, πρέπει να της φορέσω κάτι.

ΚΑΡ. Φυσικά, βγαίνουμε. *(όλοι οι άντρες βγαίνουν έξω)*

ΑΝΤ. Έλα γρήγορα. Τράβα πιο πάνω τις σακούλες. Ήταν ανάγκη να 'ρθει τώρα το νοσοκομειακό;

ΜΑΡ. Το 'ξέρα πως έτσι θα τελειώσει. Τι θα κάνουμε στο νοσοκομείο όταν δούνε πως είμαι έγκυος με ρύζι και μακαρόνια;

ΑΝΤ. Δε θα γίνει τίποτα. Δε πρόκειται να φτάσουμε μέχρι το νοσοκομείο.

ΜΑΡ. Επειδή βέβαια θα μας συλλάβουνε πιο μπροστά.

ΑΝΤ. Σταμάτα τις κλάψες. Μόλις μπούμε στο νοσοκομειακό θα εξηγήσω στους τραυματιοφορείς τι συμβαίνει. Είναι καλοί άνθρωποι, είναι μαζί μας, σίγουρα θα μας βοηθήσουν.

ΜΑΡ. Κι αν δεν είναι δικοί μας και μας καταγγείλουν;

ΑΝΤ. Σταμάτα. Δε θα μας καταγγείλουν.

ΜΑΡ. Ωχ, γλυστρά η σακούλα. Με πήρανε τα ζουμιά.

ΑΝΤ. Κράτα γερά. Βρώμα η δουλειά.

ΜΑΡ. Μη πιέζεις τόσο... αχ, καήκαμε. Έσπασε μια σακούλα μ' ελιές. Αχ, όχι. *(μπαίνει ο Τζοβάνι και πίσω του ο καραμπινιέρος)*

ΤΖΟ. Τι συμβαίνει;

ΜΑΡ. Σπάσανε τα νερά και τρέχουν.

ΤΖΟ. Έρχεται το παιδί, το παιδί έρχεται. Γρήγορα βοηθήστε με.

ΚΑΡ. Αφήστε με μένα μια στιγμή.

ΑΝΤ. Ναι, έτσι καλά είναι, πρέπει να τη κρατήσουμε οριζόντια.

ΚΑΡ. Τί είναι αυτά;

ΑΝΤ. Σπάσανε τα νερά της.

ΤΖΟ. Γρήγορα, αλλιώς θα γεννήσει δω.

ΑΝΤ. Ήσυχα, ήσυχα, σιγά-σιγά.

ΜΑΡ. Μου τρέχουνε, μου τρέχουνε.

ΑΝΤ. Ξέρω πως σου τρέχουνε. Περιμένετε μια στιγμή. Θα τη τυλίξουμε με τη κουβέρτα προσεκτικά. Προσέχτε κυρ-καραμπινιέρο.

ΤΖΟ. Περιμένετε. Θα πάρω τη ζακέτα μου και θα 'ρθω μαζί σας κι εγώ.

ΑΝΤ. Να μείνεις στο σπίτι εσύ. Αυτές είναι γυναικείες δουλειές. Πάρε καλύτερα μια πατσαβούρα και καθάρισε τα νερά από το πάτωμα.

ΤΖΟ. Ορίστε... ναι... θα πάρω μια πατσαβούρα και θα καθαρίσω... αυτό είναι αντρική δουλειά.

(φεύγουν όλοι εκτός από τον Τζοβάνι που παίρνει πατσαβούρα και πάει σιγά-σιγά στο παράθυρο) Για δεξ τι αναστάτωση, ποιός ξέρει πως θα το πάρει ο Λουίτζι όταν γυρίσει από τη δουλειά και δει πως έγινε ξάφνου πατέρας... θα του 'ρθει κόλπος. Πάει, θα τα τινάξει. Πρέπει να μιλήσω οπωσδήποτε μαζί του και να τον προετοιμάσω σιγά-σιγά για την ευτυχία του. Πρώτα θα μιλήσω για παλιά πράγματα. Φυσικά, θ' αρχίσω με τον Πάπα: «Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί» *(πέφτει στα γόνατα κι*

αρχίζει να καθαρίζει το πάτωμα) Είναι μούσκεμα. Τι περίεργα που μυρίζει... σα ξύδι... μπα, σα σαλαμουρα... Δεν το 'ξέρα πως πριν γεννηθούμε κολυμπάμε σε σαλαμουρα μ' ελιές. Ελιά; Σαλαμουρα; Όχι, όχι, μα τρελάθηκα; Δεν ταιριάζει εδώ η ελιά. *(η σειρήνα ζανακούγεται, ο Τζοβάνι σηκώνεται και πηγαίνει στο παράθυρο)* Να, φεύγουν. Ας ελπίσουμε πως όλα θα πάνε καλά. Τι είναι αυτό. Κι άλλη ελιά. Αν η προέλευση τους δεν ήταν λίγο ανεξήγητη, θα τις έτρωγα αμέσως... Έχω μια πείνα. Δε μαγειρεύω καμιά καναβουρόσουπα; Ίσως έχει καλή γεύση. Το νερό είναι κιόλας στη φωτιά. Θα βάλω μέσα δυο κύβους χχχχ... ένα κρεμμύδι... *(ανοίγει το ψυγείο)* Σα να το 'ξέρα. Κύβοι δεν υπάρχουν ούτε κρεμμύδια. Θα πρέπει να βρω τη δύναμη να βάλω κουνελίσια κεφάλια. Στο διάβολο. Αισθάνομαι σα τη μάγισσα του παραμυθιού όταν ετοιμάζε το φαρμακερό βοτάνι. Μετά θα δεις, θα φάω τη σουπίτσα και, κλικ, θα μεταμορφωθώ σε βάτραχο ή σ' έναν από τους επτά νάνους, μάλλον ο όγδοος. *(αφηρημένος πιάνει το συγκολλητή)* Τί θέλει δω ο συγκολλητής; Πόσες φορές πρέπει να πω σε κείνη τη βλαμμένη την Αντονία ότι δε πρέπει να τονε χρησιμοποιεί για ν' ανάβει το γκάζι γιατί είναι επικίνδυνο. Κι εκτός των άλλων, μου ξεφορτίζει και τις μπαταρίες. *(στη πόρτα προβάλλει ο Λουίτζι, ο άντρας της Μαργαρίτας)*

ΛΟΥ. Επιτρέπεται; Είναι κανείς; *(ανήσυχ)*

ΤΖΟ. Ω, Λουίτζι, γεια. Πώς κι έτσι τέτοια ώρα από δω;

ΛΟΥ. Γεια σου Τζοβάνι. Θα σου εξηγήσω αργότερα τι συμβαίνει. Μήπως ξέρεις πού είναι η γυναίκα μου; Πήγα στο σπίτι, τα βρήκα όλα ανοιχτά αλλά δεν είναι κανείς εκεί.

ΤΖΟ. Α, ναι, η γυναίκα σου ήταν εδώ πριν δέκα λεπτά, έφυγε με την Αντονία.

ΛΟΥ. Και πού πήγε;

ΤΖΟ. Να, ξέρεις είναι κάτι γυναικοδουλειές.

ΛΟΥ. Τί γυναικοδουλειές;

ΤΖΟ. Ε, ηρέμησε σου λέω. Τι έχεις; Όταν σου λέω γυναικοδουλειές, παναπεί πως είναι δουλειές που μας δε πρέπει να μας ενδιαφέρουν. Εμείς πρέπει να ενδιαφερόμαστε μόνο για τις υποθέσεις των αντρών. Κατάλαβες τώρα;

ΛΟΥ. Τί θα πει να μη μ' ενδιαφέρουνε; Μ' ενδιαφέρουνε και με παραενδιαφέρουνε.

ΤΖΟ. Α, έτσι. Και σε παραενδιαφέρουνε; Τότε γιατί δεν ενδιαφέρθηκες να κλείσεις ένα κρεβάτι, τουλάχιστον ένα μήνα πριν, όπως συνηθίζεται;

ΛΟΥ. Ένα κρεβάτι! Τί κρεβάτι; Να το κάνω τί;

ΤΖΟ. Α, βέβαια, είναι υποθέσεις γυναικείες, ε; Πάντα οι ίδιες κουβέντες. Τις αφήνουμε το φάκελο με το μισθό και μετά λέμε: βόλεψε τα. Κάνουμε έρωτα και λέμε: πάρε το χάπι. Τις γκαστρώνουμε και... Βολέψου. Αυτές θα πρέπει να πάνε το παιδί στο άσυλο, αυτές να το ξαναπάρουνε.

ΛΟΥ. Τί είναι αυτά που λες;

ΤΖΟ. Λέω πως έχουνε δίκιο. Είμαστε πραγματικά πολύ αδιάφοροι. Κι εμείς οι ίδιοι γινόμαστε, με τη σειρά μας, εκμεταλλευτές...

ΛΟΥ. Τι σχέση έχουν αυτά με τ' ότι η Μαργαρίτα αφήνει ορθάνοιχτο το σπίτι χωρίς ένα σημείωμα κι εξαφανίζεται;

ΤΖΟ. Και γιατί θα 'πρεπε να σ' αφήσει σημείωμα, ρε κύριε, αφού ήσουνα βάρδια στο εργοστάσιο; Πώς γύρισες τόσο γρήγορα;

ΛΟΥ. Να, αποκλείστηκε το τρένο.

ΤΖΟ. Ποιος το απέκλεισε;

ΛΟΥ. Όλοι οι εργάτες. Θα καταλάβεις. Αυτοί οι κερατάδες μας αυξήσανε τα εισιτήρια 30%.

ΤΖΟ. Κι εσείς αποκλείσατε το τρένο;

ΛΟΥ. Βέβαια. Τραβήξαμε το συναγερμό και πηδήξαμε όλοι κάτω. Μπλοκάρουμε όλες τις γραμμές. Ακόμα και το EXPRESS για το Παρίσι. Έπρεπε να 'σουν εκεί να δεις τους σταθμάρχες πώς είχανε φρίξει από το κακό τους.

ΤΖΟ. Α, α, τί ωραία γιορτή. Τί ωραία επιχείρηση! Με συγχωρείς, αλλά όλ' αυτά, για μένα, θεωρούνται ενέργειες εξτρεμιστών που σκοπό έχουν να παίζουνε το παιχνίδι της αντίδρασης.

ΛΟΥ. Βέβαια, βέβαια, είμαι σύμφωνος κι εγώ. Και το είπα μάλιστα στους άλλους συντρόφους.

Είναι βλακεία που 'μαστε εδώ και κάνουμε αυτή τη φασαρία για να μας κατεβάσουνε το εισιτήριο. Δε πρέπει να δεχτούμε την αύξηση με τίποτα.

TZO. Α μπράβο! Έτσι τα βλέπεις κι εσύ. Μα σου την έδωσε; 'Ακου κει να μη δεχτούνε την αύξηση.

ΛΟΥ. Βέβαια, η εταιρεία πρέπει να μας πληρώνει το εισιτήριο. Πρέπει μάλιστα να μας πληρώσει και το χρόνο που περνάμε στο τρένο. Γιατί τις ώρες εκείνες δε κάνουμε τουρισμό... τις χάνουμε για τ' αφεντικό. Σηκωνόμαστε δυο ώρες πιο μπροστά γι' αυτό και γυρίζουμε στο σπίτι δυο ώρες μετά, πάντα γι' αυτό.

TZO. Μιλάς στ' αλήθεια; Ποιός σε ξεσήκωσε; Κανείς από κείνους τους εξτρεμιστές; Τους επαγγελματίες, βάζω στοίχημα. Οι προβοκάτορες.

ΛΟΥ. (συρτά) Μη λες μαλακίες. Προβοκάτορες. Ο Τονίνο είναι προβοκάτορας;

TZO. Ποιός Τονίνο; Κείνος που 'ναι στις πρέσες;

ΛΟΥ. Ναι, κείνος. Κι ο Μάρκος... κι οι τρεις Καλαβρέζοι. Οι χωριανοί μας (κοφτά)

TZO. Α, κείνοι σε ξεσήκωσανε, κείνοι οι φενταγίν.

ΛΟΥ. Όχι, πήγα μόνος μου, δε θέλει και πολύ νου να καταλάβεις ότι έτσι δε μπορείς να πας μπρος. Πρέπει να παλαίψεις κι όχι να περιμένεις τη καλή θέληση της κυβέρνησης, τη παρεμβολή του συνδικάτου και το πράσινο φως του κόμματος. Πρέπει επιτέλους να τους το κόψουμε ότι θα πρέπει να παίρνουμε άδεια κι όταν πηγαίνουμε για κατούρημα. Και μετά... η εθνική ενότητα... οι κρίσιμες για το έθνος περιστάσεις... κάντε υπομονή... δείξτε κατανόηση... οι αντικειμενικές συνθήκες... όταν έρθουμε στην εξουσία... η κατοχύρωση της δημοκρατίας. Όχι, φτάνει, Πρέπει να πάρουμε απόφαση να παλαίψουμε μόνι μας.

TZO. Δε μου λες, μίλησες με κείνο τον αστυνόμο της ασφάλειας χωρίς μουστάκι που είναι φτυστός με τον караμπινιέρο με τα μουστάκια; Ή κάνω λάθος;

ΛΟΥ. Με ποιόν;

TZO. Να, με κείνο τον προβοκάτορα, το μαοϊκό αστυνόμο που λέει ότι πρέπει να ξεσηκώνουμε τα πάντα από τα σούπερ-μάρκετ. Εκείνος που μιλά ξαναμμένα κι ασυνείδητα, όπως εσύ.

ΛΟΥ. Πού θες να τονε ξέρω; (δοκιμάζει το περιεχόμενο του ανοιχτού κουτιού) Χμ, δεν είναι κι άσχημο αυτό το πράμα... Τί είναι;

TZO. Αλήθεια, έφαγες από κείνο το κουτί;

ΛΟΥ. Ναι, δεν το βρίσκω και τόσο άσχημο. Με συγχωρείς, αλλά πεινούσα.

TZO. Χωρίς λεμόνι;

ΛΟΥ. Γιατί; Έπρεπε να βάλω και λεμόνι;

TZO. Μπορεί, δε ξέρω. Είσαι σίγουρος όμως ότι είναι καλό;

ΛΟΥ. Πολύ καλό. (μασουλώντας)

TZO. Κάνει να δοκιμάσω; Το περίμενα χειρότερο. Πάντως είναι καλύτερο από το φαΐ για χρυσόψαρα. Σε πειράζει; Θ' ανοίξω κι εκείνο το κουτί.

ΛΟΥ. Γιατί δεν τ' ανοίγεις;

TZO. Είναι φαΐ για σκυλιά και γατιά.

ΛΟΥ. Φαΐ για σκυλιά και γατιά; Αλήθεια, είσαι τρελός.

TZO. Όχι, είμαι ένας εκκεντρικός, ένας καλοφαγάς. Δοκίμασε κι αυτό. (του φέρνει ένα πιάτο σούπα) Δοκίμασε, δοκίμασε.

ΛΟΥ. Ε, δεν είναι κι άσχημο. Τι είναι;

TZO. Είναι μια καινούργια σπεσιαλιτέ: σούπα από καναβούρι για καναρίνια με ζουμί από κατεψυγμένα κουνελίσια κεφάλια.

ΛΟΥ. Καναβούρι για καναρίνια και κουνελίσια κεφάλια;

TZO. Είναι κινέζικη σπεσιαλιτέ. Λέγεται Πάπα και Λιν Πιάο. Ρεβιζιονιστική σπεσιαλιτέ.

ΛΟΥ. Το καναβούρι είναι λιγάκι σκληρό.

TZO. Ε, τί περιμένεις, καναβούρι είναι. Μήπως και το πιλάφι που μπαίνει ανάμεσα στα δόντια καλύτερο είναι... Ποιός έφαγε την ελιά που 'ταν εκεί;

ΛΟΥ. Εγώ. Γιατί; Δεν έπρεπε;

TZO. Ε, όχι και δεν έπρεπε. Ίσα ίσα! Ήταν η ελιά της γυναίκας σου. Κοίτα, μη νοιάζεσαι ούτε για το φαΐ του νεογέννητου παιδιού.

ΛΟΥ. Τί μου λες; Η ελιά της γυναίκας μου... Το νεογέννητο παιδί...

TZO. Ναι. Γιατί δε ξέρεις όταν γεννιέται κάποιος... ξέρεις τη σαλαμούρα... ότι μετά χάνεται...

Καλά, ας τ' αφήσουμε αυτά, καλύτερα να φτάσουμε κει σιγά-σιγά... Ας αρχίσουμε από τον Πάπα. Λοιπόν ο Παυλάκης...

ΛΟΥ. Άκου Τζοβάνι, μου φαίνεται πως δεν είσαι καλά. Τί είναι αυτά που λες. *(ειρωνικά)*

ΤΖΟ. Μπα; Γιατί, εσύ τα λες καλύτερα; Το αφεντικό που θα πρέπει να μας πληρώσει το εισιτήριο, γιατί ταξιδεύουμε για κείνο. Και θα πρέπει να μας πληρώνει και τις ώρες που χάνουμε στο τρένο...

Λοιπόν, έτσι που λες, θα 'πρεπε να μας πληρώνει και τις ώρες που κοιμόμαστε, γιατί ξεκουραζόμαστε για κείνο για να 'μαστε πιο φρέσκοι την άλλη μέρα στη δουλειά και θα 'πρεπε να μας πληρώνει ακόμη και το σινεμά και τη τηλεόραση, γιατί αυτό το πράμα μας βοηθά να χαλαρώσουμε και να ηρεμήσουμε τα νεύρα μας και θα 'πρεπε να πληρώνει κάτι και στη γυναίκα μας όταν κάνουμε έρωτα... γιατί με τον έρωτα δυναμώνουμε και μετά αποδίδουμε περισσότερο.

ΛΟΥ. Καλά λες. Μήπως δεν είναι αλήθεια πως οι γυναίκες μας κάνουνε τις δούλες στ' αφεντικά; Σ' αυτές δε ξεσπάμε όταν γυρίζουμε από τη δουλειά; Στο σπίτι δεν ερχόμαστε να κρυφτούμε σα τα ποντίκια στη τρύπα, να γλύψουμε τις πληγές, να ξύσουμε τη ψώρα ο ένας στον άλλο, να κρύψουμε όλη τη λύπη, το κενό, την αθλιότητα αυτής της σκατοζωής που μας αναγκάζουν να κάνουμε;

ΤΖΟ. Έλα, μη γίνεσαι τόσο υπερβολικός. Οχι και σκατοζωή. Είμαστε καλύτερα από πριν, ένα σπίτι λίγο-πολύ, το 'χουμε όλοι. Μερικοί έχουν ως κι αμάξι, ψυγείο, τηλεόραση.

ΛΟΥ. Τί να το κάνω γω το ψυγείο, τ' αμάξι και τη τηλεόραση... όταν, να πάρει η ευχή, αηδιάζω για τη ζωή που κάνω; Μια δουλειά καλογυμνασμένης μαϊμούς: Συγκόλληση, χτύπημα, συγκόλληση... *(κι ο Τζοβάνι, ασυναίσθητα, αρχίζει μηχανικά να μιμείται κι αυτός τη δουλειά της αλυσίδας) χτύπημα, συγκόλληση...*

ΤΖΟ. Χτύπημα, τρυπανιά... δρόμο αυτό το κομμάτι, μπρος, έν άλλο, συγκόλληση... Να πάρει ο διάβολος, με παρέσυρες, πας να με τρελάνεις.

ΛΟΥ. Όχι, δε θα σε τρελάνω αγώ, το αφεντικό θα σε τρελάνει, που σε κυνηγά παντού: στο σινεμά για γαμήσια απραγατοποιήτα, με κώλους που κουνιούνται από τη μια άκρη της οθόνης μέχρι την άλλη. Μ' αχόρταγες γυναίκες που μιλάνε και κουνάνε το στόμα και τη γλώσσα σα να γλύφουνε παγωτό. 'Αντε να μην πω τι γλύφουνε. Κι αυτό το ρεζίλικι το λένε «λευτεριά του έρωτα»!

ΤΖΟ. Έχεις δίκιο για το σινεμά, πες και τ' άλλο... ότι μετά, βγαίνοντας έξω κάνεις παρέλαση μπροστά από διαφημιστικές αφίσες με κώλους και στήθια που διαφημίζουνε σουτιέν, στυλό διαρκείας, τρακτέρ, οδοντόκρεμες, τυράκια, χύτρες ταχύτητας... έχεις και τη γυναίκα δίπλα σου... τη κοιτάς... δεν έχει τα μαλλιά της λουσιμένα με το "τάδε", «Ω, πώς τα κάνει μαλακά κι αιθέρια», δεν έχει λακ, «ω, πόσο διάφανα είναι», δεν έχει το συνταρακτικό άρωμα "δείνα". Δεν έχει το αστραφτερό κολιέ. Δεν έχει το διάφανο σα τα φτερά της πεταλούδας ρούχο. Τα στήθια ένα πράμα έτσι... στρόγγυλα, που δε κουνιούνται καθόλου. Τα πισινά είναι απλά πισινά, δεν είναι καν ένας κώλος σα κείνο του σινεμά... δεν τονε κουνά. Έχει χοντρά πόδια, τραχιά χέρια, τη κοιτάζω καλά-καλά και μου 'ρχεται να τη σπρώξω στο πρώτο χαντάκι που θα συναντήσω.

ΛΟΥ. Έτσι είναι. Και σε μένα, ξέρεις τι μου συμβαίνει. Όταν κάνω έρωτα με τη γυναίκα μου, δεν κάνω με κείνην, αλλά μ' αυτή που διαφημίζει το αποσμητικό για τη ποδαρίλα *(αηδιαστικά)*, και τις λεκάνες του καμπινέ.

ΤΖΟ. Τί φρίκη! Σκέτη αηδία!

ΛΟΥ. Είναι να ξερνάς. Σου μολύνανε τα πάντα. Σου μολύνανε την ατμόσφαιρα, σου μολύνανε τα ποτάμια, τη θάλασσα σου τη κατάντησαν έναν υπόνομο. Ακόμη και τον έρωτα σου τονε κατάντησαν υπόνομο, τις σχέσεις σου με τον κόσμο, το φαΐ που τρως.

ΤΖΟ. Ε, όχι και το φαΐ που τρως. Η καναβουρόσουπα δεν είναι κι άσχημη.

ΛΟΥ. Κι όλα πηγαίνουνε στο χειρότερο... Κοίτα: Απολύσεις, τρομοκρατία, εργατικά ατυχήματα, ύποπτες πτωχεύσεις. Η τράπεζα που 'χε τα εκατομμύρια του ο Πάπας φαλίρισε...

ΤΖΟ. Και που μας έπρηξε με τη T.V. σα σκιάχτρο στ' άσπρα που πάει να τρελάνει τις γυναίκες λέγοντας τους ότι πρέπει να μένουν έγκυες.

ΛΟΥ. Τί είναι τελικά αυτή η ιστορία με τον Πάπα που θέλει να μείνει έγκυος;

ΤΖΟ. Όχι, όχι κείνος έγκυος... Μακάρι, μ' όποιον θα τ' άρεσε... Μιλώ για τη γυναίκα σου.

ΛΟΥ. Τί σχέση έχει η γυναίκα μου με τον Πάπα;

ΤΖΟ. Α, κάνεις πως δε ξέρεις...

ΛΟΥ. Όχι, τί να ξέρω; Τί είναι, τέλος πάντων, αυτή η ιστορία με τον Πάπα;

ΤΖΟ. Να, αν εσύ αντί να κάνεις έρωτα με το σαπούνι "δείξε" και το "μπήξε", έδινες προσοχή σ' αυτό που ονειρεύεται η γυναίκα σου τη νύχτα όταν έρχεται ο Παυλάκης στ' άσπρα κι αρχίζει: «Αδέλφια, για το Χριστό... ήρθα να σας πω ότι το χάπι είναι κατάρα του Θεού... Για το Χριστό... μη παίρνετε το χάπι».

ΛΟΥ. Και πραγματικά, η Μαργαρίτα... δε παίρνει το χάπι.

ΤΖΟ. Μπα, το ξέρεις κι εσύ. Ποιός στο 'πε;

ΛΟΥ. Ε, ποιος έπρεπε να μου το πει. Είναι άχρηστο να το παίρνει, γιατί δε μπορεί να κάνει παιδιά, επειδή έχει ένα κουσούρι που τώρα δε θυμάμαι...

ΤΖΟ. Εσύ έχεις κουσούρι, αλλά στο νου. Η γυναίκα σου είναι μια χαρά κι όσο για παιδιά... έχει κιόλας.

ΛΟΥ. Έχει μωρό; Από πότε;

ΤΖΟ. Τώρα. Μάλιστα αυτή τη στιγμή μπορεί να γεννήθηκε πρόωρο πέντε μηνών.

ΛΟΥ. Μη λες ανοησίες, πέντε μηνών. Αυτή ούτε καν κοιλιά δεν είχε.

ΤΖΟ. Δεν είχε γιατί τη φάσκιωνε... Αλλά μετά η Αντονία τη ξεφάσκισε και τότε... πλαφ... μια κοιλιά που φαινόταν εννιά μηνών... ίσως κι έντεκα.

ΛΟΥ. Πες μου, με κοροϊδεύεις;

ΤΖΟ. Ούτε στον ύπνο μου. Είναι τόσο σίγουρο που, αν θες να μάθεις, η γυναίκα μου έφυγε μαζί της, τη συνόδεψε με το νοσοκομειακό στη κλινική, γιατί κόντεψε να γεννήσει δω.

ΛΟΥ. Να γεννήσει δω;

ΤΖΟ. Σπάσανε τα νερά... κοίτα, τα μάζεψα γω.

ΛΟΥ. Μάζεψες τα νερά...

ΤΖΟ. Ναι, νερά, θα 'τανε καλύτερα να πούμε σαλαμούρα, ίσως με κάποια ελιά, να, κείνη που 'φαγες εσύ.

ΛΟΥ. Για άκου, σταμάτα το δούλεμα. Πού είναι η γυναίκα μου;

ΤΖΟ. Στο 'πα, στη κλινική.

ΛΟΥ. Ποιά κλινική;

ΤΖΟ. Πού θες να ξέρω. Αν την είχες δηλώσει, τώρα θα το ξέραμε. Αλλά έτσι που τα 'κανες, τώρα ψάχνοντας για το νοσοκομείο μπορεί το μωρό να γεννηθεί στ' αμάξι. Το φτωχούλι, ανάμεσα σ' όλες αυτές τις ελιές.

ΛΟΥ. Άκου, σταμάτα να κάνεις τον έξυπνο. Κι αυτή η μανία σου να κάνεις τον πνευματώδη και να κοροϊδεύεις σοβαρά πράγματα μου τη σπάει. Πες μου πού είναι η γυναίκα μου μη σου 'ρθει καμιά...

ΤΖΟ. Ε, ηρέμησε. Στο 'πα ήδη, δε ξέρω. Όχι να, ίσως πήγανε σε κείνο το πράμα κει... πώς το λένε... στο γυναικολογικό κέντρο.

ΛΟΥ. Στο γυναικολογικό κέντρο;

ΤΖΟ. Ναι, κει... Μα πού ζεις εσύ. Πώς φαίνεται ότι δεν έχεις ιδέα για τον πρόωρο τοκετό, λοιπόν κάτσε να σου εξηγήσω πώς γίνεται; Είναι ένα αμάξι με κουρτίνες, γεμάτο οξυγόνο... παίρνουνε τη γυναίκα που έχει πρόωρο... τεσσάρων-πέντε μηνών... μετά παίρνουν μια γυναίκα που 'χει ξαναγεννήσει... της κάνουνε καισαρική... της βάζουνε στη κοιλιά το μωρό, ξαναρράβουνε τον πλακούντα και τ' άλλα... και μετά τέσσερις μήνες (παύση)... ένα ψάρι!

ΛΟΥ. Κόφτο, δε με νοιάζει καθόλου για τ' αμάξι, τη μεταμόσχευση και τη καισαρική. Θέλω να μάθω πού είναι αυτό το γυναικολογικό κέντρο, να πάρει η ευχή... Έχεις τηλεφωνικό κατάλογο;

ΤΖΟ. Όχι, δεν έχω. Τί να το κάνω αφού δεν έχω τηλέφωνο. Έτσι, για να το ξεφυλλίζω και να μαθαίνω ποιός είναι στη πόλη;

ΛΟΥ. Πάμε κάτω στο μπαρ, εκεί σίγουρα υπάρχει τηλέφωνο. (βιασύνη)

ΤΖΟ. Μπράβο, θα τηλεφωνήσουμε στο γυναικολογικό κέντρο. Βέβαια, τώρα το θυμήθηκα, ο γυναικολόγος είναι στη Νικουάρντα.

ΛΟΥ. Μα η Νικουάρντα βρίσκεται στην άλλη άκρη της πόλης.

ΤΖΟ. Ε, ναι... θά 'ναι, το λιγότερο, είκοσι χιλιόμετρα από δω.

ΛΟΥ. Γιατί πήγαν τόσο μακριά;

ΤΖΟ. Και στο 'πα. Θέ μου τί βλάκας! Γιατί μόνο κει κάνουν μεταμοσχεύσεις. Παίρνουν μιαν άλλη γυναίκα που τυχαίνει κει... Μιαν άλλη γυναίκα; Η γυναίκα μου! Η Αντονία είναι κει σίγουρα... Κι

είναι τόσο χαζή! Αυτή θα βάλουμε! Θα δεχτεί σίγουρα τη μεταμόσχευση και θα μου γυρίσει στο σπίτι γκαστρωμένη. Γρήγορα, κουνήσου. *(βγαίνουν τρέχοντας)*

Β ΠΡΑΞΗ

(οι γυναίκες γυρίζουνε πίσω, η νεότερη Μαργαρίτα, έχει ακόμη τη κοιλιά και κλαίει)

ΑΝΤ. Γρήγορα, γρήγορα Μαργαρίτα. Έλα μέσα. *(φωνάζει)* Τζοβάνι, Τζοβάνι. Δεν είναι εδώ. Τί ώρα να 'ναι; *(κοιτά το ρολόι πάνω στο μπουφέ)* Πεντέμιση. Ω, Θεέ μου, λείπουμε περισσότερο από τέσσερις ώρες. *(κοιτά στο διπλανό δωμάτιο)* Πράγματι λείπει. Ούτε που κοιμήθηκε ο καημένος...

ΜΑΡ. Εμείς φταίμε για όλα. Τι μ' έπιασε και σ' άκουσα. Να! τώρα βλέπεις τι κάναμε.

ΑΝΤ. Σταμάτα να κλαουρίζεις. Όλα πήγαν μια χαρά. Οι νοσοκόμοι ήτανε πολύ ευγενικοί και μας βοηθήσανε πάρα πολύ. Εμείς χρειάστηκε μόνο να τους πούμε: «*Ακούστε παιδιά, το κορίτσι δεν είναι έγκυος, η κοιλιά της είναι φουσκωμένη με κλεμμένα πράγματα*». Αμέσως προσφέρθηκαν να μας βοηθήσουνε κι από πάνω μας είπανε και μπράβο: «*Καλά τους κάνατε. Αυτοί οι τύποι των σούπερ-μάρκετ είναι όλοι του απατεώνας*». Κι εσύ είχες τόσο φόβο: «*Ποιός ξέρει αν μπορούμε να 'χουμε εμπιστοσύνη στους νοσοκόμους;*». *(κοιτά στο ψυγείο)* Ε, ποιός έφαγε όλο το βούτυρο; Α, όχι, εδώ είναι. Τώρα θα σου κάνω μια σουπίτσα. Αχ, να το ρύζι. Δώσε μου ένα πακέτο ρύζι. *(η Μαργαρίτα βγάζει κάτω απ' το παλτό της ένα πακέτο ρύζι. Η Αντονία πάει στη κουζίνα και ρίχνει μια ματιά στην κατσαρόλα)* Τί είναι αυτό; Καναβούρι; Αυτός ο ξύπνιος μαγειρεύε πράγματι σούπα από καναβούρι με κουνελίσια κεφάλια. Λοιπόν, ξέρεις κάτι; Σ' αυτόν και τη μεγαλύτερη ανοησία να πεις, θα το πιστέψει. Πάντα όταν μαγειρεύω θα βρει κάτι να γκρινιάξει. Όμως από δω και πέρα ξέρω εγώ τι θα του μαγειρεύω. Κάθε μέρα κουνελίσια κεφάλια με διαφορετικές σάλτσες και σούπα από καναβούρι. Θα τονε ταράξω στο καναβούρι.

ΜΑΡ. Για μένα δε χρειάζεται να μαγειρέψεις. Δεν έχω διόλου όρεξη. Το στομάχι μου έχει κλείσει τελείως. Αλήθεια σου λέω.

ΑΝΤ. Θα το ξανανοιξουμε πάλι. Τα κάνεις εύκολα πάνω σου. Ξέρεις ποιό είναι το λάθος σου; Δεν έχεις εμπιστοσύνη στους ανθρώπους. Πρέπει να πείσεις τον εαυτό σου πως οι άνθρωποι είναι καλοί. Φυσικά όχι όλοι. Θέλω να πω για τους ανθρώπους σαν κι εμάς που δουλεύουνε σαν τα σκυλιά και βγαίνουνε πάντα χαμένοι. Τέτοιοι άνθρωποι είναι πάντα στο πλευρό μας, αρκεί να τους δείξεις ότι είσαι αποφασισμένος ν' αντισταθείς σ' αφεντικά και δε περιμένεις να κατέβει άγγελος Κυρίου από τον ουρανό. Θυμάμαι όταν δούλευα στο εργοστάσιο που φτιάχναμε κρακεράκια. Σκατοδουλειά, από κάθε άποψη. Είχε πολλή ζέστη και υγρασία. Μπορούσαμε όμως να ζήσουμε απ' αυτή τη δουλειά. Μια μέρα -χωρίς ιδιαίτερες διατυπώσεις- η διεύθυνση αποφασίζει να το κλείσει επειδή, λέει, το εργοστάσιο δεν έφερνε πια κέρδη. Στη πραγματικότητα ήθελαν να πετάξουν εμάς έξω για να κάνουν ριζικές οργανωτικές αλλαγές μες στο εργοστάσιο, έτσι, όπως συνηθίζουν να το λέν αυτοί. Τότε μεις κάναμε κατάληψη του εργοστασίου. Κι οι τριακόσιοι που δουλεύανε στο εργοστάσιο ήταν όλοι με το μέρος μας. Τα συνδικάτα όμως ήταν εναντίον μας: «*Πρέπει να 'στε τρελοί*» μας είπανε, «*δε μπορείτε να κάνετε κάτι τέτοιο, θα φάτε τα μούτρα σας. Πού θα βρείτε λεφτά για ν' αγοράσετε αλεύρι; Κι ύστερα, ποιός θ' αγοράζει τα προϊόντα σας; Αν δεν έχετε την αγορά στα χέρια σας, είστε χαμένοι*». Παρολαυτά, μεις το διακινδυνέψαμε. Ανάμεσα μας υπήρξαν άνθρωποι που πούλησαν ακόμα και τα σπίτια τους, που τα 'χαν αποκτήσει με τόσες θυσίες. Εγώ πήγα τα πράγματά μας στο ενεχυροδανειστήριο, όπως κι άλλες γυναίκες. Ακόμη και τα σεντόνια και τα στρώματα. Μ' αυτά τα λεφτά αγοράσαμε το πρώτο μας αλεύρι. Τα κρακεράκια τα πουλήσαμε μόνοι μας στα καταστήματα. Ακόμη και στα εργοστάσια πήγαμε. Μάθανε κι άλλοι εργάτες για την υπόθεση μας και μας περίμεναν μ' ανοιχτές αγκάλες να πάμε. Αγοράζανε τα κρακεράκια μας ακόμα κι αν δεν τα χρειάζονταν, μόνο και μόνο για συμπάρασταση. Και ξέρεις τί άλλο κάνανε; Για να βοηθήσουν έκαναν έρανο και πήραν μέρος όλοι οι εργάτες απ' όλα τα εργοστάσια, Μιλάνου και περιχώρων. Μάζεψαν ογδόντα εκατομμύρια λιρέτες. Καταλαβαίνεις, ογδόντα εκατομμύρια! Αυτό είναι ποσό που δε θα το πίστευα ούτ' εγώ αν δεν το 'βλεπα με τα ίδια μου τα μάτια. Θυμάμαι τη μέρα που 'ρθαν οι εργάτες να μας παραδώσουνε τα χρήματα και δε πρόκειται να τη ξεχάσω ποτέ

όσο ζω. Εμείς οι γυναίκες ανακατεύαμε κείνη την ώρα το ζυμάρι κι αρχίσαμε να κλαίμε με λυγμούς. Πέσανε τόσα δάκρυα μες στο αλεύρι που στο τέλος φτιάξαμε κρακεράκια μ' αλεύρι και δάκρυα. Γλυτώσαμε ένα κάρο αλάτι. *(η Μαργαρίτα παρακολουθεί την εξιστόρηση συγκινημένη)* Μα, τί κλαις τώρα;

ΜΑΡ. Αφού έχω συγκινηθεί.

ΑΝΤ. Αντί να λιώνεις από συγκίνηση, καλύτερα να σκεφτείς αυτά που σου 'πα. Αυτή δεν είναι ιστορία να παρηγοριόμαστε. Πάψε να κλαις και σκέψου τί θα κάνουμε τώρα;

ΜΑΡ. Θέλω να ξεφορτωθώ επιτέλους αυτά τα πακέτα και τις σακούλες. Δεν έχω σκοπό να τα κουβαλώ μια ζωή κάτω από το παλτό μου.

ΑΝΤ. Θα τα ξεφορτωθείς, αλλά όχι εδώ. Θα πάμε στην αποθηκούλα που 'χουμε στον κήπο, πίσω από τις σιδηροδρομικές γραμμές. Θα τα πάμε όλα κει, ακόμη κι αυτά που 'χουμε κάτω από το κρεβάτι. Τώρα θα μείνω κι εγώ έγκυος. Έλα, βοήθα με να φτιάξω μιαν όμορφη, στρογγυλή κοιλιά. Με δυο-τρία κουβαλήματα θα τα ξεφορτωθούμε όλα. *(παίρνει από το ντουλάπι, δυο μαξιλαροθήκες και παραμάνες, φτιάνει δυο σακιά και τα κρεμά στο λαιμό της)*

ΜΑΡ. Πού είναι αυτή η αποθηκούλα;

ΑΝΤ. Πίσω από τις σιδηροδρομικές γραμμές. Θα περάσουμε απέναντι από το δρόμο. Ο πεθερός μου έχει κει ένα μικρό κήπο, κοντά δέκα τετραγωνικά, ίσα να φυτεύουμε λίγα λαχανικά. Αν τα πάμε κει θα 'ναι σίγουρη κρυψώνα.

ΜΑΡ. Όχι, να μου λείπει. Φτάνει, ως εδώ ήτανε. Δε σε βοηθώ άλλο. Είμαι μέχρι δω με τις τρελές σου ιδέες. Σχώρα με, αλλά δε θα μπορέσω... Θα τ' αφήσω όλα δω. Ούτε τα μακαρόνια θέλω, ούτε τίποτα.

ΑΝΤ. Καλά, όπως θες... είσαι χαζή.

ΜΑΡ. Ωστε είμαι χαζή. Κι εσύ που 'σαι τόσο ξύπνια για πες μου τί θα πω στον άντρα μου όταν με δει χωρίς κοιλιά και χωρίς παιδί;

ΑΝΤ. Ε! και γι' αυτό σκας; Θα του πούμε πως είχες ανεμογκάστρι.

ΜΑΡ. Ανεμογκάστρι;

ΑΝΤ. Φυσικά. Αυτό το πράμα γίνεται συχνά. Πολλές γυναίκες πείθουνε τον εαυτό τους ότι είναι έγκυες. Η κοιλιά μεγαλώνει, μεγαλώνει και στο τέλος... αέρας.

ΜΑΡ. Έλα! Μόνον αέρας; Και πώς μου 'ρθε μένα αυτό;

ΑΝΤ. Από τον Πάπα. Κάθε νύχτα ερχότανε στον ύπνο σου και σου 'λέγε: «Κάνε παιδί, κάνε ένα παιδί». Ε! κι εσύ τον άκουσες κι έκανες ένα παιδί... από αέρα. Τη ψυχή ενός παιδιού.

ΜΑΡ. Μπράβο λοιπόν. Τώρα άρχισες να κοροϊδεύεις και τον Πάπα.

ΑΝΤ. Έλα καημένη, με μια φορά είναι σα να μη τον έχεις κοροϊδέψει διόλου. Φτάνει μόνο να σκεφτείς πόσες φορές μας έχει κοροϊδέψει κείνος. *(ενώ μιλούν η Μαργαρίτα έχει ξεφορτωθεί τη κοιλιά της κι η Αντονία έχει φτιάξει τη δική της κοιλιά που τη κρύβει με το παλτό της)*. Αυτό ήταν. 'Ακου δω, πρόσεχε τη κατσαρόλα πάνω στη φωτιά, σε δέκα λεπτά θα 'μαι πίσω.

ΜΑΡ. Γιατί δε παίρνεις μερικές σακούλες να τα πας όλα μια και καλή αντί να παίζεις αυτή την κωμωδία της γκαστρωμένης που πάει κι έρχεται.

ΑΝΤ. Γιατί δεν είμαι τόσο χαζή όσο συ. Σένα θα σε πιάνανε στα πράσα με τη πρώτη. Έλα να ρίξεις μια ματιά στο δρόμο. Το βλέπεις αυτό κει κάτω; Είναι αυτοκίνητο της αστυνομίας. Εσύ γιατί λες είναι σταματημένοι κει τέτοιαν ώρα; Την έχουνε στημένη σ' αυτούς που μπήκανε σήμερα στα σούπερ-μάρκετ και που τρέχουνε τώρα με τις σακούλες να τις κρύψουν. *(πάει στο μάτι της κουζίνας)*. Πρόσεξε λίγο αν τυχόν τελειώσει το γκάτζι, πάρε κι άναψε τη κόλληση του Τζοβάνι. Πρόσεξε, έτσι ανάβει.

ΜΑΡ. Μ' αυτό δεν πυρώνει καθόλου.

ΑΝΤ. Όχι δεν πυρώνει γιατί δεν είναι από σίδηρο, είναι από 'να ειδικό υλικό που το λέν αντιμόνιο. Φτάνει μέχρι διακόσους βαθμούς θερμοκρασία και δε κοκκινίζει ποτέ, είναι επί τούτου για ν' ανάβει το γκάτζι.

ΜΑΡ. *(κοιτά προς το παράθυρο)* Έλα να δεις λίγο, η Μαρία από το τρίτο πάτωμα είναι κι αυτή έγκυος! Να, δες εκεί κάτω στο δρόμο...

ΑΝΤ. Μας κλέβουνε τις ιδέες μας, που να πάρει ο διάλος. Να δεις που σε λίγο και τα σκυλιά θα

κυκλοφορούν έγκυα κι όλοι οι άντρες θα έχουνε καμπούρα στη πλάτη τους.

MAP. Το σκέφτηκα καλύτερα. Θα 'ρθω κι εγώ μαζί σου. *(βάζει πάλι τις σακούλες κάτω από το παλτό της)*.

ANT. Επιτέλους, κατάλαβες. Πάω να φέρω το κλειδί για την αποθήκη. Δε μιλώ ξεκάρφωτα γω... και σου το 'πα: Έχω εμπιστοσύνη στους ανθρώπους. Ακόμη κι αν τα κάνουνε πάνω τους από το φόβο, στο τέλος έρχεται η στιγμή της λογικής. *(τρυφερά)*. Έλα, χαζούλα. *(χαϊδεύει τρυφερά τη κοιλιά της)*. Ξέρεις κάτι, έχω γίνει πράγματι συναισθηματικός τύπος. Ακόμη τώρα που πιάνω αυτή τη κοιλιά η σκέψη μου τρέχει στο γιο μου.

MAP. Έχεις παιδί;

ANT. Ναι, τώρα θα πρέπει να 'ναι δεκαεννιά χρονών. Αλλά για μένα είναι ακόμη παιδί, έστω κι αν έχει γίνει ολόκληρος άντρας. Αυτός τραβάει το δικό του δρόμο. Δεν τονε βλέπω σχεδόν ποτέ.

MAP. Και πού ζει;

ANT. Κάπου έξω στα περίχωρα με μια που 'φυγε κι αυτή από το σπίτι της.

MAP. Ακριβώς όπως έγινε και με μένα. Δεν άντεχα άλλο να μένω σπίτι.

ANT. Έτσι είναι σήμερα η νεολαία. Μόλις πιάσουνε λίγα λεφτά στα χέρια τους φεύγουν από το σπίτι και κόβουνε κάθε σχέση με τους γονείς τους.

MAP. Εγώ τους καταλαβαίνω. Κι εγώ δεν άντεχα άλλο στο σπίτι. Σπίτι ήταν εκείνο; Ή δε βλέπομασταν ποτέ ή κι όταν βρισκόμασταν δε μιλιόμασταν.

ANT. Ακριβώς έτσι είναι. Εκτός κι αν θέλαμε να βριστούμε. Ο καθείς ξεσπά πάνω στον άλλο. Κι εδώ που τα λέμε, όταν δουλεύεις σα να σε κουντίζανε, για να φουσκώσει η τσέπη του αφεντικού σου, μες στο θόρυβο από τα κωλομηχανήματά τους, χωρίς ν' αλλάζεις μιαν ανθρώπινη κουβέντα, χωρίς ένα χαμόγελο και να 'χεις πάνω στο κεφάλι σου όλη την ώρα το αφεντικό ή τον χαφιέ τον επιστάτη του, μη και του κλέψεις κάνα δευτερόλεπτο. Γυρνάς το απόγευμα στο σπίτι σου ξεθεωμένος κι όλα σου φταίνε. Έτσι ακριβώς ήτανε και μες στο σπίτι μας. Κι ας είχαμε όλοι την ίδια γνώμη. Βρίσκαμε με το παραμικρό προφάσεις για να μαλώσουμε και να βριστούμε κι έτσι βγάλαμε τ' απωθημένα μας από την καταπίεση μες στο εργοστάσιο. Γι' αυτό το λόγο έφυγε κι ο γιος μου μες από το σπίτι, δεν άντεχε πια, παραλίγο να μισήσουμε ο ένας τον άλλο. Η φυγή ήτανε γι' αυτόνε κάτι σαν απελευθέρωση. Τώρα όμως θ' αποκτήσει κι αυτός παιδιά κι όλη η πίκρα θα ξαναρχίσει. Τα παιδιά φεύγοντας από το σπίτι νομίζουν ότι αφήνουνε πίσω τους φυλακή. Σε λιγάκι όμως φτιάχνουνε κι αυτοί τη δική τους. Κι αυτή η κατάσταση θα συνεχίζεται επ' άπειρον όσο δεν ανοίγουμε τις πόρτες της φυλακής και δεν κλείνουμε μέσα τους φύλακες. *(παύση)*. Έχω όρεξη να δραπετεύσω απόψε. Έλα, σήμερα είναι πράγματι σα γιορτή της μητέρας. *(φεύγουνε κι οι δυο. σκοτάδι κι αλλάζει σκηνικό, κατεβαίνει το κινούμενο. ο Λουίτζι κι ο Τζοβάνι μπαίνουνε στη σκηνή. κάνουνε βήματα επί τόπου, ώστε να φαίνεται ότι περπατούνε στο δρόμο. ο Λουίτζι βγάζει τη τραγιάσκα από τη τσέπη και τη φορά, το ίδιο κάνει κι ο Τζοβάνι)*

ΛΟΥ. Μόνον αυτό μας έλειπε. 'Αρχισε να βρέχει. Αλήθεια, τί λέγαμε;

ΤΖΟ. Ίσως ότι χτυπάνε τις πόρτες μας για να μας πάρουνε τα λεφτά από τη τσέπη, μόνο όταν ο καιρός είναι καλός. Κι όταν βρέχει κάθονται και τα μετράνε.

ΛΟΥ. Βρε τί πάθαμε! Συ όμως παρολαυτά που περνάμε έχεις κέφια γι' αστεία.

ΤΖΟ. Όχι εγώ, τα πόδια μου έχουνε σκάσει στα γέλια. Από το πολύ περπάτημα τα πόδια μου βγήκαν έξω από τα παπούτσια και χαμογελάνε. Μπες στο ένα τραμ, βγες απ' τ' άλλο, τρέχα να προλάβεις το λεωφορείο... κι έπειτα όλη αυτή η φασαρία με τον κόσμο που δεν ήθελε να πληρώσει εισιτήριο γιατί ακρίβηνε... όλο αυτό το πατείς με πατώ σε. Αμ, δε φταίει κανείς, παρά συ που 'χες αυτή τη φαεινή ιδέα να πάρουμε σβάρνα όλα τα νοσοκομεία. Ενώ μας είχανε πει στο τηλέφωνο πως η γυναίκα σου δε βρίσκεται σε κανέν απ' αυτά. Χρειαζόταν να κάνουμε αυτή τη προπόνηση;

ΛΟΥ. Πώς να 'χεις εμπιστοσύνη σε κάτι που λέει κανείς από το τηλέφωνο με τη τεχνοκρατική αναρχία που επικρατεί σήμερα;

ΤΖΟ. Δε με νοιάζει διάλουν. Βαρέθηκα. Θα πάω στο σταθμό, θα πάρω το επόμενο τρένο και θα πάω στη δουλειά μου... έτσι κι αλλιώς αυτοί θα μου κόψουν μιαν ώρα. *(γυρνά πολύ απότομα και κοιτά στο χώρο των θεατών)*. Για κοίτα κει κάτω. Τί έγινε; Άκουσα ένα πολύ δυνατό θόρυβο.

ΛΟΥ. *(πλησιάζει τον Τζοβάνι και κοιτά στην ίδια κατεύθυνση)*. Κει κάτω είναι ένα φορτηγό... όοοχι, δύο... έχουνε τρακάρει.

ΤΖΟ. Επόμενον είναι, με τέτοια βροχή... ένα ξαφνικό φρενάρισμα στο γλυστερό δρόμο... ιι... μπαμ... *(ο αστυνόμος, που τον ξέρουμε ήδη, εμφανίζεται στη σκηνή)*

ΑΣΤ. Πίσω... πίσω... φύγετε από τη μέση, μπορεί τ' αυτοκίνητα να μεταφέρουν εκρηκτικά κι από στιγμή σε στιγμή να τυναχτούμε στον αέρα.

ΤΖΟ. Γεια σου κυρ-αστυφύλακα. Μεις οι δυο συναντιόμαστε πάντα κάτω από τις πιο δύσκολες περιστάσεις. Έτσι δεν είναι;

ΑΣΤ. Α, εσείς είστε; Γεια σας. Βλέπετε τί ζωή κάνουμε μεις οι πολιτσίμανοι! *(φωνάζει προς το μέρος των θεατών)* Ε... σεις εκεί κάτω, πάνω στο ύψωμα. Τρελαθήκατε; Ναι, σας εκεί κάτω λέω. Γυρίστε πίσω. *(δείχνει προς τ' αριστερά στο μέρος των θεατών)*. Πάρτε δρόμο γρήγορα, στις δουλειές σας. Δε σας φτάνουνε τόσα δυστυχήματα που γίνονται κάθε μέρα στο εργοστάσιο, πρέπει να 'ρθετε κι εδώ για να δείτε κι άλλα;

ΛΟΥ. Δε μου λες, τονε γνωρίζεις πράγματι;

ΤΖΟ. Α, αυτός είναι πολύ φίλος μου. Μαοϊκός φόλα, από τους πιο φανατικούς. Ξέρεις, απ' αυτούς που θέλουν ν' ανατρέψουνε το σύστημα.

ΛΟΥ. Δηλαδή, ένας που εισχώρησε στην αστυνομία.

ΤΖΟ. Ναι. Ε... κυρ-αστυνόμω. Για κοιτάξτε τί γράφει πάνω: ΣΟΔΑ. Αυτό δεν είναι υλικό που εκρήγνυται.

ΑΣΤ. Το ξέρω. Αλλ' αυτό γράφει απ' έξω. Για να δούμε όμως τί έχει μέσα.

ΤΖΟ. Πάντα καχύποπτος, ε... κυρ-αστυνόμω; Αυτά είναι αυτοκίνητα διεθνών μεταφορών. Το βλέπετε κι εδώ, γράφει TIR, δηλαδή μεταφορές εξωτερικού. Περνά από πολλούς ελέγχους και δεν είναι δυνατό να γράψουνε ψέμματα απ' έξω. Αυτό δε πρόκειται να εκραγεί.

ΑΣΤ. Ναι, το φορτηγό δε πρόκειται να εκραγεί, αλλά όπου να 'ναι θα εκραγώ εγώ. Από τα ξημερώματα είμαι στο πόδι.

ΤΖΟ. Αυτό δε μας πειράζει. Σεις ανά πάσα στιγμή είστε έτοιμοι. Διατάξτε μπρος-μαρς, γανγίστε δαγκώστε σα μαντρόσκυλα.

ΑΣΤ. Μπράβο! Σεις είστε ώριμος για την αστυνομία. Θέλετε να πάρετε τη θέση μου;

ΤΖΟ. Εγώ στη θέση σας πρώτα θα φρόντιζα για το φορτίο των αυτοκινήτων, που 'χει διαλύσει.

Βλέπετε τα σακιά που κατρακυλάνε στο ύψωμα. Αν πράγματι τα σακιά

έχουν μέσα καυστική ποτάσα, θ' αρχίσουν να βράζουν μ' αυτή τη βροχή και σε λίγο θά 'χουμε μια τεράστια μπάλα από αφρό. Βάζουμε στοίχημα;

ΑΣΤ. Έχετε δίκιο. Άντε, βάλτε ένα χεράκι να τα μεταφέρουμε. Ε... λοιπόν πάντα εκτιμούσα τους ανθρώπους με πρωτοβουλία. Άντε, πιάστε.

ΤΖΟ. Φτου, να μη βασκαθώ. Όλο ωραίες ιδέες είμαι.

ΑΣΤ. *(φωνάζει προς τους θεατές)*. Ε... σεις εκεί κάτω. Βάλτε κι εσείς ένα χεράκι. Πρέπει να σώσουμε το φορτίο. Κάντε το τουλάχιστον για τους συναδέλφους σας οδηγούς. Η αλληλεγγύη είναι αυτό που μετρά στις ατυχίες. *(2-3 ηθοποιοί ανεβαίνουν στη σκηνή και φτιάχνουν μαζί με τον Λουίτζι και τον Τζοβάνι φανταστική αλυσίδα και προσποιούνται ότι μεταφέρουνε σακιά)*

ΤΖΟ. Τα βλέπετε; Σεις που 'σασταν τόσον απαισιόδοξος; Όλοι ήρθαν να βοηθήσουνε χωρίς να λογαριάσουν ότι θα πάνε με καθυστέρηση στη δουλειά τους και θα χάσουν μian ώρα από το μεροκάματο.

ΑΣΤ. Εγώ δεν είπα ποτέ πως οι άνθρωποι δεν είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν.

ΤΖΟ. Όχι, εσείς είπατε μόνο πως ο καθείς πρέπει να τα βγάζει μόνος του πέρα, ότι δεν πρέπει να 'χεις εμπιστοσύνη σε κανένα, γιατί ο κόσμος είναι γεμάτος από απατεώνες. Τώρα μου θυμήσατε πράγματι έν αφεντικό που 'χα κάποτε. Ένα γέρο καχύποπτο που 'χε ένα σκυλί τόσο γέρικο και καχύποπτο, όσο κι ο ίδιος. Το σκυλί ήταν μισόκουφο, αλλά ήτανε καλός φύλακας. Κι επειδή τ' αφεντικό δεν είχε σε κανέναν άλλον εμπιστοσύνη παρά μόνο στο σκύλο του, του αγόρασε ένα ζευγάρι ακουστικά.

ΑΣΤ. Ακουστικά για το σκυλί;

ΤΖΟ. Ναι, με μπαταρία μάλιστα. Τη μπαταρία τη στερεώσανε στη μέσα πλευρά από τα πίσω πόδια του σκύλου. Κάθε φορά που σήκωνε το πίσω πόδι του, να κατουρήσει, κατουρούσε τη μπαταρία, γινότανε βραχυκύκλωμα κι η συσκευή έκανε τέτοιο θόρυβο που ο σκύλος κόντευε να λιποθυμήσει.

ΑΣΤ. Εγώ θα προσπαθήσω να μη σηκώσω ποτέ το πόδι μου. Αλλά πέστε μου, τί έγινε με τους δυο

οδηγούς;

ΛΟΥ. Δε πιστεύω να παγιδεύτηκαν μες στο φορτηγό.

ΑΣΤ. Μη στενοχωριέσαι. Αυτοί θα σωθήκανε και το σκάσανε σα λαγοί.

ΤΖΟ. Γιατί το σκάσανε;

ΑΣΤ. Επειδή τα σακιά που προφυλάξαμε με τόση φροντίδα από τη καταστροφή, κάθε άλλο παρά καυστική σόδα περιέχουν. Εγώ βλέπω εδώ ζάχαρη.

ΤΖΟ. Ζάχαρη; Αυτό δω, έχει μέσα ζάχαρη;

ΛΟΥ. (ανοίγει ένα σακί και δοκιμάζει). Ζάχαρη!

ΑΣΤ. Σ' αυτό δω έχει ζάχαρη, στ' άλλο σιτάλευρο και στα σακιά πίσω έχει ρύζι.

ΤΖΟ. Τους άτιμους! Και για πού προορίζονταν να πάνε όλ' αυτά;

ΑΣΤ. Ένα φορτίο για την Ελβετία και τ' άλλο για τη Γερμανία. Σεις δεν είπατε, δε φορτώνουνε ποτέ άλλο πράμα απ' αυτό που γράφει απ' έξω, είναι εντάξει «αφού περνάν από τόσους ελέγχους».

ΤΖΟ. Καλά κυρ-αστυνόμε, αυτούς δεν τους ελέγχει κανείς;

ΑΣΤ. Μια φορά, μόνον όταν φορτώνουνε. Και μετά δεν τους ξαναελέγχουν. Οι υπάλληλοι σφραγίζουνε τ' αμάξια και φεύγουν.

ΛΟΥ. Με τη προϋπόθεση φυσικά πως στο δρόμο δε θα 'χουνε κανένα δυστύχημα.

ΤΖΟ. Υπάρχει λοιπόν πάντα Θεός που νοιάζεται για τους απατεώνες. Αλλά εδώ βλέπει κανείς καθαρά τί πουτάνας γιοί είναι οι βιομήχανοι. Εξαφανίζουνε τα τρόφιμα από τα καταστήματα και μας λέν: «αυτό τον καιρό υπάρχει έλλειψη τροφίμων» κι εδώ βλέπουμε πού πάνε τελικά τα τρόφιμα. Δεν τους φτάνει που βγάζουνε τα χρήματα που κερδίζουμε από τη δουλειά μας, στο εξωτερικό, αντί να τα επενδύουν εδώ για να υπάρχει δουλειά, τώρα εξαφανίζουνε στο εξωτερικό ακόμη και τα τρόφιμα που μεις παράγουμε, για να μπορούν να λένε πως υπάρχει έλλειψη και ν' ανεβάζουν μ' αυτό το κόλπο τις τιμές. Οι κλέφτες!

ΑΣΤ. Μπράβο αγαπητέ μου καλά κάνεις κι αγαναχτείς. Με το δίκιο σου. Η αγανάχτηση είναι το πιο φοβερό όπλο των φουκαράδων.

ΤΖΟ. Α, σας ευχαριστώ πολύ γι' αυτό το... «φουκαράς». (προς το Λουίτζι) Κι αυτός εδώ είναι φίλος. Όλο ειρωνεία είναι οι φίλοι.

ΑΣΤ. Δεν ειρωνεύομαι. Κατάσχω και το σιγουρεύω. Χάρη στη βοήθεια σας έσωσα τα τρόφιμα από τη καταστροφή. Μετ' απ' αυτό θα γράψουμε μια πολύ ωραία αναφορά και θα κάνουμε μήνυση. Σήμερα το βράδυ κιόλας θα μεταδώσει η τηλεόραση την είδηση για μια πολύ μεγάλη επιτυχία της αστυνομίας. Μ' αυτό τον τρόπο και χάρη στη τηλεόραση θα μάθουν οι υπεύθυνοι βιομήχανοι ήδη από σήμερα για την ανακάλυψή μας και θα μπορέσουν άνετα να τη κοπανήσουνε στο εξωτερικό. Το δικαστήριο, με τη σειρά του, θα τους καταδικάσει ερήμην σε τέσσερις μήνες φυλάκιση μ' αναστολή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα τους απονεμίει χάρη όσο γίνεται γρηγορότερα, όπως συμβαίνει τώρα με τους βιομηχάνους από τη Μπρέσια κι όλα θα είναι πάλι μέλι-γάλα.

ΤΖΟ. Α... έτσι! Και το εμπόρευμα;

ΑΣΤ. Το προϊόν θα επιστραφεί στους νόμιμους ιδιοκτήτες του. Θα τους βάλουνε γερό πρόστιμο για το οποίο οι βιομήχανοι θα κάνουν μιαν έφεση πίσω από την άλλη, ώσπου τελικά να τους επιστραφεί κι αυτό. Με τον τρόπο αυτό δε θα πληρώσουνε φράγκο.

ΤΖΟ. Αυτό δε το πιστεύω.

ΑΣΤ. Φυσικά, ούτε κι εγώ το πιστεύω.

ΤΖΟ. Βλέπετε;

ΑΣΤ. Το να πιστέψω κάτι τέτοιο μου το απαγορεύει καταρχήν η στολή που φορά κι ο βαθμός που 'χω. Με σας όμως είναι διαφορετικά. Εσείς δεν το πιστεύετε γιατί εσείς... πώς να το πω;

ΤΖΟ. Γιατί είμαι μαλάκας. Κατάλαβα.

ΑΣΤ. Αν επιμένεις. (κάνει μερικά βήματα προς τα δεξιά) Μα τί κάνουν αυτοί κει κάτω; Ω, Παναγία μου! Μας κλέβουνε τα σακιά. Πήρανε χαμπάρι πως έχουν μέσα ζάχαρη κι αλεύρι.

ΤΖΟ. Ε... Κάντε λοιπόν κάτι. Δεν επιτρέπεται να κάθεστε αμέριμνα και να τους κοιτάτε. Αν πάμε έτσι, θ' αρχίσουνε κι οι άλλοι να κλέβουνε... και στο λεφτό δε θα μείνει τίποτε μες στα φορτηγά.

ΛΟΥ. Τί σε νοιάζει μωρέ σένα; Τί θες να μας κάνεις; Τον αστυνόμο; Είσαι πράγματι μαλάκας.

ΤΖΟ. Αρχίζεις κι εσύ τώρα.

ΑΣΤ. Εδώ βλέπετε πώς μεταδίδονται οι ιδέες. Θα πρέπει να χαλάσουμε τώρα τη ζαχαρένια μας για

μερικά σακιά καυστική σόδα;

ΤΖΟ. Τί καυστική σόδα; Ξέρετε πολύ καλά...

ΑΣΤ. Εγώ δε ξέρω τίποτα. Εγώ ξέρω αυτό που γράφει απ' έξω: «καυστική σόδα». Δεν είναι δική μου δουλειά να διαπιστώσω τί έχουν μέσα τα σακιά. Όσον αφορά τούτο, υπεύθυνος είναι ο προϊστάμενος μου, που θα 'ρθει σε μερικές ώρες. Αυτά λέει ο κανονισμός κι εγώ τον τηρώ κατά γράμμα. Εκτός απ' αυτό, ο κανονισμός λέει ότι το πρώτιστο και μοναδικό καθήκον του υπεύθυνου της ζώνης ευθύνης που στη περιοχή του συνέβη το δυστύχημα, είναι να πάει αμέσως στον τόπο του δυστυχήματος και ν' αποκαταστήσει τη κυκλοφορία των οχημάτων. 'Αλλα καθήκοντα, όποια κι αν είναι αυτά, δεν επιτρέπεται ν' αναλάβω. Γεια χαρά, σας αφήνω ν' αναλάβετε σεις τα καθήκοντά σας κι εγώ πάω ν' αφοσιωθώ στο μόνο μου καθήκον που, σύμφωνα με τον κανονισμό, είναι να φροντίσω για την έγκαιρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας στον τόπο του δυστυχήματος.

ΤΖΟ. Για δεσ τονε που φεύγει. Αυτός ο άνθρωπος δε πρέπει να 'ναι στα καλά του.

ΛΟΥ. Εμείς δεν είμαστε στα καλά μας. Καλά, τί μας έπιασε και μεταφέρουμε σακιά λαθρεμπόρων; Ξέρεις κάτι; Κάνω κέφι να πάρω κι εγώ μερικά απ' αυτά τα σακιά στο σπίτι.

ΤΖΟ. Τρελάθηκες; Θέλεις να μπεις στο ίδιο κόλπο μ' αυτούς τους μισότρελους και τους τεμπέληδες; Εγώ σου λέω πως όλοι αυτοί δεν είναι καν εργάτες, αλλά λούμπεν. Σκυλολόι που απεργεί.

ΛΟΥ. Σκυλολόι που απεργεί; Δεν είμαστε καλά. Μίλησε κι «Ο Ήρωας Της Εργασίας». Ωστε οι άνθρωποι κεί κάτω απεργούνε! Κι εσύ, δεν απεργείς ποτέ;

ΤΖΟ. Φυσικά απεργώ. Όταν είναι απαραίτητο. Δε βουτώ πράματα που ανήκουνε σ' άλλους.

ΛΟΥ. Γιατί, ανήκουνε σ' άλλους; Ποιός, παρακαλώ, παράγει αυτά τα πράματα που ήταν μες στο φορτηγό; Ποιός τα θέρισε; Ποιός έφτιαξε τις μηχανές για να οργώσουνε και να σπείρουνε τα χωράφια; Ποιός έφτιαξε απ' το στάρι το αλεύρι; Εμείς δεν είμαστε αυτοί; Πάντα εμείς. Και τ' αφεντικά, δεν είναι πάντα αυτοί που μας κλέβουνε τα προϊόντα μας;

ΤΖΟ. Α... τώρα μάλιστα. Επειδή δηλαδή ζούμε σε μια χώρα απατεώνων, θα πρέπει να κλέβουμε κι εμείς τώρα. Μπάτε σκύλοι αλέστε! Ο πιο ωραίος είναι αυτός που κλέβει τα πιο πολλά. Όποιος δεν κλέβει είναι μαλάκας! Ξέρεις τί σου λέω γω; Ότι είμαι και πολύ περήφανος που είμαι μαλάκας σ' ένα κόσμο απατεώνων και κλεφταράδων.

ΛΟΥ. Ξέρω, βλακεία και περηφάνεια πάνε μαζί.

ΤΖΟ. Μ' αυτό που λες εννοείς εμένα; Μιλάς σα κανέναν λούμπεν-προλετάριος, που δεν έχει άλλο δρόμο παρά να κοιτά μόνο τη πάρτη του. Έκαστος για τον εαυτό του κι όλοι ενάντια σ' όλους.

Άκου καλά, μικρέ μου, λούμπεν-επαναστάτη. Αυτές ο φασαρίες και το χάος παίζουνε το παιχνίδι της αντίδρασης και τους δίνει αφορμή να επιβάλλουν, με τη βοήθεια των στρατηγών, ασφάλεια και τάξη.

ΛΟΥ. Λάθος. Οι στρατηγοί κι ο φασισμός μπορούν να πάρουνε τα πάνω τους μόνον όταν εμείς οι εργάτες είμαστε δειλοί. Όταν αγωνιζόμαστε και παίρνουμε αυτό που μας ανήκει, τότε δε μετράνε.

ΤΖΟ. Γι' αυτό το λόγο έχουμε τα συνδικάτα και τις συνδικαλιστικές κινητοποιήσεις. Και μη μου πεις ότι τα συνδικάτα δε κάνουνε τίποτε... Ποιός οργάνωσε στο Τορίνο τον αγώνα της μείωσης της τιμής στο ηλεκτρικό και το γκάζι; Ποιός αγωνίστηκε για μείωση του εργατικού εισιτηρίου;

ΛΟΥ. Ναι, τα συνδικάτα. Αλλά γιατί πιέζαμε μεις οι εργάτες από κάτω.

ΤΖΟ. Φυσικά. Τα συνδικάτα έρχονται πάντα τελευταία, όταν η μάχη έχει πια κριθεί. Μου φαίνεται ότι δε πιστεύεις ούτε στα συνδικάτα. *(μπαίνει ο καραμπινιέρος με το μουστάκι)*

ΚΑΡ. Τί συμβαίνει εδώ;

ΛΟΥ. Τίποτα. Μόνο που φορτωθήκαμε σα γαϊδούρια για να σώσουμε τη πατρίδα.

ΚΑΡ. Τί παραμύθια μου τσαμπουνάτε; Εδώ κλέβετε.

ΤΖΟ. Τί βλέπουνε τα μάτια μου! Ο κυρ καραμπινιέρος με το μουστάκι. Βλέπεις πώς μοιάζει με τον προηγούμενο αστυνόμο;

ΛΟΥ. Α, ναι, αυτός με τον κανονισμό. *(δύο εργάτες που στέκονται στην αλυσίδα χτυπιούνται για τα σακιά)*

ΚΑΡ. Εεε... σεις εκεί κάτω... σταματήστε αμέσως... αφήστε τα σακιά κάτω... αλλιώς πυροβολώ.

Ααα... τους δειλούς, το βάλανε στα πόδια *(μιλά σε Τζοβάνι και Λουίτζι)*. Εεε... σεις, ποιός σας έδωσε την άδεια ν' αγγίζετε τα σακιά;

ΛΟΥ. Α, τώρα την πατήσαμε. Αυτός αντί για φχαριστώ θα μας στείλει στον... τάφο.

ΤΖΟ. Παρακαλώ κυρ-καραμπινιέρο, ηρεμήστε. Προσέξτε μη σκοντάψτε με το πιστόλι σας και φύγει καμιά αδέσποτη. Όταν ένας αστυνόμος σκοντάφτει κρατώντας πιστόλι, κάποιος πεθαίνει. Αυτή είναι η περίφημη "*τυχαία εκπυρσοκρότηση*" που δεν... αστοχεί ποτέ.

ΚΑΡ. Αγαπητέ μου, κάνετε πολύ τον έξυπνο. Σας το 'χω ήδη ξαναπεί.

ΤΖΟ. Εντάξει, μεις θέλαμε μόνο να βοηθήσουμε. Αλλιώς, θα χαλούσαν όλα.

ΚΑΡ. Δε χρειαζόμαστε τη βοήθεια σας. Πηγαίνετε αμέσως στις δουλειές σας.

ΤΖΟ. Ευχαρίστως, αλλά ο κυρ-αστυνόμος μας είπε να τονε βοηθήσουμε.

ΚΑΡ. Ποιός αστυνόμος;

ΤΖΟ. Αυτός εκεί που φροντίζει για την αποκατάσταση της κυκλοφορίας στον τόπο του δυστυχήματος.

ΚΑΡ. Καλά, συνεχίστε. Όχι, σταματήστε. Πρέπει πρώτα να το εξετάσω. Κύριε συνάδελφεε.
(φεύγει)

ΛΟΥ. Μια λέει μια ξελέει, όπως στο στρατό.

ΤΖΟ. Ναι, είναι ένας παλιάνθρωπος αυτός... αλλά από πίσω του κρύβεται ένας καλός χαρακτήρας. Αυτός είναι που πήγε τη γυναίκα σου στο νοσοκομείο, με το παιδί, τις ελιές κ.λπ.

ΛΟΥ. Α, αυτός είναι; Αλήθεια πρέπει να σου πω και κάτι άλλο.

ΤΖΟ. Τι;

ΛΟΥ. Έχει να κάνει με τη δουλειά μας. Απ' αύριο θα παίρνεις επίδομα μειωμένης εργασίας.

ΤΖΟ. Ποιός το λέει αυτό;

ΛΟΥ. Τ' άκουσα πριν λίγο μες στο τρένο. Από δω και πέρα θα δουλεύουμε κι οι έξι χιλιάδες εργάτες μόνον εβδομάδα... και σε μερικούς μήνες θα κλείσει εντελώς το εργοστάσιο.

ΤΖΟ. Θα κλείσει το εργοστάσιο; Και για ποιό λόγο, παρακαλώ; Αφού πάμε καλά. Έχουμε παραγγελίες μέχρι το τέλος του άλλου χρόνου.

ΛΟΥ. Οι παραγγελίες δεν τους ενδιαφέρουνε ποσώς. Λένε πως αν μεταφέρουνε την επιχείρηση στην Ισπανία, θα κερδίζουνε περισσότερα και στη Βραζιλία, θα κερδίζουν ακόμη περισσότερα.

ΤΖΟ. Επειδή εκεί οι μισθοί είναι χαμηλοί, έτσι δεν είναι;

ΛΟΥ. Όχι μόνον αυτό. Υπάρχει γραμμή πάνω στους μισθούς, δεν απεργούν, έχουνε φασιστική κυβέρνηση που εγγυάται κοινωνικήν ειρήνη, την ασφάλεια και τη τάξη.

ΤΖΟ. Δώσε μου... κείνο το σακί... και τ' άλλο... και τ' άλλα δυο κεί πίσω. Άντε γρήγορα, κουνήσου. Φορτώσου όσα μπορείς.

ΛΟΥ. Και τί απέγινε η περηφάνεια σου να 'σαι... μαλάκας;

ΤΖΟ. Εντάξει, εντάξει, έρχεται κι η μέρα που ξυπνάνε κι οι φουκαράδες. Κάνε γρήγορα.

Φορτώσου κι εξαφανιζόμαστε. Στο κάτω-κάτω, δουλέψαμε... Τώρα πληρώνουμε τους εαυτούς μας.
(φεύγουν από τη σκηνή φορτωμένοι σα μουλάρια)

ΚΑΡ. (έξω από τη σκηνή). Εεε, σεις οι δυο, για πού το βάλατε; Αλτ, σταματήστε, αλλιώς πυροβολώ.

ΤΖΟ. Πυροβόλα. Πυροβόλα τον κάλο σου. (ο *καραμπινιέρος φτάνει λαχανιασμένος στη σκηνή*)

ΚΑΡ. Μπάσταρδοι... και προσποιούνταν ότι τάχα δούλευανε... σιγουρεύουμε το φορτίο, δήθεν... σας κάνουμε χάρη. Και μετά, καθαροί Ναπολιτάνοι. (τρέχει *ξοπίσω τους, αλλαγή σκηνής - αλλάζει ο φωτισμός για να φανεί ότι βρισκόμαστε σ' άλλο δρόμο. Από δεξιά έρχονται ο Λουίτζι με τον Τζοβάνι φορτωμένοι με τα σακιά*)

ΤΖΟ. Έλα, κάνε υπομονή, ακόμη εκατό μέτρα και τα καταφέραμε. Μια στιγμή, βλέπω έν αστυνομικό αυτοκίνητο ακριβώς μπρος στο σπίτι μου.

ΛΟΥ. Για κοίτα λίγο κει κάτω τις δυο γυναίκες, οι δικές μας δεν είναι;

ΤΖΟ. Δε νομίζω να 'ναι αυτές.

ΛΟΥ. Γιατί όχι; Πηγαίνουνε στο δικό σας σπίτι. Η μια είναι έγκυος.

ΤΖΟ. Για κοίτα καλύτερα. Κι οι δυο είναι έγκυες.

ΛΟΥ. Αμάν, δίκιο έχεις. Τότε αποκλείεται να 'ναι αυτές.

ΤΖΟ. (κοιτά *προσεκτικά προς τα πίσω*) Να πάρει ο διάβολος, τη πατήσαμε. Τώρα είμαστε περικυκλωμένοι. Για κοίτα πίσω σου... κει πίσω.

ΛΟΥ. Είναι τίποτα;

ΤΖΟ. Στραβός είσαι; Δε βλέπεις ότι μας παρακολουθεί ο καραμπινιέρος; Ο βλάκας. Όλοι κλέψανε κάτι, πίσω από μας βρήκε να τρέξει, ο...

ΛΟΥ. Α... μπράβο, έλα από δω για να του ξεφύγουμε. *(φεύγουνε προς τα πίσω, ο καραμπινιέρος, αντίθετα, προχωρά κατά μήκος της σκηνής χωρίς να τους αντιληφθεί)* *(σκοτάδι. αλλάζει σκηνικό. βρισκόμαστε τώρα στο διαμέρισμα του Τζοβάνι και της Αντονίας. οι γυναίκες μπαίνουνε στη σκηνή κι οι δυο έγκυες)*

ΑΝΤ. Πιο γρήγορα Μαργαρίτα. Έλα, μπες μέσα και κλείσε τη πόρτα.

ΜΑΡ. Δώσε μου ένα ποτήρι νερό. Διψώ πολύ.

ΑΝΤ. Μόλις θα ξεφορτωθούμε τις κοιλίες μας θα κάνουμε άλλες δυο... και σίγουρα αυτό θα είναι το τελευταίο μας δρομολόγιο.

ΜΑΡ. 'Αδειασε τη κοιλιά-γέμισε τη κοιλιά. Αισθάνομαι σαν ένα μικρό φορτηγό.

ΑΝΤ. Σταμάτα επιτέλους τη γκρίνια σου. *(η Μαργαρίτα ανοίγει το παλτό και βγάζει απ' τη κοιλιά της μερικά μαρούλια κι άλλα σαλατικά)*

ΜΑΡ. Τώρα θα 'χουμε σαλάτα για όλο το χρόνο.

ΑΝΤ. Το ξέρω, είναι μπόλικο πράμα, αλλά δε γινόταν αλλιώς, γιατί στο γυρισμό θα 'πρεπε να είμαστε τόσο χοντρές όσο ήμασταν και στον πηγαϊμό. Καταλαβαίνεις, οι αστυνομικοί θα μας έβλεπαν να πηγαίνουμε με μια τόση κοιλιά... Δε λέω, οι αστυνομικοί είναι βλάκες, αλλά σε κάτι τέτοια τους κόβει.

ΜΑΡ. Σ' αυτό έχεις δίκιο.

ΑΝΤ. *(τρέχει στη κουζίνα του γκαζιού)* Γαμώτο. Ξεχάσαμε τη σούπα, τώρα θα 'πηξε σαν αλευρόκολλα. *(ανοίγει τη κατσαρόλα)* Μα αυτή δεν έβρασε διόλου... γιατί τάχα; Δεν άναψε το γκάζι; Να ξέρεις, μας έκοψαν το γκάζι, τα γουρούνια. Κοίτα να δεις που σε μερικές μέρες θα μας κόψουνε και το φως. Αυτός από τη ΔΕΗ ήταν εδώ και με φοβέριζε. *(χτυπά η πόρτα)* Ποιός είναι; *(φωνή απ' έξω)*

ΦΩΝ. Ένας φίλος.

ΑΝΤ. Ποιός φίλος;

ΦΩΝ. Ένας συνάδελφος του άντρα σας, πρέπει να σας πω κάτι πολύ σημαντικό.

ΑΝΤ. Ω... Θεέ μου, λες να του 'τυχε τίποτα; *(πάει ν' ανοίξει τη πόρτα)*

ΜΑΡ. Περίμενε μια στιγμή να βάλω τη σαλάτα κάτω απ' το παλτό μου.

ΑΝΤ. Μια στιγμή να ρίξω κάτι πάνω μου. *(ανοίγει και μπαίνει ο καραμπινιέρος)* Μπα, σεις είστε; Τί σημαίνει αυτό;

ΚΑΡ. Μείνετε ακίνητες. Καμιά κίνηση. Αυτή τη φορά σας έχω στο χέρι. Για κοίτα κι οι δυο έγκυες. Βρε τί γρήγορα που μεγαλώνουν εδώ οι κοιλίες! Το 'ξερα γω πως ήταν όλα παραμύθια.

ΜΑΡ. *(πέφτει τελείως αποκαμωμένη στο κρεβάτι)* Το 'ξερα γω, το 'ξερα γω. Πάει, χαθήκαμε.

ΚΑΡ. Με μεγάλη μου ευχαρίστηση διαπιστώνω ότι το κρατήσατε το παιδί. Και σεις αγαπητή μου κυρία, τα συγχαρητήριά μου. Μέσα σε πέντε ώρες; Κάνατε έρωτα, γίνατε μητέρα κι είστε κιόλας στον ένατο μήνα. Μπράβο ταχύτης!

ΑΝΤ. Κυρ-αστυνόμε, κάνετε πολύ μεγάλο λάθος.

ΚΑΡ. Το λάθος το 'κανα πιο πριν, όταν έπεσα στη παγίδα με τους πόνους της γέννας και τη πρόωρη εγκυμοσύνη. Τέρμα αυτά. Βγάλτε έξω τα πράματα.

ΑΝΤ. Είστε τρελός; Ποιά πράματα;

ΚΑΡ. Μη μου κάνετε μένα την έξυπνη. Δε πιάνουν αυτά σε μένα. Το κατάλαβα καλά το παιχνίδι σας. Οι άντρες πάνε και κλέβουνε, φέρνουνε τα κλεμμένα στις γυναίκες τους κι αυτές τα κρύβουνε στις κοιλίες τους. Όλη τη μέρα βλέπω μπρος μου έγκυες γυναίκες. Δεν είναι δυνατόν όλες οι γυναίκες του τετραγώνου να μείναν μέσα σε μια μέρα έγκυες. Εντάξει, καταλαβαίνω πως οι γυναίκες του απλού λαού είναι πολύ γόνιμες, αλλά δω πια το παρακάνετε. Γέμισε ο τόπος έγκυες γυναίκες, έγκυα κορίτσια, έγκυα παιδιά... μέχρι του σημείου που πριν από λίγο είδα μια ογδοντάρα που ήταν σ' ενδιαφέρουσα κι είχε μια κοιλάρα ίσαμε κει, σα να περίμενε τρίδυμα.

ΑΝΤ. Ξέρω, αλλά όχι για το λόγο που νομίζετε σεις... έχουμε τη γιορτή της προστάτιδάς μας.

ΚΑΡ. Ποιάς προστάτιδας;

ΑΝΤ. Της Αγίας Ευλαλίας. Δε ξέρετε πως αυτή η Αγία ήθελε μια ζωή να κάνει παιδί κι ότι ο Κύριος

εισάκουσε τις προσευχές της όταν ήταν εξήντα χρονών; Σ' αυτή την ηλικία απέκτησε παιδί.

ΚΑΡ. Στα εξήντα της χρόνια;

ΑΝΤ. Ναι. Και να σκεφτείτε ακόμη πως ο άντρας της ήτανε πάνω απ' ογδόντα.

ΚΑΡ. Ε, όχι δα.

ΑΝΤ. Κι όμως. Αυτή είναι η δύναμη της πίστης. Λένε πως ο άντρας της, λίγο μετά πέθανε. Όμως παρολαυτά, οι γυναίκες αυτού του τετραγώνου, για να θυμόμαστε αυτό το θαύμα της Αγίας, τριγυρνάμε τρεις μέρες με ψεύτικη κοιλιά.

ΚΑΡ. Τι ωραία παράδοση! Και γι' αυτό το λόγο κλέβετε όλα τα σούπερ-μάρκετ μόνο και μόνο για να γεμίσετε τις κοιλιές σας μ' αυτά; Για κοίτα πόσο θρήσκος είναι ο απλός λαός... τέρμα τώρα με τα καραγκιοζλίκια σας. Θέλω να δω τι έχετε μες στις κοιλιές, διαφορετικά θα χάσω την υπομονή μου και...

ΑΝΤ. Α, έτσι; Και τι θα κάνετε; Θα μας βγάλετε τα ρούχα; Σας προειδοποιώ: αν μας αγγίξετε και μόνο με το ένα σας δαχτυλάκι, θα συμβεί κάτι κακό. Ακριβώς αυτό που συνέβη και στον φιλόποπτο άνδρα της Αγίας Ευλαλίας. Ο γέρος δεν ήτανε θρήσκος, δε πίστεψε τη γυναίκα του κι άρχισε αμέσως τις εξυπνάδες «εσύ και σ' ενδιαφέρουσα, σταμάτα το παραμύθι. Δείξε μου αμέσως τί έχεις κάτω απ' το φουστάνι σου. Αν είσαι πράγματι έγκυος θα σε σκοτώσω γιατί αυτό σημαίνει ότι δεν είμαι γω πατέρας. Το παιδί το έκανες με άλλον» Εκεί πάνω άνοιξε η Αγία Ευλαλία το φουστάνι της και τότε συνέβη το δεύτερο θαύμα. Μέσα απ' τη κοιλιά της ξεπήδησανε τριαντάφυλλα, ολάκερος κήπος από τριαντάφυλλα.

ΚΑΡ. Για κοίτα, για κοίτα, τί ωραίο θαύμα!

ΑΝΤ. Και δεν τέλειωσα ακόμη. Ξαφνικά σκοτεινίασαν όλα μπρος στα μάτια του συζύγου της: «Δε βλέπω τίποτα πια» φώναξε, «τυφλώθηκα». Και τότε συνέβη το τρίτο θαύμα. Μέσα απ' τα τριαντάφυλλα βγήκε το παιδί που ήταν ήδη δέκα μηνών, μπορούσε να μιλήσει και του 'πε: «Πατέρα, ο Μεγαλοδύναμος Θεός σε συγχωρεί, τώρα μπορείς να πεθάνεις εν ειρήνη». Τον άγγιξε με το μικρό του χεράκι στο κεφάλι και τότε ο γέρος έπεσε κάτω ξερός. Πέθανε.

ΚΑΡ. Πραγματικά, πολύ ενδιαφέρον. Τώρα όμως τέρμα με τα παραμύθια και δείξτε μου αμέσως τα τριαντάφυλλα. Θέλω να πω, κάντε γρήγορα, έχασα πολύ καιρό μαζί σας κι αρχίζω να νευριάζω.

ΑΝΤ. Καλάαα, δηλαδή δε πιστεύετε στο θαύμα;

ΚΑΡ. Ούτε τόσο.

ΑΝΤ. Και δε φοβάστε μη σας βρει το κακό;

ΚΑΡ. Ε... όχι, αφού σας το 'πα.

ΑΝΤ. Καλά, όπως θέλετε. Μη μου 'ρθετε όμως μετά και μου πείτε ότι δε σας προειδοποίησα. (στη *Μαργαρίτα*). Έλα να του δείξουμε:

*Αγία Ευλαλία προστάτιδα μας
Θεά της γονιμότητας μας
στο θαύμα σου όποιος δε πιστεύει
Αγία Ευλαλία κάνε τον να μη βλέπει.
Με δυστυχία τιώρησε τον, ταπεινώσε τον
με την αγία φανέρωση σου θάμπωσε τον
Αγία Ευλαλία με ρόδα ή σαλάτα
δείξε τη δύναμη σου
μπροστά στον άπιστου τα μάτια.
(ανοίγουν τα παλτά τους)*

ΚΑΡ. Τί είναι αυτό πάλι;

ΑΝΤ. Για κοίτα, μοιάζει με σαλάτα.

ΚΑΡ. Σαλάτα;

ΑΝΤ. Ναι, πραγματικά σαλάτα. Αντίδια, λάχανα, μαρούλια, κουνουπίδια...

ΜΑΡ. Κι εγώ κι εγώ έχω δω ένα μαρούλι.

ΚΑΡ. Τί ιστορίες είναι πάλι αυτές. Γιατί βάλατε τη σαλάτα κάτω από τα παλτά σας;

ΑΝΤ. Μα δεν το κάναμε μεις. Καταλαβαίνετε τώρα ότι πρόκειται για θαύμα;

ΚΑΡ. Ναι, ένα θαύμα της κουζίνας.

ΑΝΤ. Υπάρχει κανένας νόμος που ν' απαγορεύει στους πολίτες να βάζουνε κάτω απ' τα παλτά τους αντίδια, μαρούλια και λάχανα;

ΚΑΡ. Όχι... όχι, φυσικά όχι. Μόνο που δεν μπορώ να καταλάβω γιατί χάσατε όλ' αυτά τα πράματα μες στη φούστα και στη μπλούζα σας.

ΑΝΤ. Μας σας το έχω εξηγήσει. Για να κάνουμε μια κοιλιά σύμφωνα με το έθιμο και να τιμήσουμε έτσι την Αγία Ευλαλία. Τρεις μέρες πρέπει να τριγουρίζουμε έτσι. Κι όποιος δε το πιστεύει του συμβαίνει μεγάλο κακό. *(το φως χαμηλώνει σιγά-σιγά)*

ΑΝΤ. Στο θαύμα σου όποιος δεν πιστεύει
Αγία Ευλαλία, κάνε τον να μη βλέπει.

ΚΑΡ. Μα τί συμβαίνει; Σβήνει το φως.

ΑΝΤ. Ποιό φως;

ΚΑΡ. Μα δε βλέπετε; Όσο πάει και σκοτεινιάζει. Σκοτεινίασε κιόλας.

ΑΝΤ. Πού σκοτεινιάζει; Εγώ βλέπω καλά. Εσύ, Μαργαρίτα, βλέπεις;

ΜΑΡ. Εγώ... μου φαίνεται... *(η Αντονία της δίνει μια κλωτσιά στον κόλο)*

ΑΝΤ. Βλέπεις; Αφού βλέπουμε κανονικά. Ίσως αρχίσατε να χάνετε το φως σας. *(η Μαργαρίτα πλησιάζει την Αντονία με τεντωμένα χέρια)*

ΜΑΡ. Στ' άλλα διαμερίσματα έχει φως. Μόνο σε σας το κόψανε.

ΚΑΡ. Σταματήστε τις βλακειές. Πού είναι ο διακόπτης;

ΑΝΤ. *(παρόλο το σκότος κινείται μ' άνεση)* Εδώ δε βλέπετε; Μισό λεπτό, θα τ' ανάψω μόνη μου. *(ακούγεται κλικ του διακόπτη)* Για δέστε δω, έτσι ανάβει, έτσι κλείνει. Το βλέπετε;

ΚΑΡ. Όχι, δε βλέπω τίποτε.

ΑΝΤ. Αγία μου Ευλαλία, τυφλώθηκε ο άνθρωπος. Τονε βρήκε κακό. Τονε τιμώρησεν ο Κύριος. Α... τον κακομοίρη!

ΚΑΡ. Σταματήστε. Ανοίξτε το παράθυρο. Θέλω να δω έξω.

ΑΝΤ. Μα το παράθυρο είνα ανοιχτό. Δεν το βλέπετε κυρ-καραμπινιέρο;

ΚΑΡ. Ελάτε μαζί μου. Κοιτάξτε έξω. *(τη πιάνει από το μανίκι)* Προς τα δω *(πάει προς μια καρέκλα)* Προσοχή υπάρχει καρέκλα... *(ο Καραμπινιέρος σκοντάβει στη καρέκλα)*

ΚΑΡ. *(φωνάζει δυνατά)* Ω..., τί χτύπημα ήταν αυτό!

ΑΝΤ. Προσέξτε λοιπόν που πατάτε.

ΚΑΡ. Μα πώς να προσέξω, αφού δε βλέπω τίποτα.

ΑΝΤ. Α... ναι, το ξέχασα. Α, τον κακομοίρη τί έπαθε! Δε βλέπει τίποτα. Τί κακό που τονε βρήκε.

Έλα σιγά-σιγά. Εδώ είναι το παράθυρο. *(πάει μπρος από τη ντουλάπα κι ανοίγει τα δυο φύλλα της)*

Προσέξτε κυρ-καραμπινιέρο... στηριχτείτε δω πάνω στο περβάζι... μια στιγμή ν' ανοίξω τα παντζούρια... αυτό ήταν. *(ο Καραμπινιέρος κάνει μερικές αβέβαιες κινήσεις)* Ω... τί πολλά φωτά που 'χει ο δρόμος! Τα βλέπετε; Μα τί είναι σήμερα; Α... ναι, τώρα θυμήθηκα, είναι ο γιορταστικός φωτισμός για την Αγία Ευλαλία τη προστάτιδα μας. Πραγματική θάλασσα από φώτα. Αλήθεια, δε βλέπετε;

ΚΑΡ. Μα, όχι, αλήθεια σας λέω, δε βλέπω τίποτα απολύτως. Μα τί μου συμβαίνει επιτέλους; Ένα σπίρτο, ανάψτε ένα σπίρτο.

ΑΝΤ. Αμέσως, μείνετε κει που 'στε. Έχω κάτι καλύτερο από σπίρτα. Μια τσιμπίδα. *(την ανάβει)* Κοιτάξτε εδώ τί όμορφη φλόγα!

ΚΑΡ. Δε βλέπω τίποτα. Δε το πιστεύω ότι την ανάψατε. Αφήστε με να την αγγίξω.

ΑΝΤ. Όχι, όχι, έχει πυρώσει, είναι κατακόκκινη.

ΚΑΡ. Δε βλέπω τίποτα κόκκινο. Θέλω να την αγγίξω είπα. *(ξεφωνίζει από πόνο)* Το χέρι μου, έκαψα το χέρι μου, ω Θεέ μου, πόσο πονά... Τσουίζει.

ΑΝΤ. Ε, φυσικά. Βλέπετε που δε με πιστεύετε;

ΚΑΡ. Μα τί είναι αυτό το κακό που με βρήκε. Είμαι πράγματι τυφλός; Είμαι τυφλός.

ΑΝΤ. Ναι, είστε τυφλός εδώ και μιαν ώρα που τα λέμε. Αυτή είναι η κατάρα.

ΚΑΡ. Θέλω να φύγω. Αφήστε με να φύγω. Πού είναι η πόρτα;

ΑΝΤ. Μισό λεπτό να σας συνοδέψω. Από δω είναι η πόρτα. *(ανοίγει τη ντουλάπα, ο Καραμπινιέρος ορμά μανιασμένα μες στη ντουλάπα, χτυπά με φόρα στη πλάτη της, παραπατά σα να τον χτύπησε)*

κεραυνός και σωριάζεται κάτω)

ΚΑΡ. Παναγία μου, τί χτύπημα ήταν αυτό...

ΜΑΡ. Πάει το κεφάλι του.

ΚΑΡ. (αναστενάζει δυνατά) Ω..., πεθαίνω... το κεφάλι μου... τί ήταν αυτό;

ΑΝΤ. Το παιδί. Το παιδί που σας άγγιξε με το χεράκι του στο κεφάλι.

ΚΑΡ. Μανούλα μου, τί χεράκι ήταν αυτό;

ΑΝΤ. Καραμπινιέρο! Καραμπινιέρο! Λιποθύμησε.

ΜΑΡ. (γελά δυνατά) Μπράβο, πολύ ωραία τα κατάφερες. Ίσως να 'ναι και νεκρός.

ΑΝΤ. Σα πολύ την αισιόδοξη δε παριστάνεις; Νεκρός; Φέρε ένα φακό. Είναι στο συρτάρι του τραπεζιού, κάνε γρήγορα. (η Μαργαρίτα πάει ψηλαφητά μέχρι το τραπέζι)

ΜΑΡ. Είναι πεθαμένος, είναι πεθαμένος, δεν αναπνέει καθόλου.

ΑΝΤ. Όχι, απλά δεν αισθάνεται καλά όπως ένας εργοστασιάρχης που πάει φυλακή γιατί έπεσε έξω... Δεν αναπνέει, πράγματι... δεν αναπνέει καθόλου. Ούτε κι η καρδιά του χτυπά.

ΜΑΡ. Παναγίτσα μου, σκοτώσαμε έναν αστυνομικό.

ΑΝΤ. Πραγματικά, ίσως και να υπερβάλλαμε λιγάκι. Τώρα τί κάνουμε;

ΜΑΡ. Εμένα ρωτάς; Τί δουλειά έχω γω; Συ μόνη σου τα σκαρφίστηκες όλα. Λυπάμαι πάρα πολύ αλλά πρέπει να πάω τώρα στο σπίτι... τα κλειδιά μου... πού άφησα τα κλειδιά του σπιτιού;

ΑΝΤ. Ωραία φιλενάδα είσαι. Μ' αφήνεις στα κρύα του λουτρού. Σπουδαία αλληλεγγύη.

ΜΑΡ. (βρίσκει κάτι κλειδιά πάνω στο μπουφέ) Εδώ είναι. Εγώ έχω όμως ακόμη μιαν αρμαθιά κλειδιά στη τσέπη μου. Ε, τότε αυτά θα πρέπει να 'ναι του άντρα μου. Αυτό παναπεί ότι πέρασε από δω για να με ζητήσει και τα ξέχασε.

ΑΝΤ. Αν τα ξέχασε δω τότε θα ξαναπεράσει.

ΜΑΡ. Σίγουρα θα συνάντησε και τον άντρα σου. Για φαντάσου να του τα διηγήθηκεν όλα, τάχα πως είμαι έγκυος και... Παναγίτσα μου, τί θα του πω τώρα, μου λες; Δεν είμαι και τόσο καλή στο να εφευρίσκω παραμύθια, όπως εσύ. Δε γίνεται διαφορετικά, πρέπει να μείνω δω. Κοίτα να δεις πώς θα με βγάλεις από τη δύσκολη θέση. Πρέπει να του τα διηγηθείς όλα.

ΑΝΤ. Φυσικά, εγώ θα του τα εξηγήσω όλα... όλα εγώ θα τα κάνω. Έχω βλέπεις δυνατούς ώμους εγώ. (παρατηρεί τον πεσμένο Καραμπινιέρο) Αυτόν πράγματι τον χτύπησε κεραυνός.

ΜΑΡ. Βλέπεις ότι δε πρέπει να κάνει κανείς αστεία με τα θαύματα;

ΑΝΤ. Αυτός αστειευόταν, εγώ τον προειδοποίησα. Προφυλάξου απ' τη βαριά κατάρα, γιατί η Αγία Ευλαλία δεν αστειεύεται. Αυτός το βιολί του. (πιάνει τον Καραμπινιέρο και τον ανεβοκατεβάζει από τη μέση και πάνω)

ΜΑΡ. Τι κάνεις εκεί;

ΑΝΤ. Τεχνητή αναπνοή.

ΜΑΡ. Δε κάνεις τίποτε έτσι. Αλλιώς γίνεται. Πρέπει να του κάνεις τεχνητή αναπνοή στόμα με στόμα.

ΑΝΤ. Μωρέ τί μου λες; Έχεις την εντύπωση ότι θα φιλήσω χωροφύλακα; Αν το μάθει ο άντρας μου... Φίλα τον εσύ.

ΜΑΡ. Α, όχι, όχι εγώ. Μάλλον μας χρειάζεται μια μπουκάλια οξυγόνο.

ΑΝΤ. (σκέφτεται μια στιγμή) Το βρήκα. Ο άντρας μου δουλεύει οξυγόνο. Στη μια φιάλη έχει ασετυλίνη και στην άλλη οξυγόνο. Έλα, βοήθησέ με λίγο. Κλείσε τη φιάλη της ασετυλίνης, ναι έτσι, εγώ θ' ανοίξω αυτή με το οξυγόνο.

ΜΑΡ. Είσαι σίγουρη πως έτσι γίνεται;

ΑΝΤ. Βέβαια, το 'χω δει στο σινεμά.

ΜΑΡ. Αν το 'δες στο σινεμά τότε εντάξει.

ΑΝΤ. Βλέπεις αρχίζει κιόλας ν' αναπνέει, κοίτα πώς κουνιέται η κοιλιά του. Φουσκώνει. Πρόσεξε, τώρα σε λίγο θα ξεφουσκώσει πάλι.

ΜΑΡ. Εγώ νομίζω ότι μόνο φουσκώνει... κι όσο πάει γίνεται ακόμα πιο χοντρή... σταμάτα πια. Τον έχεις κάνει σα σαμπρέλα.

ΑΝΤ. Να πάρει ο διάολος. Δεν μπορώ να το πάρω από το στόμα. Το 'χει δαγκώσει. Κλείσε γρήγορα τη βαλβίδα. Όχι έτσι, ανάποδα... γύρνα τη λοιπόν ανάποδα.

ΜΑΡ. Αχ, αυτό ήταν...

ΑΝΤ. Μάνα μου, τί κοιλιά είναι αυτή; Τώρα γκαστρώσαμε και τον αστυνομικό. *(σκοτάδι, αλλάζει η σκηνή, το φως δυναμώνει, στη σκηνή Τζοβάνι και Λουίτζι)*

ΤΖΟ. Ας μη στεκόμαστε λοιπόν άλλο στην είσοδο. Θα προσπαθήσω ν' ανοίξω σπρώχνοντας με τον ώμο.

ΛΟΥ. Άσε, δοκίμασα κι εγώ και κόντεψα να σπάσω τον ώμο μου. Δε μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Πέσαμε σε γερές κλειδαριές.

ΤΖΟ. Γιατί αμπαρωθήκαν έτσι;

ΛΟΥ. Στη Μαργαρίτα πέστα, φοβάται τους κλέφτες.

ΤΖΟ. Ναι, τώρα που δυο πραγματικοί κλέφτες θέλουν να μουν μέσα, τη πατήσαμε. Δεν αξίζει φράγκο. Ακούς εκεί να χάσει τα κλειδιά του.

ΛΟΥ. Σταμάτα πια με τη γκρίνια σου. Περίμενε μισό λεπτό. Τώρα θυμάμαι, δεν τα 'χασα, τα ξέχασα στο σπίτι σου, πάνω στο μπουφέ.

ΤΖΟ. Είσαι σίγουρος;

ΛΟΥ. Εκατό τα εκατό. Δώσε μου γρήγορα τα κλειδιά σου να πάω να τα φέρω.

ΤΖΟ. Μην είσαι βλάκας. Αφού ο караμπινιέρος την έχει στήσει σπίτι μου και περιμένει να μας τσακώσει.

ΛΟΥ. Μπα. Αυτός θα κουράστηκε πια να περιμένει, θα πρέπει να 'φυγε.

ΤΖΟ. Ναι, θα 'θελες. Αυτός είναι χειρότερος κι από σκυλί. Πυροβολεί κιόλας. Δεν το 'χει τίποτα ν' αράξει όλη την υπόλοιπη ζωή του έξω από το σπίτι μου. Δε θέλω ούτε να το σκέφτομαι πως θα γυρίσω πίσω. Αν χρειαστεί θα γίνω μετανάστης.

ΛΟΥ. Σιγά μωρέ. Τα παραλές.

ΤΖΟ. Τί ήθελα γω και σ' άκουσα κι έκανα τέτοιες βλακείες. *(ακούγονται βήματα)* Σσσ κάποιος έρχεται.

ΛΟΥ. Μην ανησυχείς. Ποιός θα 'ρθει τέτοια ώρα; Θα 'ναι κάποιος απ' τη πολυκατοικία.

ΤΖΟ. Πρέπει να κρύψουμε τα σακιά. *(βγάζει τ' αδιάβροχό του και το ρίχνει πάνω στα σακιά)*

ΛΟΥ. Τι κάνεις εκεί; Φοβάσαι μη μας καρφώσουν; Αυτοί που μένουν εδώ είν' εντάξει. *(φωνή απ' έξω)*

ΦΩΝ. Με συγχωρείτε. Μήπως μπορείτε να με βοηθήσετε;

ΤΖΟ. Τώρα τη πατήσαμε.

ΛΟΥ. Γιατί;

ΤΖΟ. Ο караμπινιέρος... δεν τον γνώρισες; Σίγουρα κάποιος μας κάρφωσε.

ΛΟΥ. Μα όχι, δεν είναι αυτός. Αυτός του μοιάζει μόνο.

ΤΖΟ. Μου φαίνεται πως έχεις δίκιο. Δεν είναι αυτός.

ΝΕΚ. *(μπαίνει στη σκηνή)* Τί, για μένα μιλάτε;

ΤΖΟ. Όχι, όχι, τίποτα. Νόμιζα πως σας γνώριζα.

ΛΟΥ. Μανούλα μου, πώς του μοιάζει!

ΝΕΚ. Ποιανού μοιάζω;

ΤΖΟ. Μ' ένα караμπινιέρο με μουστάκι που 'χει μια καταπληκτική ομοιότητα μ' έναν αστυνομικό χωρίς μουστάκι. *(γελά με νόημα)* Με συγχωρείτε που γελώ, αλλά έχω την εντύπωση ότι βρίσκομαι σ' ένα θέατρο που 'χα πάει κάποτε κι υπήρχαν πολύ λίγοι ηθοποιοί. Έτσι, ένας ηθοποιός ήταν αναγκασμένος να παίζει τους ρόλους όλων των αστυνομικών που υπήρχανε στο έργο.

ΝΕΚ. Εγώ όμως δεν είμαι αστυνομικός.

ΤΖΟ. Και τί δουλειά κάνετε;

ΝΕΚ. Εργάζομαι σε γραφείο κηδειών.

ΤΖΟ. & ΛΟΥ. Ωχ, γρουσουζιά. *(πιάνουνε κι οι δυο τ' αρχίδια τους)*

ΤΖΟ. Με συγχωρείτε, ήταν εντελώς αυθόρμητο.

ΛΟΥ. Ναι, πρώτη φορά μας συμβαίνει.

ΝΕΚ. Δε πειράζει, όλοι το ίδιο κάνουν μόλις με βλέπουνε. Και να σας πω, όταν κοιτάζομαι στον καθρέφτη το κάνω κι εγώ ο ίδιος.

ΤΖΟ. Χαριτωμένο!

ΝΕΚ. Μερσί! Μπορείτε όμως να μου πείτε αν μένει εδώ κάποιος Πραμπολίνο;

ΛΟΥ. Στον τρίτο. Δεν είναι όμως στο σπίτι. Είναι στο νοσοκομείο. Νομίζω ότι πέθανε.

NEK. Πέθανε, Μήπως ξέρετε πότε είναι οι δικοί του στο σπίτι; Πρέπει να παραδώσω το φέρετρό του.

ΛΟΥ. Ο γιος του έρχεται βράδυ, θα ήταν όμως καλύτερα να το πάτε στο νοσοκομείο.

NEK. Μα από κει έρχομαι, αλλά το πτώμα το πήρανε κιόλας κάποιοι συγγενείς του. Ποιός ξέρει πού να βρίσκεται τώρα;

TZO. Αφήστε το έξω από τη πόρτα, στις σκάλες.

NEK. Α... πα πα πα, αυτό δε γίνεται. Ολόκληρο φέρετρο να τ' αφήσεις έτσι στη μέση με τον κόσμο που μπαينوβγαίνει. Κι έπειτα, είναι και τα παιδιά. Αυτά θα μπουν μέσα και θα παίζουνε τους ινδιάνους που οδηγάνε κανό. Δε μπορώ να το κάνω αυτό. Αδύνατον. 'Αλλωστε χρειάζομαι κι υπογραφή ότι το παρέδωσα -ζωή σε λόγου μας.

ΛΟΥ. Δυστυχώς, δε μπορούμε να βοηθήσουμε.

NEK. Σας έχω εμπιστοσύνη. Μένετε δω;

ΛΟΥ. ...Ναι... εγώ ...εγώ δω μένω.

NEK. Αυτό είναι ευχάριστο. Θα σας δώσω το φέρετρο, θα το πάμε στο διαμέρισμα σας κι έπειτα, όταν έρθει ο γιος του πεθαμένου -ζωή σε λόγου μας...

ΛΟΥ. Φέρετρο μες στο διαμέρισμα;

NEK. Μα ναι, δε πιάνει και πολύ χώρο. Κι αν παραβλέγουμε πως είναι κάπως μακάβριο θέαμα, τότε μπορεί κανείς να το χρησιμοποιήσει για ένα σωρό δουλειές. Δε βαριέσαι, όλα είναι μια συνήθεια.

TZO. Σωστά. Κι η ζωή μια συνήθεια είναι.

ΛΟΥ. Εντάξει, σύμφωνοι. Υπάρχει όμως ένα μικρό πρόβλημα. Βλέπετε, ούτε κι εμείς μπορούμε να μπούμε στο σπίτι, γιατί δεν έχουμε κλειδιά. Έχουμε κλειστεί απ' έξω.

NEK. Κρίμα! Τότε θα πρέπει να ξαναπάρω το φέρετρο μαζί μου -ζωή σε λόγου μου.

TZO. Μα όχι, όχι. Δεν υπάρχει λόγος. Θα το τακτοποιήσουμε. Θα το πάμε σε μένα. Μένω ακριβώς απέναντι... αν βέβαια μ' εμπιστευέστε.

NEK. Φυσικά και σας εμπιστεύομαι. Δε ξέρω πώς να σας ευχαριστήσω -ζωή σε λόγου σας.

TZO. Μα δεν υπάρχει λόγος. Μόνο που πρέπει να μου κάνετε μια χάρη.

NEK. Ν' ακούσω.

TZO. Επιτρέψτε μας να βάλουμε τα σακιά μέσα στο φέρετρο για να τα μεταφέρουμε... ξέρετε με τη βροχή... το περιεχόμενό τους είναι πολύ ευαίσθητο και δε πρέπει να βραχεί. Το φέρετρο έχει βέβαια καπάκι.

NEK. Μα φυσικά έχει. Είναι κανονικό φέρετρο. Ένα φέρετρο Γ' κατηγορίας βέβαια, όμως καπάκι κάνουμε και σ' αυτά τ' απλά φέρετρα -ζωή σε λόγου μας.

TZO. Μα τί χουβαρντάς που 'ναι ο δήμαρχος μας -ζωή σε λόγου του.

NEK. Πάω να ξεφορτώσω το φέρετρο. *(φεύγει. ο Τζοβάνι κι ο Λουίτζι φορτώνονται πάλι τα σακιά)*

TZO. Τώρα λοιπόν θα δούμε αν η αστυνομία θα 'χει το θράσος να χώσει τη μύτη της και μες στο φέρετρο -ζωή σε λόγου της.

ΛΟΥ. Πρέπει να μολογήσω πως η ιδέα σου ήταν καταπληκτική. Πώς σου 'ρθε;

TZO. Οι Βιετκόνγκ. Οι Βιετκόνγκ μου δώσανε την ιδέα. Θυμάσαι σ' ένα ντοκιμαντέρ πώς βγάλαν από τη πόλη τα όπλα μέσα σε νεκροφόρες; Τότε που κάνανε κείνη τη φοβερή επίθεση;

ΛΟΥ. Την επίθεση του Τετ;

TZO. Ακριβώς.

ΛΟΥ. Οι Βιετκόνγκ. δεν έχουν καμιά ιδέα πώς θα σωθούμε από τον καταραμένο καραμπινιέρο; Τί γίνεται αν μας την έχει ακόμα στημένη; *(ακούγεται απ' έξω η φωνή του νεκροθάφτη)*

NEK. Ε, το 'φερα το φέρετρο. Θα κατέβετε;

TZO. Αυτόν τονε ξέχασα τελείως. Τώρα θυμάμαι όμως ότι οι Βιετκόνγκ δεν πηγαίνουνε ποτέ μ' άδεια φέρετρα.... εννοώ δηλαδή πως από κάτω είχαν μεν όπλα, αλλά από πάνω είχανε πάντα πτώμα.

ΛΟΥ. Αρα χρειαζόμαστε πτώμα.

TZO. Εγώ θα παίξω τον νεκρό κι εσύ τον νεκροθάφτη που κουβαλά το φέρετρο. Ας ελπίσουμε ότι δε θα βάλω τα γέλια. *(φεύγουνε κι δυο, σκοτάδι, αλλάζει σκηνή. Εμφανίζεται μια επιγραφή: ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ, Αντονία έχει το χέρι κάτω απ' το κρεβάτι και ψάχνει ένα σάκο τρόφιμα)*

ΜΑΡ. Ένα σου λέω: ή δεν έχεις καθόλου αισθήματα ή είσαι τρελή. Παναγιά μου, καθόμαστε στο δωμάτιο μ' ένα νεκρό μες στα πόδια μας κι εσένα το μόνο πράμα που σ' απασχολεί είναι πώς θα ξεφορτωθείς τα μακαρόνια και το ρύζι.

ΑΝΤ. Αυτή είναι η τελευταία μας διαδρομή. Τί μπορούμε να κάνουμε; Αν είναι νεκρός, είναι, πάει τέλειωσε κι άμα ζει θα συνέλθει. Αυτός κάνει τώρα προσκύνημα στους ιερούς τόπους της Αγίας Ευλαλίας, με τα πόδια πάνω θα πάει να τη προσκυνήσει και θα την ευχαριστήσει για την καλωσύνη της που ξαναβρήκε το φως του. Το μόνο του κουσούρι είναι πως έμεινε ...έγκυος.

ΜΑΡ. Γέλα, γέλα. Θα δεις που θα καταλήξουμε.

ΑΝΤ. Πιότερα απ' αυτά που μας έχουνε βρει ως τώρα, αποκλείεται. Έλα, βοήθησέ με λίγο να τονε κρύψουμε... μπορεί να έρθει κανείς...

ΜΑΡ. Μα πού να τονε κρύψουμε;

ΑΝΤ. Στη ντουλάπα.

ΜΑΡ. Στη ντουλάπα;

ΑΝΤ. Πού αλλού; Δεν έχεις δει ποτέ σου τι γίνεται στ' αστυνομικά έργα; Δε πρόσεξες ότι τους πεθαμένους πάντα μες στη ντουλάπα τους βάζουνε; Συνηθίζεται αυτό στ' αστυνομικά. (τον σηκώνουν όρθιο)

ΜΑΡ. Αφού συνηθίζεται... Παναγιά μου... τί βαρύς που είναι... ασήκωτος. Ξέρεις κάτι; Δε κάνουμε μια τελευταία δοκιμή;

ΑΝΤ. Τί δοκιμή;

ΜΑΡ. Να βάλουμε ένα καθρέφτη στο στόμα του να δούμε αν αναπνέει.

ΑΝΤ. Δεν έχω καθρέφτη. Σήμερα το πρωί μου 'σπάσε. (μετακινούνε τον Καραμπινιέρο σα να ήτανε κούκλα και τονε βάζουν μέσα στη ντουλάπα)

ΜΑΡ. Τώρα κατάλαβα από που μας ήρθε τόση γρυσουζιά. Τί σου 'ρθε πρωί-πρωί να σπάσεις τον καθρέφτη;

ΑΝΤ. Αυτό μας έλειπε τώρα, να 'σαι προληπτική. Αυτό ήτανε. Περίμενε λίγο να του βάλουμε κρεμαστάρι κάτω από το σακάκι του, α, να... έτσι, θα τονε σηκώσουμε ψηλά και θα τονε κρεμάσουμε στη ντουλάπα. Πα, πα, πα, κοίτα πως έγινε η κοιλιά του! Έχει φουσκώσει τόσο πολύ που δε μπορούμε να κλείσουμε τη πόρτα. Έλα βοήθα με... σπρώξε... έτσι. (κλείνουνε τη πόρτα της ντουλάπας).

ΜΑΡ. Θ' ανοίξω τα παντζούρια. Έξω βρέχει. Κατακλυσμός γίνεται.

ΑΝΤ. Περίμενε, θα βάλω τις μπότες και θα πάρω κι ομπρέλα. (πηγαίνει στο διπλανό δωμάτιο. ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο Λουίτζι. φορά το καπέλο του Νεκροθάφτη)

ΛΟΥ. (ερευνά το δωμάτιο και λέει σιγά). Εεε... είναι κανείς εδώ; Είναι ο καραμπινιέρος εδώ;

ΜΑΡ. Ποιος είναι... Λουίτζι εσύ; Μα πώς είσαι έτσι;

ΛΟΥ. Μαργαρίτα μου, επιτέλους. Πως είσαι; 'Ασε με να σε κοιτάξω. Δεν έχεις κοιλιά πια; Και το παιδί; Πού 'ναι το παιδί μας; Μήπως το 'χασες;

ΜΑΡ. Όχι, όχι ησύχασε, είναι όλα εντάξει.

ΛΟΥ. Αλήθεια, είναι όλα εντάξει; Είσαι καλά; Μα πες μου τί συνέβη;

ΜΑΡ. Ύστερα, ύστερα. Είναι καλύτερα να σου τα διηγηθεί όλα η Αντονία...

ΛΟΥ. Μα γιατί η Αντονία;

ΝΕΚ. (απ' έξω) Ε... σεις ξέρετε πόσο ζυγίζει αυτό το φέρετρο; Έχουμε πολύ ακόμη;

ΛΟΥ. Όχι, φτάσαμε, ελάτε μέσα. (κείνη τη στιγμή ανοίγει η πόρτα της ντουλάπας και διακρίνεται ο Καραμπινιέρος που κρέμεται. η Μαργαρίτα κλείνει βιαστικά τη πόρτα). Άντε Τζοβάνι, βγες από το φέρετρο. Πρέπει να το σηκώσουμε όρθιο, αλλιώς δε θα χωρέσει από τη πόρτα. (η Μαργαρίτα τρέχει στο διπλανό δωμάτιο)

ΤΖΟ. (απ' έξω) Τί κρίμα κι άρχισα να αισθάνομαι τόσον όμορφα κει μέσα. Με πήρε σχεδόν ο ύπνος. Δε μου ξανάτυχε τέτοιο πράμα. (Τζοβάνι και Νεκροθάφτης μπαίνουν μέσα κουβαλώνοντας ένα μεγάλο φέρετρο) Ονειρευόμουν ότι ο καραμπινιέρος πέθανε κι ότι η Αντονία τονε φούσκωσε μ' οξυγόνο. Η κοιλιά του όλο και μεγάλωνε, ώσπου έγινε χοντρός σα μπαλόνι και πέταξε ψηλά. (ξανανοίγει η πόρτα της ντουλάπας και φαίνεται πάλι ο Καραμπινιέρος. ο Τζοβάνι έχει γυρισμένη τη πλάτη του στη ντουλάπα, κουβαλά μαζί με το Νεκροθάφτη το φέρετρο και πλησιάζει τη ντουλάπα με τη πλάτη γυρισμένη. Με τη πλάτη του κλείνει πάλι τη πόρτα της ντουλάπας) Μα τί όνειρο,

τελοσπάντων ήταν αυτό; Τόσο ζωντανό!

ΜΑΡ. *(φωνάζει δυνατά από το διπλανό δωμάτιο)* Αντονία, βιάσου. Έλα γρήγορα.

ΑΝΤ. Τι έγινε πάλι; Δε μπορεί κανείς σ' αυτό το σπίτι ούτε να κατουρήσει με την ησυχία του;

ΤΖΟ. Και οι δυο τους είναι εδώ.

ΛΟΥ. Ναι, όλα είναι μια χαρά. Και οι δυο τους είναι πολύ καλά. Ευτυχώς.

ΤΖΟ. Τόσο το καλύτερο. Έλα, βοήθησε με να πάρουμε το καπάκι. *(στο Νεκροθάφτη)* Φχαριστούμε πάρα πολύ κύριε νεκροθάφτη. Μήπως θέλετε να πιείτε κάτι; Ξέρω εγώ, ένα ποτήρι κρασί... ένα καφεδάκι;

ΝΕΚ. Όχι φχαριστώ. Είμαι πολύ βιαστικός. Βλέπετε, οι δουλειές μας τώρα τελευταία πάνε πολύ καλά. Γεια σας και ζωή σε λόγου σας.

ΤΖΟ. Και τώρα τί λέμε στις γυναίκες μας; Αυτή τη φορά δε μας σώζουν ούτε οι Βιετκόνγκ ούτε τίποτα. Μήπως κατέβασε τίποτα η κούτρα σου;

ΛΟΥ. Πρόσεξε τι θα κάνουμε. Θα τις κλειδώσουμε για δυο λεφτά και θα τα τακτοποιήσουμε όλα. Τα τρόφιμα θα τα βάλουμε κάτω απ' το κρεβάτι και το φέρετρο θα το βάλουμε όρθιο μες στη ντουλάπα.

ΤΖΟ. Ναι, κλείδωσε τη πόρτα τώρα αμέσως. *(ο Λουίτζι γυρνά το κλειδί στη κλειδαριά και μαζί με τον Τζοβάνι βγάζουν βιαστικά τα σακιά μέσα από το φέρετρο και τα χώνουνε κάτω από το κρεβάτι)*

ΜΑΡ. *(μιλά απ' το διπλανό δωμάτιο)* Θα 'ρθεις επιτέλους βρε Αντονία; Θέλω να σου πω κάτι.

ΑΝΤ. *(είναι ακόμη στη τουαλέτα)* Έρχομαι, μισό λεπτό να ντυθώ, αλλιώς θα πέσουν όλα κάτω.

ΤΖΟ. Αυτό ήταν, τα σακιά τα βολέψαμε. Βοήθα με μόνο να τα σπρώξουμε ακόμη λίγο προς τα πίσω.

ΛΟΥ. Μωρέ μπράβο. Μεις σπρώχνουμε απ' εδώ κι αυτά βγαίνουν από την άλλη. *(σκύβει και κοιτάζει κάτω απ' το κρεβάτι)* Μα τί γίνεται εδώ Τζοβάνι; Όταν τα κουβαλούσαμε δε μου φάνηκαν τόσα πολλά. Αυτά θα πρέπει να γέννησαν.

ΤΖΟ. Φυσικά. Είναι οφθαλμαπάτη. Αμα κοιτάς με το κεφάλι κάτω... Όταν κάνεις γιόγκα αυτό παθαίνεις. Βοήθα με καλύτερα να σηκώσουμε το φέρετρο... Περίμενε, αν βγάλουμε το καπάκι τότε θα ταιριάζει καλύτερα στη ντουλάπα. *(σηκώνει το φέρετρο όρθιο και το σπρώχνει μες στη ντουλάπα. Έτσι όπως στέκονται κι οι δυο πίσω από το φέρετρο κι ανοίγουνε τη πόρτα της ντουλάπας κρυφά, δε βλέπουν τον караμπινιέρο που 'ναι κει και προσπαθούν να το βάλουν μέσα)*

ΛΟΥ. Τι είναι αυτό το πράγμα, αυτό με τη γιόγκα;

ΤΖΟ. Οι Ινδοί το κάνουν αυτό, οι καημένοι όταν δεν έχουν να φάνε τίποτα. Κάθονται κάμποσην ώρα με το κεφάλι κάτω και με τον τρόπο αυτό νομίζουν ότι αποχτούν όλα όσα χρειάζονται... να φάνε, να πιουν, ό,τι τραβά η καρδούλα τους. Και τότε τρώνε, τρώνε τον αγλέωρα. Αυτό το μάθαν απ' τον Χένρυ Κίσσιγκερ.

ΛΟΥ. Και μ' αυτό φεύγει η πείνα;

ΤΖΟ. Όχι ανόητε, μένει. Είναι δυνατόν; Έλα, ακόμη λίγο και τελειώσαμε, σπρώξε. *(με πολύ κόπο έχουν βάλει το φέρετρο μες στη ντουλάπα)*

ΛΟΥ. Τί, αρκούνται στη φαντασία τους;

ΤΖΟ. Εεε... *(προσπαθεί να κλείσει τελείως τη πόρτα της ντουλάπας)*

ΛΟΥ. Έχεις δίκιο τελικά, δεν πρέπει να στέκεται κανείς πολλή ώρα με το κεφάλι κάτω. Πριν λίγο είχα κι εγώ μια φαντασίωση.

ΤΖΟ. Κι άλλη;

ΛΟΥ. Ναι, μου φάνηκε πως είδα τον караμπινιέρο... μες στη ντουλάπα.

ΤΖΟ. Τον караμπινιέρο; *(ανοίγει με δύναμη τη ντουλάπα)* Δόξα τω Θεώ, ήταν ιδέα μου. Αλίμονό σου αν σταθείς ξανά με το κεφάλι κάτω. 'Ασε καλύτερα αυτές τις αηδίες για τους Ινδούς. Δε κλείνει η παναθεματισμένη... *(προσπαθεί μ' όλη τη δύναμη του να κλείσει τη ντουλάπα)*

ΜΑΡ. *(απ' το διπλανό δωμάτιο)* Φτάνει πια Αντονία. Θα περιμένω έξω και θα το μετανιώσεις. *(ο Λουίτζι ανοίγει τη πόρτα και μπαίνει η Μαργαρίτα)* Φχαριστώ, πολύ ευγενικό. Γεια σου Τζοβάνι.

ΤΖΟ. *(ξεροβήχει)* Ο άντρας σου μου 'πε ότι πήγαν όλα καλά. Ήρθε το παιδί στον κόσμο;

ΑΝΤ. *(έρχεται βιαστικά).* Τώρα πες μου τί ήθελες να μου πεις τόσο βιαστικά; *(σταματά απότομα)* Α, σεις, γυρίσατε επιτέλους;

TZO. Αντονία, η κοιλιά σου; Το μεταμοσχεύσατε;

ANT. Ε, λιγάκι.

TZO. Τι παναπεί λιγάκι; Ρωτάω, το μεταμοσχεύσατε ή όχι;

ANT. Ναι, αλλά δεν άξιζε τον κόπο.

TZO. Το 'ξέρα, το 'ξέρα γω... Τι σου 'λεγα... αυτή η παλαβή... αυτή χρειάζεται ένα τρελοκομείο μόνο για τον εαυτό της. *(προχωρεί απειλητικά προς το μέρος της, ταυτόχρονα ανοίγει η πόρτα της ντουλάπας. η Αντονία τρέχει και τη κλείνει)* Κάνανε καισαρική τομή;

ANT. Μόνο μια τόση δα μικρή.

TZO. Πόσο μικρή;

ANT. Ε, να, τόσο όση χρειαζόταν.

ΛΟΥ. Και σε σένα έκαναν καισαρική τομή;

ΜΑΡ. Ναι, δηλαδή δε ξέρω. Τί λες εσύ Αντονία;

ΛΟΥ. Γιατί ρωτάς την Αντονία, συ δε ξέρεις;

ANT. Η καημένη δε το ξέρει. Τη κοίμησανε. Πώς μπορεί να το ξέρει αφού ήταν ναρκωμένη;

TZO. Και συ πού το ξέρεις; Εσένα σ' εγγείρισαν χωρίς νάρκωση;

ANT. Φτάνει πια, τι σημαίνει τελοσπάντων αυτή η ανάκριση τρίτου βαθμού; *(κατά τη διάρκεια αυτής της αντιδικίας τρέχουν από δω κι από κει. Ο Τζοβάνι κι η Αντονία από τη ντουλάπα ο ένας προς τον άλλον. σ' αυτή τη στιγμή ανοίγει μόνη της η πόρτα της ντουλάπας κι ο άλλος τρέχει να τη κλείσει. σε μια συγκεκριμένη στιγμή αρχίζουν να ανοιγοκλείνουν η πόρτα του μπουφέ, η εξώπορτα κι η πόρτα του δωματίου. αυτό που ακολουθεί είναι μια φοβερή αναστάτωση)* Βάρβαρε, αντί να μας ρωτήσεις τι κάνουμε, πως είμαστε στην υγεία μας, αντί να χαρείς που δε πεθάναμε στην εγχείρηση και ζούμε ακόμα, εμείς που σηκωθήκαμε αμέσως μετά την εγχείρηση, φύγαμε απ' το νοσοκομείο παρά τη θέληση των γιατρών, που θέλαν να μας κρατήσουνε κι άλλο, μόνο και μόνο για να μη στενοχωριέστε σεις. Τί θα 'κανες εσύ στη θέση μου, ε; Παραλίγο η Μαργαρίτα θα 'χανε το παιδί της... εγώ μπορούσα να το σώσω... αν δεν το 'κανα πού βλέπεις εσύ την αλληλεγγύη; Εσύ δεν είσαι αυτός που λέει πάντοτε ότι πρέπει να βοηθάμε ο ένας τον άλλον; Ότι ένας κομμουνιστής είναι πάνω απ' όλα άνθρωπος;

TZO. Ναι, ναι, δικιο έχεις, με συγχωρείς. Ίσως να έκανες σωστά... όχι, σίγουρα.

ΛΟΥ. Σε φαριστώ Αντονία γι' αυτό που 'κανες για μας. Είσαι πράγματι εξαιρετική γυναίκα.

TZO. Ναι, ναι, είναι άφταστη.

ΛΟΥ. Έλα, πες της το κι εσύ άλλη μια φορά... μπρος.

ΜΑΡ. Ναι, Αντονία, είσαι πράγματι μια τόσο υπέροχη γυναίκα.

ANT. Φτάνει πια, φτάνει. Σταματήστε, αλλιώς θα βάλω τα κλάματα.

TZO. Έλα δω, κάθισε, δεν πρέπει να μένεις όρθια. *(την οδηγεί στο κρεβάτι και τη βάζει να κάτσει)*

Με τη καισαρική που 'κανες ίσως θα 'πρεπε καλύτερα να μείνεις στο νοσοκομείο.

ANT. Άφησε με, είμαι μια χαρά. Ούτε που το κατάλαβα.

TZO. Ναι, στο πρόσωπο φαίνεσαι μια χαρά. Ω, τί υπέροχη κοιλιά! *(χαϊδεύει τη κοιλιά της)* Ρε... συ; τι γίνεται, ονειρεύομαι ή κουνιέται κιόλας;

ΛΟΥ. Κουνιέται; Συγγνώμη Αντονία, μπορώ να πιάσω λίγο κι εγώ;

ΜΑΡ. Δε θα πιάσεις απολύτως τίποτα.

ΛΟΥ. Μα γιατί, το παιδί είναι δικό μου;

TZO. Πράγματι, τώρα είμαστε συγγενείς.

ΜΑΡ. Εμένα δε με σκέφτεστε καθόλου πια. Ε... δεν αξίζω πια τίποτα; Όλο Αντονία, Αντονία...

ANT. Μάλιστα. Πέστε και σ' αυτή κανένα καλό λόγο. Νοιαστείτε λίγο και γι' αυτή. Έτσι κι αλλιώς υπάρχει ανάγκη να πάω κάπου. *(σηκώνεται και πηγαίνει γρήγορα στην εξώπορτα)*

TZO. *(της κλείνει το δρόμο)* Για πού το 'βαλες, τρελάθηκες; Δε θα κάνεις βήμα. Θα πας γρήγορα στο κρεβάτι. Μάλλον όχι, θα φέρουμε το κρεβάτι εδώ. *(προσπαθεί να σπρώξει το κρεβάτι)*

ΛΟΥ. Τι κάνεις, σου 'στριψε; *(ορμάν όλοι στο κρεβάτι και το κρατάνε)*

TZO. Καλά, καλά, δικιο έχετε. *(οδηγεί την Αντονία πίσω στο κρεβάτι. αυτή αντιστέκεται)*

ANT. Τί είναι αυτό το καπάκι;

TZO. Ποιό αυτό;

ANT. Να, αυτό. *(δείχνει το καπάκι του φέρετρου)*

TZO. Αυτό; Δεν είναι καπάκι, είναι κούνια. Την αγόρασε ο Λουίτζι μόλις έμαθε ότι περιμένει παιδί. Νάνι... νάνι... το μωρό... Είναι νέο μοντέλο. Να, κοίτα πώς λειτουργεί. Μπορεί κανείς να τη δέσει με το σκοινί στο ταβάνι και να τη κουνά.

ANT. Γιατί είναι τόσο μεγάλη;

TZO. Ε, παιδί είναι, θα μεγαλώσει. Κι εκτός αυτού, το βρήκε και σε τιμή ευκαιρίας. *(η Αντονία ξαπλώνει στο κρεβάτι, αλλά δείχνει να μην έχει πεισθεί. Απ' τη πόρτα μπαίνει ένας γέρος. Το ρόλο παίζει ο ίδιος ηθοποιός που 'παιζε το ρόλο του Αστυνόμου, του Καραμπινιέρου και του Νεκροθάφτη)*

ΓΕΡ. Μπορώ να μπω ή μήπως ενοχλώ;

TZO. Α, ο μπαμπάς. Τί όμορφα! Έλα μέσα.

ANT. Γεια σου πατέρα.

TZO. Γνωρίζεις τους φίλους μου. Από δω ο πατέρας μου.

ΓΕΡ. Χαίρω πολύ.

ΛΟΥ. Άει στο διάολο. Πάλι αυτός;

TZO. Ναι, ναι ξέρω, ο γέρος μου είναι λίγο παλαβός.

ΓΕΡ. Δεν είμαι καθόλου παλαβός. *(στη Μαργαρίτα)* Τί κάνεις μικρή μου Αντονία; Στις ομορφιές σου είσαι παιδί μου. Ξανάνιωσες.

TZO. Αυτή δεν είναι η Αντονία μπαμπά. Η Αντονία είναι από κει.

ΓΕΡ. Αχ, αλήθεια;

ANT. Ναι μπαμπά, εδώ είμαι.

ΓΕΡ. Γιατί είσαι στο κρεβάτι; Άρρωστη είσαι;

TZO. Περιμένει παιδί.

ΓΕΡ. Και πού πήγε; Μη στενοχωριέσαι καθόλου. Σίγουρα θα γυρίσει. *(κοιτά το Λουίτζι σα να τον βλέπει για πρώτη φορά)* Νάτο, ήρθε κιόλας. Τί σου 'λεγα; Για κοιτάξτε. Πώς μεγάλωσες παιδί μου έτσι; Σωστός άντρας έγινες. Γιατί άφησες τη μαμά σου να περιμένει;

TZO. Αυτός είναι ο φίλος μου πατέρα.

ΓΕΡ. Μπράβο. Με τα παιδιά του πρέπει να 'ναι κανείς πάντα φίλος. Όλοι οι άνθρωποι θα έπρεπε να είναι καλοί φίλοι. Τώρα θυμήθηκα και για ποιο λόγο ήρθα. Θέλουν να σας πετάξουν έξω κάτι φίλοι.

TZO. Ποιοι;

ΓΕΡ. Ο ιδιοκτήτης. Κατά λάθος έστειλαν σε μένα τη διαταγή έξωσης. Γράφουν ότι έχετε τέσσερις μήνες να πληρώσετε το νοίκι.

TZO. Αδύνατον. Λάθος, για δώστε να δω. Η Αντονία πλήρωνε πάντα τα νοίκια. Έτσι δεν είναι;

ANT. Φυσικά.

ΓΕΡ. Αδειάζουν σχεδόν όλα τα σπίτια, γιατί εδώ και μήνες δεν έχει πληρώσει κανείς νοίκι. Και αυτοί που πληρώνουν, πληρώνουν μόνο το μισό.

TZO. Ποιος το 'πε αυτό;

ΓΕΡ. Ο δικαστικός που κάνει τις εξώσεις. Καλός φίλος. *(από το δρόμο ακούγονται φωνές και τότε τότε κάποιες δυνατές διαταγές)*

ΛΟΥ. *(κοιτά έξω από το παράθυρο)* Κοίτα έξω. Πω, πω, αστυνομία.

TZO. Πράγματι... τα γουρούνια... σα να βρισκόμαστε σε πόλεμο... Κοίτα όλ' αυτά τα φορτηγά.

ΓΕΡ. Είναι για να μεταφέρουν τα έπιπλα και το νοικυριό. Όλα τζάμπα. *(οι φωνές όλο και δυναμώνουν. ακούγονται που και που γυναικείες φωνές και παιδιά που κλαίνε και καινούργιες διαταγές. ακούγεται η φωνή ενός αστυνομικού μες στο σπίτι)*

ΦΩΝ. Εμπρός, κουνηθείτε. Όλοι στο δρόμο. Πάρτε δρόμο.

TZO. Ε... Το γράμμα απευθύνεται πράγματι σε μας. Προς Θεού, Αντονία, τί σημαίνει αυτό; Μίλα.

ANT. Μη φωνάζεις έτσι. Θα ξυπνήσεις το παιδί.

TZO. Καλά, καλά, μιλώ σιγά. Εδώ λέει ότι δε πληρώσαμε τέσσερις μήνες νοίκι. Αντονία, σε ρωτώ. Μπορείς να μου πεις τί σημαίνει αυτό;

ANT. Καλά, καλά. Ναι, είναι αλήθεια. Δε πληρώσαμε ούτε ρεύμα ούτε γκάζι. Μας το 'χουνε κόψει ήδη.

TZO. Μας έκοψαν το ρεύμα και το γκάζι; Καλά, γιατί δεν τα πλήρωσες;

ANT. Επειδή με τα λεφτά που βγάζουμε πρέπει ν' αγοράσουμε φαί. Κι ίσα-ίσα μόλις που φτάνουνε

για να ψευτοζούμε.

ΜΑΡ. Λουίτζι, πρέπει να σου πω κάτι. Ούτε κι εγώ πλήρωσα το νοίκι.

ΛΟΥ. Θαυμάσια.

ΑΝΤ. Κοίτα, όλη η γειτονιά. Την έχουμε άσχημα.

ΤΖΟ. Απίστευτο. Για όνομα του Θεού, γιατί δεν μου 'πες ποτέ ότι δε σου φτάνουν τα λεφτά;

ΑΝΤ. Γιατί δεν είχες άλλα. Τι θα έκανες; Μήπως θα πήγαινες να κλέψεις;

ΤΖΟ. Όχι, αυτό σίγουρα όχι... θέλω να πω...

ΑΝΤ. Θ' άρχιζες τα αιώνια παράπονα, να με κατηγοράς ότι δε μπορώ να κρατήσω νοικοκυριό και τον εαυτό σου που με παντρεύτηκες. *(αναστενάζει)*

ΛΟΥ. Εσύ; Πλήρωσες τουλάχιστον το ρεύμα και το γκάζι;

ΜΑΡ. Ναι, και το ρεύμα και το γκάζι.

ΛΟΥ. Κάτι είναι κι αυτό.

ΤΖΟ. Έλα, έλα σταμάτα να κλαις, κάνει κακό στο μωρό.

ΓΕΡ. Βέβαια, βέβαια, όλα θα τακτοποιηθούν. Τώρα θυμάμαι πως ήρθα να σας φέρω κάτι να φάτε. Περιμένετε, έξω το 'χω. *(πηγαίνει στη πόρτα του διαμερίσματος κι επιστρέφει αμέσως μ' ένα μεγάλο σάκο)* Μερικές φορές είμαι λιγάκι ξεχασιάρης. *(αδειάζει τον σάκο πάνω στο τραπέζι)* Τα βρήκα πριν από λίγο στην αποθήκη μου. Σίγουρα είναι δικά σας.

ΛΟΥ. Τι είναι αυτά; Βούτυρο... αλεύρι... ντοματοπολτός.

ΑΝΤ. Εγώ δε ξέρω τίποτα.

ΤΖΟ. Λάθος κάνεις μπαμπά, αυτά δεν είναι δικά μας.

ΓΕΡ. Κι όμως, δικά σας είναι. Το είδα με τα μάτια μου πως η Αντονία σήμερα το πρωί ήτανε στην αποθήκη μου.

ΑΝΤ. Εντάξει, είναι πράματα τα οποία αγόρασα χθες στη μισή τιμή.

ΤΖΟ. Μήπως στο σούπερ-μάρκετ;

ΑΝΤ. Ναι, αλλά πλήρωσα μόνο τα μισά. Τα υπόλοιπα τα πήρα μαζί μου έτσι.

ΤΖΟ. Έτσι μαζί σου; Δηλαδή τά 'κλεψες;

ΑΝΤ. Ναι.

ΛΟΥ. Κι εσύ;

ΜΑΡ. Ναι, κι εγώ.

ΑΝΤ. Όχι, δεν είναι αλήθεια. Λέει ψέματα. Αυτή δεν ανακατεύθηκε καθόλου. *(δυο αστυνομικοί μπαίνουν μέσα)*

ΑΣΤ. Επιτρέπεται; Είστε η οικογένεια Μπάρντι; Έχω διαταγή έξωσής σας. Σας δίνω μισή ώρα διορία να τα μαζέψετε, θα σας βοηθήσουμε να τα βγάλετε έξω. *(οι αστυνομικοί φεύγουν)*

ΤΖΟ. Φρίκη! θα τρελαθώ!

ΛΟΥ. Ησύχασε Τζοβάνι. Μη φοβάσαι για τα κλεμμένα πράματα, μπορούμε όλοι να τα κουβαλήσουμε.

ΤΖΟ. Δεν πρόκειται γι' αυτό... Βρισκόμαστε σχεδόν στο δρόμο... δε καταλαβαίνεις; Αυτή η γρουσουζά... το άτιμο το πλάσμα...

ΑΝΤ. Βέβαια, δίκιο έχεις. Πες το. Αυτή η πουτάνα που σε ατίμασε, που κύλησε στο βούρκο το φτωχό αλλά τίμιο όνομά σου, που δε σέβεται τα άγια πατρικά σου αισθήματα. Τώρα μπορείς να το μάθεις: και το παιδί ήταν ψεύτικο... κι αυτό ήταν ένα ψέμα..., να, εδώ τι έχω στην κοιλιά μου, ρύζι, μακαρόνια, ζάχαρη, όλο τρόφιμα, όλα κλεμμένα. *(βγάζει όλα τα τρόφιμα θυμωμένη από τη κοιλιά της)*

ΛΟΥ. Και τί θα γίνει με το παιδί; Με τη μεταμόσχευση, Μαργαρίτα;

ΤΖΟ. Όχι, όχι αυτό πια παράγινε. Θα τη σκοτώσω, θα τη δολοφονήσω.

ΓΕΡ. Λοιπόν παιδιά, μου φαίνεται ότι τα κανόνισα όλα. Καλή τύχη, σας χαιρετώ και πάντα να λέτε: «Ψηλά το κεφάλι». *(φεύγει. έξω δυναμώνει η φασαρία κι οι φωνές. γυναίκες, άντρες φωνάζουν, δίνουν διαταγές κι οι σειρήνες συναγερμού ουρλιάζουν)*

ΤΖΟ. Ψεύτρα, άτιμη! Τόλμησες να με ξεγελάσεις με το παιδί. *(ο Λουίτζι τονε κρατά γερά)* Άσε με...

ΑΝΤ. Δίκιο έχει. Άστονε να με σκοτώσει. Τη βαρέθηκα αυτή τη σκατοζωή. Κι εκείνο που βαρέθηκα περισσότερο απ' όλα είναι οι βλακειές που αραδιάζεις για τη τιμή, την υπερηφάνεια, την αξιοπρέπεια, την αυτοσυγκράτηση της εργατικής τάξης. Να πώς μας κατάντησαν όλοι αυτοί βρε

ψευτοκομμουνιστάρá, που δε τολμάς να δεις την αλήθεια μπρος στα μάτια σου...

ΤΖΟ. Σταμάτα, φτάνει και βλέπω πολύ καλά πως πάνε τα πράματα. Το καταλαβαίνω ότι η πολιτική που κάνει το κόμμα μου, όλο και πάει προς τα δεξιά. Όλες αυτές οι σχέσεις με τη κυβέρνηση μόνο και μόνο για να πάρουν μέρος σ' αυτήν είναι. Όποιος θέλει τζάμπα πουτάνα, κολλά και τζάμπα σύφιλη. Ο θυμός και τα νεύρα που 'χα δεν ήταν για σένα, αλλά για τον ίδιο μου τον εαυτό που αισθάνεται εξαπατημένος και προδομένος. Το κόμμα μου δεν είναι εδώ, τώρα, αυτή τη στιγμή που το χρειάζομαι. Μαζί μας, κάτω στο δρόμο. Κι αύριο θα γράφουνε στην εφημερίδα του κόμματος ότι είμαστε μια χούφτα προβοκάτορες και τέτοια.

ΑΝΤ. Τζοβάνι, εσύ μιλάς έτσι;

ΛΟΥ. Άφησες να σε παρασύρουν αυτοί οι προβοκάτορες. Πάντα ήσουν αφελής.

ΤΖΟ. Όχι, αυτή ήταν πάντα η γνώμη μου. Όμως τώρα το μαχαίρι έφτασε στο λαιμό. Κι εγώ έχω κλέψει, μαζί με το Λουίτζι. Κοιτάζτε εδώ πόσα σακιά ζάχαρη κι αλεύρι έχουμε κλέψει.

ΑΝΤ. Τα βούτηξες;

ΛΟΥ. Ναι. αλλά μόνον όταν του είπα ότι από αύριο θά 'χουμε μειωμένο ωράριο.

ΤΖΟ. Όχι, αυτό ήταν μόνο η τελευταία σταγόνα στο ποτήρι για να ξεχειλίσει. Πω, πω, τι πολλά πράγματα! Θησαυρός. Νομίζω ότι τώρα έχω τα αποτελέσματα της γιόγκας, έστω κι αν στέκομαι όρθιος. Κι ακόμη θα πρέπει να ξέρεις ότι αυτό εδώ δεν είναι κούνια, αλλά είναι καπάκι από φέρετρο. Δική μου ιδέα ήταν να κρύψουμε τα τρόφιμα. (πάει στη ντουλάπα).

ΑΝΤ. Μη, σταμάτα.

ΤΖΟ. Κάνω αυτό που πρέπει να κάνω. Πρέπει να τα μάθεις όλα... (τραβάνε το φέρετρο μέσα από τη ντουλάπα και βλέπουνε τον Καραμπινιέρο, που συνέρχεται κι ανοίγει τα μάτια του)

ΤΖΟ. ΛΟΥ. Ο καραμπινιέρος!

ΚΑΡ. Βλέπω. Μπορώ να δω. (βγαίνει απ' τη ντουλάπα τρεκλίζοντας) Η Αγία Ευλαλία, μεγάλη η χάρη της, με συγχώρησε. Η κοιλιά μου... είμαι έγκυος! Ω, Αγία Ευλαλία, ευλογημένη νά 'σαι... Σ' ευχαριστώ και γι' αυτό. Είμαι μάνα, μητέρα, μαμά. Σ' ευχαριστώ Αγία Ευλαλία, σ' ευχαριστώ. (φεύγει)

ΤΖΟ. Τί μέρα ήταν κι αυτή βρε παιδιά σήμερα... Έγκυος χωροφύλακας. Τώρα κατάλαβα γιατί το νά 'σαι αστυνομικός είναι τόσον ενδιαφέρον επάγγελμα. (στέκει στο παράθυρο) Ελάτε γρήγορα, κοιτάξτε. Οι γυναίκες ξεφορτώνουνε πάλι τα πράγματα τους από τα φορτηγά. Η αστυνομία πυροβολεί.

ΛΟΥ. Ναι, αλλά κοίτα τα παιδιά πάνω από τη στέγη που τους πετάνε κεραμίδια και πέτρες.

ΑΝΤ. Εδώ να δεις. Κοίτα μια γυναίκα με όπλο απ' το παράθυρο, απέναντι. Πυροβολεί.

ΤΖΟ. Η αστυνομία βαρα στο ψαχνό κι πάνω απ' τα κεφάλια. Να, τραυματίστηκε ένας.

ΜΑΡ. Το βάλανε σκοπό να καθαρίσουνε τον κοσμάκη, τα καθάρματα...

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. Φονιάδες, γουρούνια, μπάτσοι!

ΤΖΟ. Γρήγορα, γρήγορα. Να τους ρίξουμε το φέρετρο στα κεφάλια τους.

ΑΝΤ. Υποχωρούν, οι μπάτσοι υποχωρούν.

ΜΑΡ. Τα παράτησαν όλα και τα φορτηγά κι όλα τ' άλλα.

ΑΝΤ. Κι οι γυναίκες συνεχίζουν να ξεφορτώνουν τα πράματά τους.

ΤΖΟ. Έτσι, αυτό είναι το σωστό. Έτσι πρέπει να γίνεται. Αυτά τα γουρούνια μας περνιούνται τάχα για «παιδιά του λαού». Αυτοί οι φονιάδες...

ΛΟΥ. Το κατάλαβες τώρα επιτέλους;

ΤΖΟ. Και βέβαια το κατάλαβα. Σήμερα κατάλαβα πράγματι ότι πρέπει ν' αλλάξουμε τακτική. Να κρατάμε ανοιχτά τα μάτια μας και να παίρνουμε αυτό που μας ανήκει. Αυτός είναι ο νέος τρόπος που πρέπει ν' αγωνιζόμαστε. Αυτό είναι που τους καίει.

ΑΝΤ. Ακριβώς. Όπως το 'παν οι εργάτες χτες απ' το σούπερ-μάρκετ. Αυτός είναι ένας καινούργιος τρόπος απεργίας σύμφωνα με τον οποίο τ' αφεντικά χάνουνε και πληρώνουν.

ΛΟΥ. Έτσι είναι το σωστό. Δεν πρέπει ποτέ σ' αφεντικά να φέρνεσαι με το γάντι.

ΤΖΟ. Σ' ένα καπιταλιστή δεν πρέπει ποτέ να λες: «αχ, σας παρακαλώ, θα μπορούσατε λιγάκι να μου κάνετε λίγο χώρο ν' αναπνεύσω κι εγώ; θα μπορούσατε να είστε λίγο πιο καλός, με λίγη περισσότερη κατανόηση; Ας συμφωνήσουμε...» Όχι. Ο μόνος τρόπος για να μιλήσεις μαζί τους είναι να τους στριμώξεις στον καμινέ, να τους χώσεις το κεφάλι μες στη λεκάνη και να τραβήξεις

το καζανάκι. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να φτιάξουμε ένα καλύτερο κόσμο, ίσως με λιγότερο φανταχτερές βιτρίνες, ίσως με λιγότερες λεωφόρους, αλλά με λιγότερες λιμουζίνες, με λιγότερους απατεώνες. Τους πραγματικούς απατεώνες, αυτούς τους μισάνθρωπους με τις χοντρές κοιλιές. Κι έτσι θα 'χαμε δικαιοσύνη. Έτσι, εμείς που βγάζουμε πάντα το φίδι απ' τη τρύπα για τους άλλους, θα μπορούμε επιτέλους να σκεφτούμε και τον εαυτό μας. Να κτίζουμε σπίτια που να ανήκουν σε μας... να ζούμε μια ζωή που θά 'ναι ολότελα δική μας. Να ζούμε σαν ολοκληρωμένοι άνθρωποι τέλος πάντων. Να ζούμε σ' ένα κόσμο που η επιθυμία σου να γελάσεις, ξεσπά από μέσα σου σα γιορτή, η επιθυμία να παίξεις και να γιορτάσεις... κι επιτέλους να κάνεις μια δουλειά που να σ' ευχαριστεί... σα κανονικοί άνθρωποι κι όχι σα ζώα που ζούνε και υπάρχουνε χωρίς χαρά και φαντασία.
(*πρώτα σιγά και μετά όλο και πιο δυνατά λένε κι άλλοι τα λόγια του Τζοβάνι*)

ΤΖΟ. Ένας κόσμος που μπορεί κανείς να δει ξανά ότι υπάρχει ακόμη ένας ουρανός... τα λουλούδια που ανθίζουν... ότι ακόμα υπάρχει άνοιξη... και τα κορίτσια που γελούν και τραγουδούν. (*Προχωρούν στο μπροστινό μέρος της σκηνής*) Κι όταν μια μέρα πεθάνεις, δε θα πεθάνεις σα γέρος, πεταμένος σα στιμένη λεμονόκουπα, αλλά σαν άνθρωπος που 'ζησε ελεύθερος κι ευχαριστημένος μαζί με τους άλλους ανθρώπους... (*σιγά σιγά σβήνει το φως ενώ λέγονται οι τελευταίες λέξεις*)